XIII. évfolyam Budapest. 70. szám. Szerda, 1879. márczius 12.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Egy „felelős“ miniszter.

Semmi esetre sem Trefort Agoston urat, a magyar királyi vallás és közoktatási minisztert tartjuk felelős miniszternek. Trefort és a felelősség két különböző dolog. A felelősség parlamentarismust tételez föl; — a parlamentarismus a nyilvánosságtól, a nyilvánosság a kijelentett meggyőződéshez való szilárd ragaszkodástól elválaszthatlan. A szilárd ragaszkodás alatt pedig értjük a miniszter urak azon állapotát, a melyben ők mérleget tartanak maguk elé, melynek egyik serpenyőjében a miniszteri tárcza, a másik serpenyőjében pedig a kijelentett meggyőződés, vagy eszme, vagy nézet és elv képezi a sulyt, s a két serpenyő egyensulyban áll, mert a tárcza nem fontosabb a meggyőződésnél, a meggyőződés pedig nem vékonyabb a tárczánál. Ezt a mérleget Trefort miniszter ur soha sem állitá föl maga előtt. A tárcza, csak a tárcza s egyedül csak a tárcza volt ő elötte eddigelé az a suly, melyre vigyáznia kellett, hogy az valahogy a serpenyőből ki ne billenjen. Az ellensuly — az is mindig megvolt, de nem birt nyomatékkal.

Trefort miniszter ur még az Andrássy korszak növendéke. Tanulékony és engedelmes, alázatos és szolgálatkész növendéke. Andrássy gróf elment, Trefort megmaradt. Megmaradt örökségnek. Áthäramlott Lónyaira, Szlávyra, Bittóra, Wenckheimra és Tisza Kálmánra. Hütlenségbe Trefort, magvaszakadásba a kabinet soha se esett. Trefort mindig megmaradt ultimus surculusnak. Lónyay ment, Trefort maradt. Szlávy ment, Trefort ismét maradt. Bittó ment, Trefort megint csak maradt. Megmaradt még Wenckheim után is és ha a multakból lehet következtetni a jövendőkre, s ha a politikában a historiai jog mindig számba veendő nevezetes dolog: akkor Trefort megmarad még Tisza Kálmán után is miniszternek. Ő lesz az, a ki utoljára bezárja majd az ajtót, s a ki, mikor már a Tisza Kálmán által mindig jósolt alkotmányválság beáll, még akkor is megmarad, ha egyébnek nem, hirmondó miniszternek. Hogy hirt mondhasson arról, minő miniszterek voltak azok, a kik alatt békességes időben tönkre jutott Magyarország.

Nem kell ám pedig valahogyan azt gondolni, hogy Trefort miniszter ur kijelentett nézete azon hat miniszterium alatt, melyet elnyütt, mindig ugyanaz volt. Sőt ellenkezőleg. Egy időben például szentül hitte és hirdette, hogy a polgári házasság helytelen és ezélszerütlen intézmény., tehát annak Magyarországba behozatala meg nem engedhető. Történt azonban 1873-ik évi junius 3-án, hogy Deák Ferencz kijelenté a polgári házasság behozatalának mulhatlanul szükséges voltát. Ettől kezdve Trefort miniszter ur szentül hitte és hirdette, hogy a polgári házasság üdvös dolog. A mióta pedig Deák Ferencz megbetegedett, meghalt s el is temettetett: azóta Trefort miniszter ur megint szentül hiszi és hirdeti a polgári házasságnak kárhozatos voltát. A mely hite minden bizonynyal eltart addig, mig például Tisza Kálmánnak valamikor az ellenkező jut eszébe.

Ilyen csodálatos fejlődési képességgel bir Trefort miniszter urnak közgazdászati tudománya is. Sok tenger időn át rendithetlen hire volt az önálló magyar banknak, sőt 1869-ben épen ő volt az, a ki Jókai Mórral és Tisza Kálmánnal együtt kegyetlenül sarkalá az Andrássy-kabinetet az önálló magyar bank felállitására. Mikor pedig Trefort miniszter ur 1877-ben és 1878-ban földmivelési-, ipar- és kereskedelmi miniszterré is előmozdittatott, tehát a bank felállitása épen az ő kezébe és tárczájába jutott: akkor már az önálló magyar bankot kárhozatos intézménynek tartá, oda is adta ingyen az osztrákoknak. És igy tovább. Igy bánt el a nagy kérdésekkel különböző direkt és indirekt miniszterségei alatt. Mert ő volt már s lesz is még sokféle miniszter egyszerre és egymásután, a hogy jön a parancsolat. Vallásügy vagy földmivelés, népnevelés vagy vasutügy neki mindegy. Ő egyaránt következetes és egyaránt tájékozott minden kérdésben. Legtájékozottabb azonban mégis a közalapok és alapitványok kezelésének kérdésében.

Ez a kérdés egyike a legfontosabb dolgoknak, melyek alkotmányos országban valaha csak előfordulhattak. A közalapok és alapitványok képviselnek ingó és ingatlan értékben mintegy 20 milliót. Többet-e vagy kevesebbet: azt nem tudja senki. E roppant értéket kezeli Trefort miniszter ur, de őt nem ellenőrzi senki. E roppant érték jövedelmét évenként elgazdálkodja Trefort miniszter ur, de számot nem ád senkinek. Azaz, hogy ád, de nem a parlamentnek s nem a nyilvánosság előtt. Püspökök halnak, püspökök születnek. Tor és keresztelő mindig nagy dolog, óriási püspöki javadalmak átadatnak és átvétetnek. — Pénzek, papirok, követelések, kincsek, erdők, barmok, ingatlanok milliókra menő értékben. Trefort miniszter ur mindenütt ott van, de a nyilvánosságot soha se ereszti közel magához. A legbotrányosabb üzelmek hirével van tele a levegőég alapitványi javak bérletéről uradalmak — erdők elpusztitásáról, püspöki javaknak ad onera successorum bérbeadásáról, hüséges és hüségtelen képviselők jutalmazásáról s a hirek özöne, mint gloria veszi körül Trefort miniszter urat, de ő mind ezekkel mit se törődik; — félrevonul a nyilvánosság elől.

Más országban persze ilyen dolgok rendes alkotmányosság mellett meg nem történhetnek. Mi évenként a költségvetésben egy csomó miniszteri tisztviselő illetményét szavazzuk meg sok ezer forintban, a kik azonban nem a nyilvánosságnak, nem is az államnak tesznek szolgálatot, mert ők a közalapokat és alapitványokat kezelik. Trefort miniszter ur tagadja, hogy a Bach-korszak konkordatuma életben van, hanem azért az üresedésben levő egyházi javakat ennek értelmében kezeli s az államkincstárt évenként törvény és alkotmány ellenére ennek értelmében fosztja meg törvényes jövedelmétől. És igy tovább. Az állam fizet sok tisztviselőt olyan érték kezelésére, melyről Trefort miniszter ur azt állitja, hogy az nem az államé. Vallásszabadság, polgári házasság, böles közoktatás, egyetemi reform, középiskolák rendezése, jó elemi tankönyvek, közvagyonnak nyilvános kezelése, parlamenti miniszternek parlamenti számadása és ellenőrzése, egyházpolitikai kérdések megoldása: mindezt Trefort miniszter ur mellékes dolognak tartja. Ő csak gazdálkodik az alapitványi javakon, irja alá az árendális szerződéseket. Ebben áll miniszterkedése s miniszterkedésének felelőssége.

Budapest, márczius 11.

A függetlenségi kör márczius 12-én 6 órakor értekezletet tart.

A függetlenségi párt mai értekezletén folytattatott a vallás és közoktatási tárcza költségvetésének részletes tárgyalása.

Hegedüs László képviselő jelenti, hogy Irányi Dániel a vallás-szabadságot biztositó törvényjavaslat benyujtása érdekében fog felszólalni. A párt a felszólalást egyhangulag helyesli. Kállay Ödön erőteljes felszólalást tart szükségesnek a közalapok és alapitványok kezelésének nyilvánossága s parlamenti ellenőrzése tekintetében. E kérdésben Ugron Gábor, Lukó Géza és Eötvös Károly szólnak. Utóbbi részletesen ecseteli azon anomaliát, mely egy részről a közalapitványoknak a miniszter által hangsulyozott kizárólagos természete s más részről azoknak mégis állami tisztviselők által, de a nyilvánosság kizárásával való kezelése által származik. Nézete szerint azonban most csak az általános felszólalásnál kellene maradni s a kérdést nagyobb készültséggel előhozni, mint a minőt az idő rövidsége most megenged. Ugron Gábor az erdélyi kath. status sérelmét ecseteli s egyuttal bejelenti, hogy e kérdésben fel fog szólalni. A párt egyhangulag helyesli felszólalását. Kiss Albert a közoktatási budgetet s átalában az egész kultusz ügyet veszi beható birálat alá. A párt által fölkéretik az ez értelemben való felszólalásra. Madarász József a polgári iskolák állitása s dotálása körüli helytelenségeket mutatja ki különösen, Észrevételei egyhangulag helyeseltetnek.

Az értekezlet 8 órakor ért véget.

A fényüzési adók tárgyában fog nyilatkozni holnap a pénzügyminiszter által összehivott és Márffy min. tanácsos elnöklete alatt folyó enquete. Nyilatkozata e tárgyban annál fontosabb, mert a kormány magatartására befolyással lesz. Ugy hisszük, az ötös albizottság munkálata is a kormány intentioi szerint készült és igy figyelemre méltó.

Kormánykörökben is meg vannak róla győződve, hogy a fényüzési adó eltörlendő, mert — közönséges szólásmódot használva — nem fizetiki magát. Ugyanis az emlitett adó fennállása inkább káros az államkincstárra mint hasznos, mert azon iparágak megadóztatásánál, melyekre a fényüzési adónak befolyása volt, jövedelmi adóban többet vesztett a kincstár, mint a luxusadóból bevett s ezek összeirása, kivetése s behajtása annyi költség és munkaerőbe került, hogy a jövedelemmel épen nem állt arányban.

Mi természetesebb, mint hogy a luxus adót mindezeknél fogva el kell törülni. De az illető körök nem igy gondolkoznak. Az adót eltörülni, de egyuttal pótolni kell a progressiv adó behozatala által ezen formában, a mint az a személyes kereseti adónál létezettt. Ezen adó fokozatosan vettetnék ki mindazokra, a kik évenként 200 frtnál több adót bár mily czimen fizetnek, és pedig a II. osztályu kereseti adó fejében az 1875. évi XLVII. t. cz. bővitésével, pl. 200 forinton fölül minden 50 frt után 1 frt.

Ezen fokozatos emelkedés által — szerintök — bizonyos arány hozatnék be a II. o. kereseti adónál s az illetők által könnyen volna elviselhető, mert azok, a kik évi 200 frt adót fizetnek, bizonyosan már a vagyonos osztályhoz tartoznak. Szükséges volna — mondják továbbá — ennek behozatala azért, hogy a ki a közösügyes mértéken tul nagyobb jövedelemmel bir, az az állam szükségleteihez is nagyobb összeggel járuljon.

Mi azon meggyőződésben vagyunk, hogy az enquete az adókezelés tekintetében teendő megfelelő javaslatok tételére levén kiküldve, a fentebb irt indokok alapján csak arra nézve lesz hivatva véleményt mondani, hogy a fényüzési adók fentartása nem érdemes, sőt káros. Hogy uj adó hozassék be, illetve minden ok nélkül emeltessék azok adója, kik őszinte bevallások alapján már eléggé meg vannak terhelve, ily intézkedéshez segédkezet az enquete ne nyujtson a kormánynak, Az enquete feladata a fényüzési adók kérdésében nem lehet egyéb, minthogy azok — eltörlését mondja ki.

A függetlenségi párt bizottsága, mely a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában határozati javaslat készitésére küldetett ki, ma d. u. 5 órakor ülést tartott. Ez ülésben Kállay Ödön, Mocsáry Lajos, Ugron Gábor és Eötvös Károly képviselők voltak jelen s az utóbbi által szerkesztett javaslatot elvileg elfogadték. A javaslat szövege, mely még a párt elé fog terjesztetni a következő:

Határozati javaslat:

A berlini kongresszus folytán Berlinben 1878. évi julius 13-án kötött nemzetközi szerződés elkésetten és csak akkor terjesztetett jóváhagyás végett Magyarország törvényhozó testületei elé, a mikor azon szerződés királyi jóváhagyási záradékkal már elláttatott, s a mikor azon szerződésnek Magyarországra és Ausztriára vonatkozó fontosabb pontjai már tettlegesen végrehajtattak.

Magyarország alkotmányos törvényei szerint a külpolitikai, nemzetközi szerződések, a mennyiben azok foganatositásához Magyarország hozzájárulása s pénz és hadi ereje szükséges, az ország előzetes és alkotmányszerü jóváhagyása, elfogadása, és megerősitése nélkül, sem egyoldalu fejedelmi jóváhagyással teljes érvényre nem emelhetők, sem tettlegesen végre nem hajthatók.

A kormány megsérté az alkotmányt és a korona tekintélyét, midőn a berlini szerződésre a fejedelmi jóváhagyást előzetesen kieszközlé, s midőn tényleg a berlini szerződésnek alkotmányos elfogadását, s törvénybe iktatását, a fejedelmi tekintély sérthetlenségével indokolja, de sulyosan megsérté az alkotmányt, és a nemzet érdekeit, midőn a berlini szerződésnek Magyarországra és Ausztriára vonatkozó fontosabb pontjait a törvényhozás megelőzésével, kikerülésével, sőt kijátszásával tettlegesen végrehajtotta.

A berlini-szerződésnek a balkáni tartományokra s különösen Boszniára, Herczegovinára és Novibazárra vonatkozó rendelkezései sértik Magyarország jelen érdekeit s gyöngitik jövendő virágzásának biztositékait; okozói a jelenben sulyos pénzügyi és nemzetgazdasági válságoknak, jövőre pedig biztos nemzetiségi, közjogi és államjogi bonyodalmakkal fenyegetnek.

A berlini kongressuson egybegyült hatalmak pusztán a tulnyomó anyagi erő és hatalom jogánál fogva rendelkeztek népekkel és nemzetekkel ezek megkérdezése és hozzájárulása nélkül s a berlini szerződés e népekre és nemzetekre nézve pusztán hatalmi tény. Ily eljárás sérti a nemzetközi-jog valódi elveit, ellenkezik a népek önrendelkezési jogával, s végelemzésben a kisebb államok fenállását veszélyezteti.

A magyar nemzet miként a multban, ugy a jelenben is tiszteli a népek önrendelkezési jogát, s Bosznia és Herczegovina katonai megszállását, elfoglalását, és kormányzását e tartományok törvényes uralkodójának beleegyezése, s egyuttal e tartományok lakosságának szabad elhatározása, s önkéntes és hamisitatlan akaratnyilvánitása nélkül a népjog sulyos sérelmének s a nemzeti közérzület megbecstelenitésének tekinti.

Ezen indokok által vezéreltetve, miután a törvényhozás a berlini szerződésnek előzetes fejedelmi megerősitése s előzetes foganatositása által elkövetett alkotmánysértést azon szerződés beczikkelyezésével szentesiteni nem lehet hivatva;

miután a berlini szerződés rendelkezései Magyarországra nézve károsak és veszélyesek s e szerződés beczikkelyezésével a kormány sulyos felelősségét még a jövendőre is a törvényhozás venné magára s végre;

miután a berlini szerződés beczikkelyezésével a magyar nemzet azon eljárást helyeselné, mely a nemzetek önrendelkezési jogát s szabad elhatározását az anyagi erő hatalmának alárendeli:

ezen okoknál fogva határozza el a t. képviselőház, hogy a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot elutasitja, a berlini szerződést el nem fogadja s törvénybe nem iktatja s egyuttal utasitja a kormányt, hogy a Bosznia és Herczegovina elfoglalása által előidézett káros és veszélyes katonai, pénzügyi, nemzetiségi és államjogi helyzet mielőbbi és gyökeres megszüntetésére vonatkozólag az érdeklett népek önrendelkezési jogának s egyuttal a török szultán törvényes uralkodói jogának is figyelembe vételével javaslatát haladéktalanul a törvényhozás elé terjeszteni méltóztassék.

A magyar delegáczió albizottsága elkészitette jelentését az 1879-ik évi okkupáczionális költségek előterjesztésére. A jelentés a következő határozati javaslatot terjeszti elfogadás végett az egyesült albizottságok elé.

„A magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt országok és királyságok által közösen fedezendő rendkivüli hadszükséglet a Boszniában és Herczegovinában álló csapatok részére az 1879. évre 30 millió forintban állapittatik meg: s ennek folytán az előlegesen engedélyezett 20 millió forinthoz, még 10 millió forint szavaztatik meg.“

A franczia miniszterium vád alá helyezése,

A május 16-diki miniszterium vád alá helyezése tárgyában ülésező bizottságnak Brisson tegnapelőtt beadta 120 lapra terjedő irásbeli jelentését, melynek felolvasása majdnem 2 órát vett igénybe. Ezen jelentés a május 16-diki miniszteriumnak több rendbeli gyalázatosságait hozza fel, valamint azokat is, miket ugyan azon év deczember havában követett el. A jelentés élőszóval kivonatban is megtétetett az előadó Brisson Henrik által és következőleg hangzik:

A május 16-ki miniszterium cselekvései a kamarának ugy tüntek fel, hogy a fennálló alkotmány felforgatását czélozták. Önkényes és erőszakos cselekedetek jellemzik az akkori miniszterium tetteinek első korszakát, a második korszakban az erőszak alkalmazására tétettek készületek, hogy a köztársaság elleni összeesküvés sikerüljön.

Május 16-dika inditói hasztalan hivatkoznak az alkotmány szövegére, mely nem engedhette meg törvényes módon egy államcsiny végrehajtását.

Épen igy hivatkoztak az 1830-diki miniszterek is az alkotmány 14-dik czikkére.

A köztársaság ellenségei a nemzetgyülés feloszlatása óta tervelték a hadjáratot, melyet megakartak kezdeni. Erre nézve különféle eszközöket alkalmaztak; de az idő rövid volt és a választások megkezdése azon miniszteriumot oly választottak küldésével fenyegette, hogy a többség a szenátusban a balpárt felé hajlott.

Az 1877-iki ülésszak legnagyobb csendben kezdetett meg és május 16-dika valóságos menyegcsapáskint tünt fel. Mind azon sérelmek, mikre hivatkozás történt, nem voltak egyebek ürügyeknél. Előre ki volt minden csinálva. Az uj hivatalnokok rögtöni választása leginkább bizonyitja ezt. Rá lehetett itt ismerni azon kézre, mely május 24-dikét idézte fel, egy titkos kormányt, mely sötétben működött.

A május 16-diki miniszterium elleni első sérelem: az alkotmány megsértése. Kérdésbe hozatott egy miniszterium által a kormányforma, melyet az alkotmány már megalapitott.

A május 16-diki kormány a köztársaságból választási harczmezőt csinált.

A legmérsékeltebb köztársaságiak ellen elkeseredéssel küzdött. Az ország igen jól látta, hogy diktaturára törnek az akkori minisztérek.

A köztársaság elnöke nem felelős, de miniszterei felelősek. A kormányzat ezen üdvös szabálya meg lőn szegve és az elnök egyénisége mindig előtérbe tolatott. A különbféle üzenetekből kitünik a személyes hatalom eszméje, nemkülönben az elnök beszédeiből és különbféle megjegyzéseiből is, ki mindig azt hangoztatta, hogy missiójáit végig be fogja tölteni. A miniszterek ezen tant a kamara előtt támogatták.

A francziákhoz intézett kiáltvány hasonló jellegü. Ezt Fourtou ur erősitette meg ellenjegyzésével. Ebben feltünő a diktatura hangja a legerőszakosabb választási nyomással.

Május 16-ikának inditói diktaturát akartak megalapitani. A választóknál kudarczot vallottak és az elnök nem akarta őket végletekig követni.

Az alkotmányos törvények meg lőnek szegve a választások elnapolása által. A háromhavi határidő törvényellenesen meghosszabbittatott. Pedig ezen határidő azon maximum, melyen tul az ország nem fosztathatik meg képviseltetésétől.

Nem az összehivási rendeletnek, hanem a képviselők ülésének kell megtörténni ezen határidő alatt.

A miniszterium itt felelőssé tette magát. A második sérelem a törvények megszegése.

A törvények meg lettek sértve a kerületi tanácsok megujitására és ezen tanácsok ülésezésére nézve.

Az 1875-ki hirlap elárusitási törvény teljesen önkényes eltiltások által lőn megszegve. Mindenki tudja, hogy az engedély megvonatott azoktól, kiknek lapjaik a kormányra nem voltak kedvezők.

Számtalan példa van erre nézve, melyek világosan mutatják azon miniszterium önkénykedéseit. A kávéházak, hol republikánus lapok tartattak, bezáratnak. Ez uj megsértése a törvénynek,

A büntenyitő törvény 123. és 124. czikke alkalmazható ezen tényre. Ezenkivül még más törvényszegések és sikkasztások is követtettek el május 16-kán inditói által. Az akkori miniszterium minden egyes tagja külön jegyzékekben fenyegette a rendőrség s más kormány közegeit, ha vonakodnának a választásokban részt venni.

Mindenek felett a pénzügyér volt az, ki magát reakczionárius buzgalma által kitüntette. Valamennyi alárendeltjei a préfetek és kormányjelöltek önkényétől függtek. Számtalan sürgönyök bizonyitják, miként történtek a hivatalokból elbocsájtások és roszabb helyekre való áthelyezések. Valóságos rémuralom volt ez. Titkos ügynökök küldettek a departementekbe. Erre roppant összegek pazaroltattak el, melyekre nézve szükséges volna a vizsgálat.

A közmunka miniszter maga részéről épp ugy tékozolta az állam pénzét. Segélyzéseket nyujtott, megelőzte a folyamodványokat e tekintetben. Ő is épugy bocsájtotta el, helyezte rosszabb helyekre, megfosztotta fizetésüktől a republikánus hivatalnokokat. A kereskedelmi- és hadügyminiszter hasonló tetteket követtek el és a nevelésügyi miniszter a maga alárendeltjeit a belügyminiszter rendelkezése alá helyezte. Mennyire tartotta tiszteletben az igazságügyi miniszter a törvényeket és miként értelmezte kötelességét, ezt legjobban láthatni abból, minő áthelyezéseket vitt végbe a birói karban; a birósági állomások a préfetek rendelkezése alá helyeztettek, hogy azok választási czélokra használtassanak fel.

Ezen gyalázatos fondorlatokon kivül meg kell még emliteni azon nyomást, mely a birói kar felett gyakoroltatott: több mint 3000 pörben az igazságszolgáltatás a miniszteri politikának volt alárendelve és egy préfet nem irtózott kijelenteni és irni, hogy az államügyészt zuditja egy lap ellen, melyet makranczosnak látott. (Kaczaj.)

Ingyen távirati közlések küldettek azon hirlapoknak, melyek az akkori kormány politikáját támogatták. Ez pedig nem egyébb, mint az állam díjszabásai megrablása.

A tőzsdén hausset idéztek fel, annak bebizonyitásául, mennyire bizik a tőzsdei elem a május 16-diki merényletben. (Izgalom a jobboldalon.)

Lehetlen az önkényes elfogatásokat, az irománysikkasztásokat és mind azon tetteket felszámlálni, melyek a bünfenyitő törvény szigora alá esnek. Mind ezek daczára a nemzet akaratát nem lehetett félreismeri és a választások több száz főből álló többséget küldöttek a köztársaság támogatására.

A kabinet nem tehetett egyebet, mint visszavonulni. Tovább mint egy hónapig küzdött az ország ellen. Maga választott a nagy tanácsokban és mindent meg tett, hogy megakadályoztassa a vizsgáló bizottság működését.

Még a szenátus szándokait is kezdé kipuhatolni egy második kamara szétoszlatásra nézve.

Azonban még is egy második miniszterium alakult Rochebouet tábornok elnöklete alatt és minden arra mutatott, hogy most katonai actio fog megkezdetni.

Ducrot tábornok tanácsára módositások hozattak be a hadügyminiszterium személyzetében és minden jel egy erőszakos csiny előkészitésére mutatott.

A hadügyminiszter és a hadtest parancsnokok közt oly sürgönyök váltattak, melyek azt bizonyitják, hogy az erőszakos fellépés perczét közelinek tartották.

Ducrot tábornok a hadügyérhez intézett válaszában, hol ez tudtára adta, miszerint egy Dufaure miniszterium alakitására nézve az alkudozások megszakadtak, igy kiáltott fel: „Hála istennek, ez a marsallt megörökitendi.“ (Mozgás.)

Nemsokára oly rendeletek tétettek, hogy a csapatok Páris közelében láttassanak el élelmiszerekkel és golyós töltényekkel egy felkelés esetére. Ezen készülődések decz. 13-áig tartottak.

A politikai összeesküvés kétségtelen, annyival is inkább, mivel a felkelésnek legkisebb nyomára sem akadhatni.

A Labordére őrnagy kérvényében előadott felfedezések mindenben megerősitik az emlitett sürgönyök tartalmát.

Ezen sürgönyök utasitásokat tartalmaznak, melyek kimondják, hogy sem nőket, sem gyermekeket nem kell kimélni. Ekkor történt, hogy Labordére őrnagy sejtvén egy államcsinyt, visszautasitá a neki szánt bünös szerepet, melyet vele akartak játszatni. (Élénk tapsok a czentrumban és a baloldalon.)

Ugyan ezen időben a miniszter Rochebouet táviratilag jelenté összeesküvő társainak, hogy az ellentállás kezd felülkerekedni. A bizottság, mely hiányoztak sok iromanyok és bizonyitási eszközök, még is meggyőződött arról, hogy május 16-dika inditói a kormány felforgatása ellen esküdtek össze.

Talán később ki fog sülni, mi volt oka annak, hogy végletekig nem mentek.

Mind a két kabinet egyiránt bünös, mind a kettő ugyan azon egy munkában fáradott. Az utóbbi kabinet kivált a végrehajtási kabinet jellegével birt.

Mind ezen sérelmek, mind ezen törvényszegések, miket a május 16-iki miniszterium elkövetett, azt bizonyitják, hogy a törvény előtt felelősökké tették magukat. Sőt nagyon is világos, hogy népfelségsértési és honárulási bünt követtek el, mint ez valamennyi miniszteri ágazatoknál kiviláglik. De ezen tények az 1875-diki 12. törvényczikk és a bünfenyitő törvény 105, 111 stb. törvényczikkek szigora alá esnek.

Mindezeknél fogva tehát a bizottság azon javaslatot teszi, hogy az alaptörvény 15-dik czikke értelmében a május 16-diki és november 19-diki miniszterium tagjai vád alá helyeztessenek a szenátus előtt. Egy három tagból álló bizottság neveztetett ki a vizsgáló bizottság által a pörnek a szenatus elibe terjesztésére.

Salisbury jegyzéke Loftushoz.

Az angol külügyér Salisbury őrgróf Loftus lordhoz, a pétervári angol nagy követhez, Kelet-Rumeliának a muszka csapatok által történendő kiürítése tárgyában f. év január 29-én a következő sürgönyt intézte:

„Gortsakoff herczeg e hó 3-án kelt iratában a következő megjegyzést teszi: Ha a fölmerült nehézségek az európai bizottságokban, melyekre az ügy elintézése bizva van a végrehajtást megakadályoznák azon időig, melyre a csapataink által megszállott terület kiürítése van határozva, oly helyzet támadna ebből, melynek veszélyeit fölösleges fejtegetném s melyekért a felelősséget a cs. kormány magától elutasitja.

Ő fensége ezen szavakkal, mint látszik, azt akarja mondani, hogy a nemzetközi bizottságok tárgyalásaiban fölmerült nehézségek az angol delegáltak ellenzékeskedésének tulajdonitandók. Az idő közben kezéhez jutott jegyzőkönyvekből meggyőződhetik ő herczegsége, hogy mily tévesek benyomásai. Ha az angol megbizottak következetesen a többi 6 hatalom delegátusai ellen szavaztak s ezt különösen akkor tették volna, midőn a végleges szavazásnál kitünk a hatalmak közti vélemény eltérés és a tagok szétválására vezetett, akkor még volna alapja a herczeg panaszainak. De ez az eset nem fordult elő.

A bolgár határigazitó bizottságban legyőzhetlen differenczia támadt a tagok között a Szilisztria meletti határra vonatkozólag s e differenczia kitünt azon szavazásnál, melyben az orosz megbizottak egyedül egy párton s valamennyi többi megbizott a másik párton állott.

A Kelet-Rumélia déli határainak megállapitására kiküldött bizottságban is hasonló differenciák támadtak, midőn szoba került, hogy a bolgár mob és az orosz hatóságoknak azzal szemben tanusitott magatartása mellett lehetséges-e a bizottságnak tovább folytatni működését. A szavazás ez alkalommal is azt mutatta, hogy az orosz megbizottak egy oldalon, a valamennyi többi megbizott pedig a másikon állott. A Kelet-Rumélia organizáczióját végett működő bizottságban szerencsére nem merültek föl oly nézeteltérések, melyek a munkálkodást megakasztották volna. De az előfordult szavazásoknál az angol megbizott rende-

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

sen a többi megbizottakkal egyértelmüleg járt el. A 2—3 napi késleltetés valódi okai az osztrák-magyar biztos által beterjesztett javaslatban keresendők, mely nem találkozott semmi visszautasitó szavazattal, kivéve az orosz megbizottét.

Nem az illető orosz megbizottak megrovására hozom fel mindezeket, mert bizonyára nekik megvoltak jó okaik maguk tartására. Csak azért utalok e tényekre, hogy kimutassam, miszerint Gorcsakoff herczeg vádja az angol megbizottakat illetőleg mennyire alaptalan.

Ő felsége kormánya teljesen egyetért abban ő herczegségével, hogy a berlini szerződés végrehajtása igen kényes dolog, mely a kormányok és megbizottaik közti egyetértést és jóakaratot igényli. Ő felsége kormánya kötelességének ismerendi megbizottainak, kik a berlini szerződés végrehajtásában részt vesznek, a békülékeny politika szükségét folyton hangsulyozni. De nem volnánk őszinték az orosz kormány irányában, ha elmulasztanok utalni némely konkret esetre, melyekben ő császári felsége megbizottai nem cselekednek azon loyalis es felvilágosult politika értelmében, melyet ő felsége követni igérkezett, sőt oly irányban működnek, mely a berlini szerződés békés végrehajtását akadályozni és veszélyeztetni alkalmas.

A szerződés keresztülvitele akadályainak megelőzésére, lényeges dolog azokat, kiknek elfogadhatlannak látszik, meggyőzni arról, hogy okvetlenül végre fog hajtatni. Ha nem várnak többé más rendezkedést, mely nekik inkább tetszenék, akkor igazságosabban fogják méltányolni az előnyöket, melyeket nekik a szerződés nyujt és tettleges ellenállás nélkül fogják magokat annak alávetni. Azt lehetne föltenni, hogy az ideiglenes kormányzattal megbizott orosz hivatalnokok kötelességöknek tartják ezen irányban érvenyesitni befolyásukat; mi által csak az orosz császár intenczióinak tettek volna eleget, mint ki szintén aláirta a berlini szerződést. De ők nem ezt a politikát követték, hanem ellenkezőleg Kelet-Rumélia lakosait meggyőzni igyekeztek arról, hogy e tartomány nem kerülhet többé vissza a szultán fennhatósága alá, s hogy kiegészitő részét kell, hogy képezze Bulgáriának; azoknak pedig, kik e czélt óhajtották, eszközöket nyujtottak az ellenállásra, ha majdan az orosz kormányzat ideje le fog ott járni.

Kelet-Rumélia főközigazgatása, mely az orosz kormány kezében nyugszik, nem áll független parancsnok vagy kormányzó alatt ki e tartományban székel, hanem Bulgária főkormányzójának van alárendelve. A főváros, melyből Keletrumélia ez idő szerint kormányoztatik, nem Philippopol, hanem Sofia; és ezen berendezés, a mennyire a helyzetből következtetést vonhatunk, a terület kiüritéseig fog tartani. Ekként Kelet-Rumélia lakossága az administratió tekintetében az orosz okkupáczió utolsó órájáig a legszorosabb unióban marad Bulgáriával. A változás oly hirtelen fog végbemenni egyik rendszerből a másikba, hogy azok, a kik annak ellenszegülni hajlandók, mostani kormányuk eljárásából bátoritást nyerhetnek.

Helyi nemzetőrség felállitására vonatkozó intézkedések ugyan ezen intentiót bizonyitják. Nagy számu keletruméliai ujonczok fegyvereztettek fel és a tartományban nagy erélylyel gyakoroltatnak be. A szerződés értelmében tiszteknek lennének alárendelve, kiket a szultán nevez ki; tényleg azonban orosz tisztek által gyakoroltatnak be. Az eredetre való különbség nélkül Bulgária nemzetőrségével egyforma ezredekbe soroztatnak be, [illegible] kombinált hadsereg törzskara — a fejedelemség és a tartomány nemzetőrsége — Sofiában van. Helyi nemzetőrség helyett tehát, melynek egészen ruméliaiakból kellene állni, a szultán által kinevezett tisztek alatt, kombinált nemzetőrség van bolgárokból és keletruméliaiakból és azok parancsnokai Bulgáriában állomásoznak. Ő felsége kormánya nem hiheti, hogy ezen berendezkedés megfelelne a császár kivánságainak; azon meggyőződésben van, hogy az a berlini szerződésnek sem betüjével, sem szellemével nem egyezik meg.

Most már nincs messze a pillanat, midőn az orosz hadsereg és az orosz administratió ki fogja üriteni a tartományt. Az unio, mely azon kormánya alatt a bolgárok és keletruméliák között fenntartatott, fel fog bontatni. A hadi intézkedések, melyeket az imént emlitettem, kettős hatással vannak, egyfelől a lakosságnak legaktivabb és harcziasabb részét a berlini szerződés ezen pontjának keresztülvitele ellen harczra buzditják, másfelől az eszközöket adják nekik a kezökbe, hogy ezen harczot megállhassák, nem azon kilátással ugyan, hogy a végleges sikert elnyerhessék; de mégis elég hosszu ideig arra nézve, hogy országukat uj kalamitásba sodorják.

Ellenszegülésük nem lehetne hatályos, mert nagyon is tulnyomó haderővel kellend megküzdeniök. Azonban meg fognának ujittatni azon példátlan szenvedések, melyeknek ezen ország az utóbbi háboru alatt ki volt téve, s melyek Oroszországban és Angliában egyenlő sajnálkozást idéztek elő.

A felelősség az oly illusiók táplálásáért, melyek ily következményekre vezethetnek, igen nagy leend.

Ő felsége kormánya nagyon kivánatosnak tartja, hogy Kelet-Rumelia ideiglenes kormánya tökéletesen független Bulgáriától, és komoly fontosságu dolognak tartja azt, hogy a kétféle nemzetőrség összekeverése mielőbb megszünjék, valamint, hogy Kelet-Rumélia nemzetőrsége haladék nélkül a berlini traktatus intézkedéseinek megfelelővé tétessék. Bizik abban, hogy a komoly kalamitásokra való tekintettel, melyekhez a fennálló szabálytalanságok folytatása vezethet, az orosz kormány hova-hamarább intézkedéseket teend azok orvoslására.

Ön szives lesz ezen sürgönyt Gorcsakoff hg. előtt felolvasni, és annak másolatát ő excellentiájának átadni.

A Tisza áradása.

A kiöntés apadása az átvágások következtében állt be, azonban ma délig, mint az esti lapok távirataiból kitünik, nem sokat tett. Az apadás 3 hüvelyk, ellenben a Tisza a város mellett 6 hüvelyket áradt. A Budapestről lement expediczió tagjai most minden irányban bejárják az ártért s a mentés munkájában tevékeny részt vesznek.

Mint a „P. Ll."-nak távirják, Szegedre a mult szombat óta nem érkezett pósta, mi miatt a polgárság soraiban nagy az ingerültség, mivel a póstát Temesvár felé el lehetne küldeni. Az alföldi vasut töltésein több repedés és átszivárgás mutatkozván, több polgár azt kivánja, hogy e töltés megett egy második is emeltessék, s e munkálatra még 5000 katonát kérjenek a kormánytól.

A „Pester Lloyd" távirata jelenti tegnap estéről: Dorozsmát, honnét a vészjelzések már tegnap éjjel áthangzottak a szegediekhez, kik maguk is kétségbeesetten dolgoztak az alföldi töltésen, d. e. 11 órakor érte utól a szerencsétlenség. — Délben kimentem a három napos, borzasztó látványt nyujtó tengerre északnyugati irányban. — A derék tiszai halászok, kik a gőzhajózási társulat egy ladikjában vittek, a legjobb kedvet mutatták. — Alig hagytuk el a kis szárazföldet, mely Szegedet még köriti, elértünk a két nap óta vizben álló temetőhöz. — Sirkeresztek, kimosott koporsó fedelek úsztak velünk szembe, a szél által délfelé a városnak hajtva. A meglehetősen erős szél ellen küzködve, az országut mentében haladtunk, mely Dorozsma felé visz. Mindenütt viz, hullám hátán hullám; az államvasutak vonala képezett csak itt-ott akadályt, nem mintha a magas töltésen a viz nem lett volna elég mély, hanem mert, hogy kalapunkat a távirdasodronya lekapta fejünkről. Bedőlt tanyák, nyaralók és csárdák mellett elhaladva, egy óráig folytattuk utunkat, mig a felére értünk. Ekkor három, világos szinre festett, csinos müvü csónak tünt szemünkbe; a fővárosi csolnakegylet ladikjai voltak a Zubovics vezetése alatt álló mentőbizottsággal. Szatymaznál szálltak ki és saját sajkáikon eveztek Szegedre. Egymásnak átkiáltottunk: „Hogy áll Szeged!" — „Még egy óra előtt nagy volt a veszedelem, azóta isten tudja! A viszontlátásra!" — Dorozsmára érkezve, láttuk ezt, a mit még eddig nem láthatnánk, az egész magasan fekvő hely viz alatt volt! A „Szarvas" vendéglőnél szállottunk ki, a város kellő közepén. A viz nyugatról, Mátyérről tört be és 4 óra alatt több mint 300 házat döntött romba. A nép a templomban tanyáz, az egyedüli magas ponton. Még mára várják a különösen Dorozsma számára kiküldött kormánybiztost és Félegyházáról az élelmiszer-szállitmányt. A lakosság a legnagyobb mértékben izgatott, ez magyarázza meg, hogy a szegedi polgárokat elfogták. (Ezeket még ma sem bocsátották szabadon.) Midőn visszatértem, Szeged még állott; napok óta ez mindig a pillanat kérdése. — Most minden az alföldi töltésnél csoportosul. Derekasan dolgoznak, s ha sikerült a töltést megtartani, ez a legnagyobb csoda, mely föltétlen dicsőitést érdemel. Tegnap délután óta a viz Szegedtől keletfelé Tápénál és délnyugatra Ballagitón és Matyon át folyik a Tiszába, ugy, hogy e perczben Szeged a szó telies értelmében valóságos sziget és a két Tisza-hid képezi egyedüli összeköttetését a szárazfölddel.

*

Vizállások (Tiszavölgy) márczius 11-én.

				tegnap volt
M.-Sziget		0.59	felhős,	0·59.
S.-Patak		5·08	ködös,	5·20.
Tokaj		6·65	borult,	6·85.
Szolnok		7·27	felhős,	7·34.
Szeged		7·49	száraz,	7·34.
Szatmár		1·18		1·25.
B.-Gyula	Fehér-Körös	1·37		1·47.
	Fekete-Körös	1·56		1·72.
Arad		0·31	száraz,	0·38.

*

A közlekedési minisztériumtól a következő jelentéseket közlik:

Szeged, márczius 11. reggel 8 óra 35 percz. Vizünk megállapodott, gátvonalunk legrosszabb része az indóház körül kijavittatott; időnk jó, munkaerő nagy számmal és reménylem, ma minden veszélyen tul leszünk; a percsorai gát-szakadásnál felvételek fognak legott eszközlésbe vétetni, ennek mielőbbi elzárása a vasutak forgalmának megkezdhetése érdekében fölötte kivánatos lévén.

Szentes délben 12½ órakor. A csongrádi- s bökény-mindszenti töltések még állanak, folytonos viharok nagy erőkifejtést vesznek igénybe.

Titel d. u. 4 óra. A Tiszánál négy nap óta beállott apadás folytán a titeli egylet töltésére nézve az árviz-veszély is annyira csökkent, hogy tekintettel, az eddig teljesitett védmunkákra a veszélyeztetett töltések megtarthatására legjobb remény van.

*

A Maty-ér nyilásán alul néhány helyen szükséges mélyités czéljára szerzett kotrógép gőzhajó által vontatva már utban van és a mai nap folyamában rendeltetése helyére megérkezik.

Csongrád, márcz. 11. d. e. 10 óra 15 percz. Helyzetünk változatlan; a veszélyeztetett helyeken földanyag készletben tartatik; tegnap óta 8 ctm. apadás, idő szeles.

*

Csongrádról irják nekünk tegnapi kelettel, hogy a gátak ott már oly jó karban vannak, hogy 2 lábnyi áradást is kibirnának. A viz is, bár lassan, apadásnak indulván, a munkások kétharmada elbocsáttatott. Az alispántól jött felszólitásra a csongrádi nép roppant mennyiségü élelmi szert adakozott össze a vizkárosult dorozsmaiaknak; ezt most hajón viszik el Dorozsmára, mivel kocsin csak Majsa felé 10 mértföld kerülővel lehetne Dorozsmát megközeliteni. A város a takarékpénztártól fölvett 1000 frtot már elköltötte, most ismét 1000 frtot vesz föl, e mellett a vészbizottság elhatározta, hogy a kormánytól 5000 frt segélyt kér.

*

A Károly-kaszárnya régen volt oly oly szép jelenetnek tanuja, mint ma délután. — Stellungba voltak állitva a frájvilligosok s elhangzott a hapták, a mi annyit jelent, hogy most már mukkani se szabad. A hadnagy ur felolvasta a „Tagesbefehlt," melyet siri csendességben hallgattak a fiuk, csak a szivök dobogott hangosan. Hej, régen olvastak már olyan tagesbefehlt, a mitől a a magyar fiu szive feldoboghat. No ez olyan volt s mikor a hadnagy ur a végére ért, minden káplári regula ellenére lelkes éljenzésben törtek ki a fiuk, éltetve a királyt. Edelsheim-Gyulai országos főhadparancsnokot, az ezredes urat, a lájdinánt urat, meg Flinta firer urat is, (ha ugyan van nekik.) — A napi parancsnak, mely ily lelkesedést gyujtott az önkénytesek keblében története van. A tiszai árviz, a szegedi szerencsétlenség hire természetesen a katonák soraiba is elhatott s a jó magyar gyerekeket se hagyhatta illetetlenül. A fővárosban állomásozó 33. Kussevics-, és a 67. Schmerling-ezred önkénytesei között már napok óta sugásbugás volt észrevehető. Arról tanakodtak, hogyan ejthetnék szerét, hogy őket most, midőn annyi katonaságot rendelnek Szegedre, szerencsétlen honfitársaik mentésére elbocsássák. Ők önkényt mennének, most lennének igazi önkénytesek, s megmutatnák, hogy az önkénytes, ha igazán az, hat legényt számit a gáton. A terv, mint halljuk, eleinte akadályokba ütközött. Akkor jutott eszébe a bosznai expediczió egy magát kitüntetett fiatal hősének, ki a hirlapokban is közölt bravourjáért a parádéban kiállitott ezred frontja előtt nagy vitézségi érmet is kapott! hogy soha se teketóriázzanak, hanem rukkoljanak föl testületileg Budára a főhadparancsnokhoz. Ez ugyan rendkivüli eljárás, de hát menteni fogja az, hogy az ügy, a melyben járnak, szinte rendkivüli. Aztán, ha nem sikerül is, legfeljebb egy kis „dunkli" lesz a következés, azt pedig kiállja a frajvilligos a hazáért. A főparancsnok azonban szivesen fogadta a küldöttséget s megkérdé tőlök, hivatalos járatban vannak-e nála, vagy magánkihallgatáson? S midőn az ifjak elmondák, hogy magán természetü dologban jöttek föl, — megengedte, hogy csákóikat levehessék. Egyikük aztán előadta, hogy Szegedre szeretnének menni, a magyar Plevna sánczainak védelmére s a szerencsétlen károsultak mentésére. — A főparancsnok meg volt hatva. Megdicsérte a fiukat elhatározásukért, s biztositá, hogy ezt várta is tőlük, s jól esik látnia, hogy nem csalodott bennük. Katonának való munka van oda lenn, ott a helyök, s ő reményli, hogy épkézláb önkénytes nem is fog elmaradni egy sem. Bátoritá őket, hogy azonnal intézkedni fog, hogy külön vonattal indulhassanak, most menjenek a laktanyába s várják be a napiparancsot. A napi parancs csakugyan azonnal megérkezett s annak felolvasását hallgatták a fiuk oly áhitattal, azt fogadták oly kitörő lelkesedéssel. A napiparancsban az állt, hogy a jelentkező önkénytesek, két hadnagy vezetése alatt ma este indulnak külön vonaton Szeged felé. Egy fél óra alatt azonnal följegyeztette magát mintegy 150 önkénytes, kik Egger Kussevics, — és Scheer Schmerlingezredbeli hadnagyok és iskolai vezetők parancsnoksága alatt még ma elindulnak a mentési utra. Isten vezérelje a derék ifjakat s engedje, hogy lelkes munkájokat siker koronázza, a nagy alföldi város megmentésével kötelezzék magok iránt hálára a magyar hazát.

Az árviz által fenyegetett Szeged segélyére ma délben Barabás Béla felhivása folytán 600 egyetemi polgár állott utra készen. — Azonban Pálffy polgármester időközben érkezett sürgönye következtében az elindulást a veszély nagyobbodtáig elhalasztották. — E 600 egyetemi polgár közül az önkénytesek mintegy 200-an és 60 műegyetemi hallgató ma este elmentek.

*

Türr tábornok a Ferencz-csatorna gőzvontatási vállalatának „Csongrád" nevü gőzösét dijmentesen a szegedi vészbizottság rendelkezésére bocsátotta. Szeged város polgármesterétől ma reggeli 9 órakor következő távirat érkezett Türr tábornokhoz: Nemeslelkü részvétéért hálás köszönetünket fejezzük ki, a fölajánlott gőzöst örömmel fogadjuk. Helyzetünk mindig veszélyes, de mégis bár szorongó szivvel remélünk. Pálfy főpolgármester.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 11.

— ***Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Páris, márczius 9. Országgyülés. Az osztrák delegáczió ülése. Irodalom. Közgazdaság.***

* Időjárás Budapesten. Borongós, szeles. Este eső esett. Éjjel kitisztult. Hőmérő állása 5—7 R° 0 fölött.

— Személyi hirek. Wenckheim miniszter Kőrösladányra utazott. Gr. Széchenyi Imre berlini nagykövet neje Horpácson fiugyermeket szült. — Szapáry p. ü. miniszter tegnap este Füzes-Abonyból Budapestre érkezett. — Gróf Lónyay a nyiri ártéri érdekeltség holnapi közgyülésére Szabolcsba utazott. — Liszt Ferencz és gr. Zichy Géza tegnap délután 3 órakor érkeztek Kolozsvárra, hol nagy ünnepélyességgel fogadták őket. — Chedid effendi budapesti török konzul a m. n. muzeumnak érdekes maronita misekönyvet és 4 darab római bronz érmet ajándékozott.

— Eltünt. Nem kis föltünést okoz a fővárosban Mácsay Lukács a szénatéren levő Németh Samu-féle ház felügyelőjének eltünése. Mácsay 67 éves öreg; az emlitett ház összes gondnoki teendőit a legnagyobb lelkiismeretességgel vitte már sok ideje. A háziurnak, a ki néhány hónapja halt meg, igen jó barátja volt, s annak életében is ő volt a gazdasági teljhatalmazott. Napjai jól folytak, mert teljes ellátásán kivül 1200 forint évi fizetése volt és sorsával soha se volt elégedetlen; számadásai mindig rendben voltak, kezelése ellen gyanu soha se merült fel, egészséget adott neki az isten, — ugy, hogy nem lehet elgondolni, mi vitte őt arra a lépésre, a mit részleteiben igy beszélünk el: Tegnap, márczius 10-én reggel fél hatkor, miután egész éjjelét dolgozó asztala mellett töltötte s számadásait rendezgette, át adott Mácsay a házmester cselédjének egy csomagot, hogy vigye el Heller ügyvédhez; azután bement a kázmester szobájába és annak alvó kis leánya előtt megállva, felsóhajtott; „szegény, szegény kis leány!" Mácsay ekkor kiment a házból és azóta nem tért vissza. 10 órakor eljött az ügyvéd a házba és egészen kikelve magából kérdezte: hol van Mácsay? még most se tért vissza? Akkor föltárta azon levél tartalmát, a mit az öreg inspektor hozzá intézett. Elbucsuzik tőle, s azt irja, soha se tér többé vissza, mert életének véget vet. Mondják, hogy öngyilkossági indokait is előszámlálta volna. Iróasztalán ott találták Német Samu arczképét, rá a távozás előtt rövid idővel e szavakat irta latinul: „Veled nem lehetek, nélküled nem élhetek." — Hogy azon keringő hirt is felvegyük tudósitásunk keretébe, mely az eltünés indokául szolgált, megemlitjük, hogy az öreg szerelmes volt. A háziasszonyt óhajtotta volna feleségül venni, a ki pedig alig tölté be még a 27-dik évet. Hogy ezen őrületes gondolat nem válhatott tényyné, — a 67 éves Mácsay nagy utra határozta el magát s meglehet, hogy a napokban már holt testét fogják valahol megtalálni. Késő este kapjuk az értesitést, hogy Mácsay Ó-Budáról levelet irt Német Samu özvegyének, melyben bucsut vesz tőle. A nő ma reggel kapta meg a levelet. Mácsay Szt.-Endre felé vette utját; most nyomozzák. Tán lesz annyi esze, hogy a rendőrség által megakadályoztatja magát a tett végrehajtásában. Az öngyilkosságra az öregnek semmi oka sincs, mint halljuk, 40,000 frtra rug a vagyona.

— A ferenczvárosi templom, mely április hó 24-en fog felszenteltetni, rövid idő mulva teljesen készen lesz. Ugy a belső berendezés mint a főbejárat kielégitő leend minden tekintetben. A főbejárat felé a templom patronusának Sz. Ferencznek sóskuti márványból Szász szobrász által készitett szobra helyeztetik. A főkaput Jungfer Gyula müasztalos készitette s ingyen adta át a templom részére. A kapu a párisi kiállitásra készült, hol kitüntetést nyert. A szentély falaira három freskokép jön, melyek Than Mór ecsetje alól kerülnek ki. Ennélfogva főoltárkép nem lesz alkalmazható, hanem a szabadon álló oltáron magán, mely táblaalaku leend s karszti márványból készittetik, sz. Ferencz életéből vett két kép lesz alkalmazva, melyeket rézlapra szintén Than Mór fest. A szentélynek polychronicus stylszerü dekorativ kifestését Sehluk N. eszközli. Az oltárt Tzlavek Venczel helybeli kőfaragómester késziti, valamint a szószéket is. Az asztalosmunkákkal Thék iparos van megbizva. Az oltártól jobbra van a sekrestye, mely készen is van és román styl szerint van kifestve. Balról van a keresztelő kápolna hasonló styl szerint festve. A keresztelő medenczét karrarai márványból Szlavek ingyen késziti. E medencze hat szögletü oszlopszerü lábon nyugszik. Az oltár maga négy lábon nyugvó egyszerü márványlapból fog állani. A szentségház fölött (tabernaculum) egy, négy lábon nyugvó kis csarnok lesz, melynek tetejére egy csinos bronczkereszt alkalmaztatik s igy az egész magasság mintegy 5 méternyi leend. Az oltárra Schlick által készitett hat kisebb és két nagyobb broncz gyertyatartó jön. Az orgona Országh I. orgonakészitő mester müve.

— Árverés a kincstár ellen. A magyar kincstár ellen 26 forintnyi követelés kielégitése végett pört inditott egy Fekete Tógyer nevü szamos-ujvári uri ember. Fekete a pört nemcsak megnyerte, hanem a törvényszék végzése szerint a 26 forintos követelés kielégitése végett a magyar államkincstár tulajdonát képező 17,029 frt értékü vasas-szent-mihályi birtok 1879. évi május 6-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el is fog adatni.

— A budapesti muszka. Herczeg Czetwertinsky Borisról ismét szól a hir. [illegible] t. i. kivette gr. Károlyi Edétől lakásul annak a palotáját, hanem a bért nem fizette meg. Most nem tudni, hol van a herczeg. Gr. Károlyi Ede tehát bepörölte őt s a VIII.—IX. kerületi járásbiróság felhivja ismeretlen tartózkodásu herczeg Czetwertinski Sviatopolk Boris alperest, hogy felperes 2642 frt 20 kr lakbértartozási sommás keresetének tárgyalására 1879. márcz. 21-én megjelenjen, vagy magát képviseltesse, mert máskülönben a következményeket tulajdonitsa magának.

— Kisvárosi csendélet. Ipolyságról irják nekünk tegnapról a következőket: Városunkban ma délután hallatlan botrány történt. Három fiatal ember nyilt utczán megtámadta Paczolay Gusztáv itteni ügyvédet s megakarta azt verni. Paczolay védte magát, s már már derekasan elverte volna mind a három legényt midőnezek bicskát rántottak, s Paczolayt a megyeház kapuja alá szoritva, rajta több sebet ejtettek. — E botránynak előzményei a következők: A mult farsangon Ivánka Oszkár és Paczolay egy magánháznál bálban voltak. Paczolay a terem közepén állt, midőn egyszer tánczközben Ivánka készakarva neki tánczolt és gyöngédtelenül oldalba üté, mintha P. utjában állt volna s a mellett még szitkozódni is kezdett ellene. Paczolay erre nyakon vágta a tánczolót s lett az egész bálból egy vármegyére szóló botrány. A poflevet kihivás követte, Paczolay azonban kereken kijelenté, hogy nem verekszik meg. Ivánka és segédei tehát akként akartak rajta elégtételt venni, hogy nyilt utczán megverik, s e szándékukat tegnap akarták végrehajtani. A dolog azonban másképp ütött ki, mert a dulakodás zajára a járó-kelők összecsoportosulván, a bicskás támadókat irgalmatlanul elverték, s ha a rendőrség közbe nem lép, ezek aligha hinak ki többé valakit párbajra. A három támadót ezután bekisérték s a törvényszék az ügyben vizsgálatot inditott. — E dráma főhőse Ivánka Oszkár ismeretes párbajhős, emberölésért egy izben már büntetve volt.

— Az iparmüvészeti muzeum felügyelő bizottságába, melynek elnöke a n. muzeum igazgatója, a közokt. miniszter a következőket nevezte ki: A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztérium képviseletében Grum Ferencz osztálytanácsost, a főváros közönsége részéről Ráth Károly főpolgármestert, a budapesti kereskedelmi és iparkamarától báró Kochmeister Frigyest, az orsz. mintarajztanoda részéről Keleti Gusztávot, továbbá Csepregi János, budapesti asztalost, Egger Dániel, budapesti ékszergyárost, Finali Henrik, kolozsvári iparkamarai titkárt, Fischer J., budapesti majolikagyárost, Farkasházi Fischer Mórt, a herendi porczellángyár alapitóját, dr. Henszlman Imre, budapesti egyetemi tanárt, Illésy Sándor, kis-ujszállási polgármestert, Ipolyi Stummer Arnold, beszterczebányai püspököt, Könyöky József, pozsonyi főreáltanodai tanárt, Mechwart Andrást, a Ganz-féle vasöntőde igazgatóját, Miskovszky Victor, kassai főreáltanodai tanárt, Ormos Zsigmond, temesi főispánt, Ráth György, budapesti kir. táblai tanácselnököt, dr. Römer Flóris Ferencz, jánosi apátot és nagy-váradi kanonokot, Róth Zsigmond, budapesti üvegest. Ybl Miklós, budapesti épitészt, gróf Zichy Edmund v. b. t. tanácsost, gróf Zichy Jenőt, a müemlékek bizottságának elnökét és Zsolnay Vilmos, pécsi majolikagyárost.

— Vasuti zsebmetszők. A napokban Thanhäuser jószágigazgató Sopronból Fehérvárra utazott, s utközben rosszul érezvén magát, megkérte a kalauzt, hogy valamelyik állomáson hivasson hozzá orvost. Két ismeretlen uriforma ember épen akkor szállt fel a vonatra, s az egyik azonnal bemutatta magát, hogy ő dr. Horváth Budapestről állitván, hogy sürgönyileg hivták a vidékre valami nagy beteghez. Az állitólagos doktor Thanhäusert azonnal megvizsgálva, egy darab czukorral cseppeket adott be neki, mittől ez annyira elgyengült, hogy ujonnan arra kérte fel az orvost, hogy Fehérvárott szállóba kisérje, és mellette maradjon. Ez ajánlatát Dr. Horváth elfogadta és el is kisérte a beteget egy szállóba, hol ujonnan az előbbi cseppekből vizben vétetett be az igazgatóval. A gyógyszertől a beteg elaludt, és mire felébredt, az orvos eltünt, magával vivén az igazgatótól 200 frt készpénzt, egy arany órát, és arany lánczot. Az esetről rögtön több helyen jelentés tétetett, de mai napig eredmény nélkül.

— Pestises levél. A budapesti főpóstán nemrég a levélesomagok szétosztásánál, mint a „Magyarorsz." irja, egy ajánlott levélre akadtak, mely Oroszországból s épen egyik pestises vidékről jött. — A hivatalnokok közt nagy volt a megdöbbenés a levél láttára, mintkogy annak már a határon meg kellett volna semmisittetni. Minthogy azonban ez nem történt meg, — nem maradt hátra más, minthogy alkalmazkodjanak azon kormányrendelethez, mely Kemény Gábor báró bölcseségéből, a levelek megfüstölésére kiadatott. A levélhez nem mertek puszta kézzel hozzányulni, hanem keztyüs kézzel fölbontván azt, ugy a boritékot mint a tartalmat 35 fokos carbolsavval átfüstölték, s miután ez megtörtént, ujra lezárták, s kiadták a levélhordónak. Ez az utólagos megfüstölés persze nem sokat használt a pestis terjedésével szemben, mikor e levél a háztól már számtalan kézen keresztül ment.

— Akadémiai hirek. Az akadémia első osztálya a „F. L." szerint fölkérte Szász Károlyt, hogy az akadémiai közülésre, illetőleg az Eötvös-szobor leleplezésére irjon ünnepi ódát. A költő, ki a szombati osztályértekezleten pályahirdetést óhajta, vonakodott e megbizásnak megfelelni; de végre is engedett az osztály ismételt fölkérésének. Megemlitjük egyuttal, hogy az első osztály megválasztotta az irodalomtörténeti bizottság tagjait; továbbá, hogy Arany János forditásában az Arisztophanes vigjátékainak első kötete ősszel meg fog jelenni az akadémia kiadásában.

— Forgalmi hirek. A dunagőzhajózási társulat forgalmi igazgatósága tudatja, hogy f. hó 16-tól kezdve a postahajók Budapest és Galatz között nemcsak kedden és pénteken, hanem vasárnap is Galatzra a rendes indulási órákban közlekedni fognak. A postahajók tehát Galatzra kedden, pénteken és vasárnap, Zimony-Belgrádra pedig naponta szerda és szombat kivételével mennek. Elindulás Galatzról hétfőn, szombaton 9 órakor reggel, Orsováról csütörtökön. kedden 8 órakor reggel Szemlinből naponta, vasárnap és kedd kivételével, Mohácsról naponta hétfő és szerda kivételével.

— A két Dóczy. Szerkesztőségünk egyik tagja, ki hivatásához képest gyakran megfordul a póstán a részünkre érkezett levelek és lapok haza szállitása végett, a napokban levelet kapott Bécsből. A német czimzés daczára a Dóczy név tisztán olvasható volt a levélben, s Dóczy János uram, nem is késett azt minden hosszas habozás nélkül feltörni s pápaszemén át kiváncsian kezdé betüzni annak tartalmát. Ki irhat neki Bécsből? A német azonban tudvalevőleg hamis, s a levelet belül is csak olyan nyelven irta, mint kivül, ugy hogy Dóczy János uram sehogy sem tudott tisztába jönni a foglalatjával. A mint majd kivül, majd belül ekképen tanulmányozgatná az irást, az a gondolata támad. hogy nini! hát ha nem is neki szól az a levél. Ebbeli gyanujában az is megerősité, hogy mint aféle ujságolvasó embernek tudomása volt arról, hogy egy Bécsben lakó Dóczy jelenleg Budapesten időzik s mind valószinübbnek tetszett előtte, hogy az irás azt illeti. Fogta tehát a levelet s elvitte Dóczy Lajos külügyminiszteri tanácsosnak, a ki azt csakugyan a magáénak is ismerte föl. A német levél igy hozta össze a két Dóczyt s tett jó ismerőssé két derék férfiut, kik az előtt valószinüleg igen kevesen törődtek egymással.

— Az uzsorások ellen Bécsben igen szigoruan kezdenek föllépni. A rendőrfőnök tegnap körözvényt bocsátott ki a rendőrökhöz, melyben elrendeli, hogy kérlelhetetlen szigorral járjanak el az uzsorások és azok ügynökei ellen. A csalás legkisebb jelét ha fölfedezik, azonnal tegyenek jelentést a fenyitő törvényszéknek. Minden uzsorás és uzsorásügynök, ha e foglalkozást rá lehet bizonyitani, azonnal kiutasitandó. Tegnap már két uzsorást el is toloncztoztak. Imelszki öngyilkossága előtt egész névsorát küldé be az uzsorásoknak és azok ügynökeinek a rendőrséghez.

— Hármas szülő-gyilkosság. Laprade Ferencz és Chaumés Erzsébet együtt laktak husz éves János fiukkal anyjuknál, Páris egyik csendes részében. Vagyonkájuk elégséges lett volna megélhetésük szükségleteit fedezni, a János fiu mulatozásaira azonban nagyon is kevés. Laprade már több izben megfeddte egyetlen magzatát, intve őt jobb életmódra, de ez mit sem használt, sőt az elvetemedett fiu több izben tettlegességekre vetemedett apja ellen. E hó 11-én 6 órakor reggel János beállitott Aubinet szomszédjukhoz s kétségbeesetten elbeszélte ott, hogy nagyanyját és szüleit mult éjjel meggyilkolták, a tetteseket nem tudja, kik voltak, mert ő nem lakásukon, hanem Boffe-ron barátjuknál hált. Aubinet erre megijedve, a rendőrségre futott s a hivatalos személyeket és rokonokat Laprade lakására gyüjtötte. De minő látvány tárult fel előttük, a mint a konyhába nyitottak: ott hevertek vérrel boritva Laprade, felesége és az öreganya. A vizsgálat azonnal megindittatott, s ki is derült, hogy a gyilkosságot a fiu maga követte el, minek folytán a törvényszék Laprade Jánost halálra itélte.

— A halászat érdekében. Addig is míg a halászati viszonyok rendezése czéljából alkotott törvényjavaslat törvényerőre emelkednék, a kormány ideiglenesen kivánja ez ügyet rendezni. Több rendbeli vitás kérdés merülvén azonban fel, előbb értekezleteket tartand, mely értekezletek czélja lesz első sorban a halfogyás okait megállapitani és czélhoz vezető óvszereket ajánlani. Ily értekezletek lesznek a dunai és tiszai halászat rendezése czéljából Budapesten a földmivelés, ipar s kereskedelmi minisztériumban és a balatoni halászat tárgyában a helyszinén, esetleg Siófokon. — Az első ilynemü értekezlet f. hó 12-én fog megtartatni. Részt vesz benne a helybeli halászipartársulat 3 halász tagja, továbbá a tudomány emberei közül Fridvalszky, dr. Kriesch és dr. Kart tanárok. A kormány részéről Kenessy Kálmán osztálytanácsos mint elnök, és Léderer Sándor min. fogalmazó, mint jegyző. — A Balaton mentén különösen a zalai partokon gyakorlott nagymérvü lövés és szigonyozás utján való halászás megakadályozása czéljából a földmivelés-, ipar- s kereskedelemügyi miniszter igen erélyes rendeletet intézett az illető megyei hatóságokhoz, melyben meghagyja, hogy a halászás e módja minden rendelkezésre álló módon megakadályozandó, illetőleg az ily módon halászok a legkomolyabb felelősségre vonandók.

— Vadászjegyekért Pestmegye területéről a mult február hóban az állami kincsár részére befolyt 338 frt. Minthogy az ily jegyek az 1875-dik év óta szaporitják az állam bevételeit, érdekes tudni, hogy a vadászjegyek árából 1875-ben folyt be a legnagyobb összeg (10676 forint) s azóta a bevétel évről évre csökken. Az 1876. évben 8930 frt, 1877-ben 9196 frt, 1878-ban 7978 frt volt a bevétel; — összesen 36780 frt. Ha ehhez hozzáadjuk a f. é. január és februárius havi bevételeket, az államkincstár vadászati jegyek után 38684 frttal gazdagodott Pestmegyéből.

— Nők az alkotmányban. Az angol alsóházban Courtney parlamenti tag egy inditványt terjesztett be, melyben azt kivánja, hogy a nők, kik községi, egyházi és nevelésügyi választásoknál részt vesznek, parlamenti választásokban is részt vegyenek. Hosszas vita után ezen inditvány 217 szóval 103 ellen elvettetett. Az inditvány megbuktatásához leginkább a hires liberalis szónok Forster járult, kinek kedélyes szónoklata a parlamenti tagokat elragadta. „Az inditványozó," — ugymond „a szavazási jogot csak a hajadon nőkre akarja alkalmazni és azt tartja, hogy egy hajadon annyi mint egy férfi. Ha ez áll, akkor állani kell annak is, hogy minden nő annyi mint egy férfi. De ha nőknek választási jogot adunk, akkor méltányos volna választhatási jogot is adni nekik. A választási jog kiterjesztése nálunk leginkább azért történik, hogy abban a földmivelő osztály részesitessék. De vajjon szivesen fognának-e a nők a nehéz kézmunkáju földmivelők közé beállani? Az inditványozó hangsulyozta, hogy a házasság a nők hivatása, s hogy az által ha a szavazók számát a hajadonok által szaporijuk, még nem lesznek több nő szavazók, mint nőtlen férfiak. Egyébiránt nem látom be, miért volna a nőknél inkább hivatás a házasság, mint a férfiaknál. (Átalános óriási kaczaj.) Él kell ismernünk, hogy Anglia többet nyert hajadonok, mint férjes nők által. — Erzsébet királynő idejétől kezdve Nightingale Florencze idejéig. — Azt is mondják, hogy ha nők lesznek szavazóink, több kilátásaink vannak örök békére, mint most. Midőn a polgári háboru idejében Amerikában voltam, azt tapasztaltam, hogy a béke azért nem jött létre, mert a nők ellenezték azt. Ez nem is csoda. A nők könnyen élvezhetik a háborut, melyet férfiak viselnek, mig ők maguk jó távolságban maradnak attól. De mennyire szeretik a nők a háborut, arról a családi élet legtöbb tanulságot szolgáltathat. (Uj átalános kaczaj.) Azt hiszem, hogy a legtöbb józan eszü nő nem is követeli azon jogot, melyet az inditványozó mint kedvezést rájok akar erőszakolni és ha kedvezés ez. én is azt mondom, mit Európa egyik legnagyobb politikusa mondott: „beneficia non obtruduntur.

— Rejtélyes gyilkosság. Egy dr. Mühlhauser nevü orvos tegnap délelőtt Bécsben meglátogatott egy általa gyakrabban fölkeresett gummikereskedést s gummicsövet akart ott vásárolni. — Midőn a bolti szolgával a raktárba ment ez utóbbi az orvost megrohanta s a kezében tartott gummi-vágó késsel agyonszurta, azután pedig saját magán is halálos sebet ejtett. A gyilkosság oka teljesen ismeretlen. A szolga Kofler soha sem érintkezett az orvossal, legfölebb a boltban, s az utczán láthatta néhányszor, de egyáltalán semmiféle összeköttetésben nem volt vele. Kofler midőn a kórházba szállitották, meghalt; halála előtt ezt mondá: „Dr. Schreiber az oka mindennek." Ez a dr. Schreiber ma kihallgattatván, azt mondá, hogy ezelőtt hat évvel a gummis bolt mellett lakott, azonban a büntettre vonatkozólag semmi felvilágositást nem képes adni. — Kofler a gyilkos boltszolga józan, szolid és becsületes ember volt; s ez még rejtélyesebb szinben tünteti fel tettét. — A ma érkezett bécsi lapok azt jelentik, hogy ezelőtt 6 évvel egy Kofler nevü egyén az őrültek házában volt bezárva; hogy ez ugyan az a Kofler, a személy azonosság azonban még nincs kideritve. Ha ezt konstatálni tudják, akkor föl lehet tenni, hogy a szerencsétlen szolga valami őrülési rohamban követhette el a szörnyü tettet.

— Garibaldi és Lammarmora. „Commemorazione" czim alatt jelenik meg Turinban egy politikai reministentiákat tartalmazó füzetes vállalat, mely kivált az 1841-től 1877-ig előfordult eseményeket tartalmazza. Lammarmorának baráti, — s eddig még nyilvánosságra nem került — levelei képezik a mü legérdekesebb részét, melyekből a „Fanfulla" néhány, Garibaldira vonatkozó töredéket közöl. Mig Lammarmora 1849-ben mint királyi biztos Genuában tartózkodott, szalatt ott Róma bukás után több római számüzött jött össze, élükön Garibaldival, ki a herczegi kastely-

ban volt őrizett alatt. **Garibaldit** — ugy mond Lammarmora egyik levelében — **meglátogattam**, nagyon szép arczú, mogorva, azonban könnyed magatartásu; lassankint jobban meggyőződtem arról, hogy ez egyénből tapintatos kezekkel embert lehetne formálni. Sept. 13-ikáról igy ir Lammarmora: „Garibaldi ismét tegnap Nizzába minden őrizett nélkül utazott el, és szavát adta, hogy két nap mulva visszatér; úgy hiszem, hogy adott szavát megtartja, — mit ha elmulasztana, akkor erélyesen kell vele elbánnom." Két nappal később igy ir: Garibaldi szavát tartotta — ugy a mint bitem is. Értésére adtam, hogy a kormány az ő távozását óhajtja, nem mintha félne tőle, hanem mert több lázongó az ő részére sok egyént s őt magát is compromitálhatna, továbbá, — hogy ha ő az országban maradna részére semmi foglalkozás nem találkoznék; ellenben ha külföldre menne, a kormány öt havi járadékokkal támogathatná. Ez ajánlatomra Garibaldi bajlandónak mutatkozott, mire rövid idő alatt meg is egyeztünk abban, hogy ő Tunisba utazand, és hogy a kormány neki egy havi 300 lira járulékot ad azon kikötéssel, hogy távol fogja magát tartani Olaszországtól. Garibaldi nem közönséges ember, arcza — bár ha kissé mogorva is — mégis csupa tiszta jellem; keveset beszél, érzéki ereje kifejlett; s mindig jobban meggyőződöm arról, hogy a republikánus pártba csak azért keveredett, hogy verekedhessen, mintán több szolgálatát már visszautasitottak. Nem tartom azonban őt alapjában véve republikánusnak, s nagy hiba volt őt kellően fel nem használni, ha uj háboru törne ki, akkor ez ember alkalmazható lenne. Hogy most miképen sikerült neki magát megmenteni, az valóságos csoda. Sep'ember 17-ről igy ir Lammarmora: „Garibaldi tegnap utazott el Tunisba, s mint legjobb barátok bucsuztunk el egymástól, a miniszterium tőlem távirati uton kért felvilágositást Garibaldi nyilatkozatairól, ha vajjon önkénytesen megy-e? Ő már elutazott, oly büszke jellemétől pedig sokat kivánni nem lett volna helyén. 300 lira havi illetményével elégedett volt."

Rövid hirek. A király a fogarasi r. k. templomtoronyhelyreállitására 100 frtot adományozott. — **A b. Keller**-ezredből 280 legény ma reggel Boszniába utazott. — **Kerényi Frigyes** emléke. Eperjesen Kerényi Frigyesnek, a korán elhunyt költőnek, szülő házán a márvány emléktáblát e hó 15-én fogják nagy ünnepélyességgel leleplezni. Este fáklyásmenet is lesz, mely alkalomból a főiskolai ifjuság részéről Kósa Barna mond alkalmi beszédet. — **Pásztélyi** és Tóth Miklós püspökökhöz, kik a magyar nyelvoktatása tárgyában a kormányhoz kérvényt intéztek, számos üdvözlő és elismerő táviratot és levél érkezik az ország minden részéből. — **Kilencz éves gyilkos**. Bogláron egy kilencz éves gyermek töltött revolvert forgatva kezében, az véletlenül elsült s édes anyját találta, ki nagy kinok közt nehány napra rá meghalt. A gyermek vigasztalhatatlan s féltik, hogy veszélyes betegséghe esik. — **Hét napig felakasztva**. B. F. szatmármegyei szolgabiróról hozzátartozói azt hitték, hogy hivatalos ügyben Szatmárra ment. Elmaradása azonban egy hét mulva gyanut keltett, s keresni kezdték. Keresés közben megtalálták felakasztva — az istálló padlásán. Teste már feloszlásnak indult, borzasztó látványt nyujtott. A szerencsétlent zilált anyagi helyzete kényszeritette az öngyilkosságra. — **Párbaj** volt tegnap a Svábhegyen a Normafa mögötti réten egy mérnök és egy katonatiszt közt. A mérnök karján sebet kapott. — **Pestmegye központi tisztviselői** és hivatalnokai tegnap este a megyeház termében kedélyes pikniket rendeztek. mely alkalommal a tiszavölgyi vizkárosultak részére 123 frt segély gyült be.

—

A hivatalos lapból. Kitüntetések. A király Stoll Károly nyugalmazott bányatanácsosnak 40 évi szolgálatai elismeréseül a III. oszt. vaskorona rendet, Nagy István, orsovai szolgabirónak, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét és Róza Ádám, lencsesti görög-keleti lelkésznek az arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezések. A király Illyés Károly, marosvásárhelyi itélőtáblai pótbirót, ugyanazon itélőtáblához rendes birává nevezte ki; kinevezte továbbá birákká: a kaposvári törvényszékhez Somogyi M., devecseri jbirósági albirót és a nagybecskereki törvényszékhez Kühnel Oszkár, nagy-kikindai albirót; járásbirákká: a kolozsvárvidéki járásbirósághoz Ziegler Emil, kolozsvár-városi jbirósági albirót és a nagylaki kir. járásbirósághoz Váradi Kálmán, akna-rahói albirót; végre albirákká: a nagy-károlyi járásbirósághoz Szabó Pál, szatmárnémeti jbirósági aljegyzőt, az aranyos-maróthi jbirósághoz Kraft Károly, ottani törvényszéki jegyzőt és a mohári járásbirósághoz dr. Szüts Miklós, budapesti itélőtáblai segédfogalmazót; a beszterczei ügyészséghez alügyészsé Tribusz Ousztav m.-vásárhelyi főügyészi fogalmazót; Pirka Jánost, a pécsi tábla határőrvidéki osztályának tanácsosát, a zágrábbi főhadparancsnokság mint határőrvidéki közigazgatási hatósághoz osztálytanácsossá és az igazságügyi osztály főnökévé nevezte ki a király: Rombauer Ervin, tornai járásbirónak, saját kérelmére a rozsnyói és Vajna Gáspár, dévai járásbirósági albirónak, szintén saját kérelmére a nyáradszeredai járásbirósághoz leendő áthelyezését pedig megengedte. A pénzügyminiszter, Ribiczey László, pénzügyigazgatósági irodatisztet a m. kir. központi dij- és illetékkiszabási hivatalhoz és Meczner Móricz, tiszteletbeli megyei aljegyzőt a városi kir. pénzügyigazgatósághoz II. osztályu pénzügyi fogalmazókká, ideiglenes minőségben kinevezte.

—

Az „Egyetértés" 66. számában a „Nyilttér" rovatban „Hallatlan" felirással megjelent sorokra vonatkozva a miniszterium részéről a következőkről értesülünk:

Daróczy Zsigáné szül. Fuchs Erzsébetnek Purman József bpesti kir. kereskedelmi s váltótörvényszéki végrehajtó ellen emelt panasza f. é. febr. hó 4-én érkezett az igazságügyminiszteriumba.

F. évi febr. hó 6-án 3708 sz. alatt a bpesti kir. kereskedelmi s váltótörvényszék elnöke fölhivatott, hogy az ügy állásáról s a panasz mibenlétéről jelentést tegyen, ki f. március hó 3-án 145. sz. alatt kelt és március 6-án beérkezett felterjesztésében azon jelentést tette, hogy Purman József végrehajtó az árverést csakugyan f. évi január hó 21-én, tehát a kitüzött határnap előtt egy nappal tartotta meg.

E jelentés folytán f. é. március 7-én 6287. sz. alatt utasittatott az emlitett kir. törvényszék elnöke, hogy Purman József ellen vétkes mulasztása miatt a fegyelmi eljárás szorgalmazása iránt a szükséges lépéseket tegye meg, s hogy egyidejüleg erről, valamint azon körülményről, miszerint az államkincstár az elkövetett mulasztása esetleg okozott károkért fennálló törvényeink értelmében felelősséggel nem tartozik, panaszló felet értesiteni el ne mulassza.

Szinház, művészet.

— Nemzeti szinház. Ma „Lahor királya" került szinre, Tannerné asszonynyal „Zita" szerepében. Tannerné assz. egy drámai szerepét ösmerve, ismerjük a többit is. Ma sem énekelt sem jobban, sem roszabbul, mint máskor. Az opera különben, ugy látszik, a közönség előtt mindig jobban hódit. Ma már bővebben volt taps, mint a mult alkalommal. Az előadás is igen összevágó volt. Odry „Seindia" szerepét jó kedvvel énekelte. Az apród (Saxlehner assz.) dalát is megtapsolták. Ney a főpap, Perotti „Alcin" szerepében hasonlókép megfeleltek feladatuknak. A közönség a szinházat egészen megtöltötte.

— Szini felhivás. Az aradvárosi szinház tagjaiból alakult konzorczium felhivja a vidéki szinészet mind azon tagjait, kik mint kardalnokok, kardalnoknők, magánénekesek, énekesnők, a konzorcziummal társulni, vagy ahhoz szerződni óhajtanak, hogy feltételeiket rövid időn beküldjék. A konzorczium megbizásából: Ditrói Mór, Marczell Géza, Mátrai B.

— Björnson, a jeles költő s a nálunk nagy hatással adott „Csőd" szerzője, a bécsi Stadttheater-ben „Az uj rendszer" czimü ujabb darabjával megbukott. A darabnak legnagyobb hibája a zavart alapeszme. Öt felvonáson keresztül folyton beszélnek az „uj rendszerről", de sem a főzők, sem a szereplők nem tudják, hogy tulajdonkép miről van szó. A közönséget a darab egészen hidegen hagyta.

Egyletek, társulatok.

A fővárosi egylet mai értekezletén a főváros holnap tartandó rendkivüli közgyülésének tárgyáról az árviz sujtotta Szeged és vidéki segélyezéséről tanácskozott. Az értekezleten Kammermayer polgármester előadta a tanács ismert javaslatát s abba beleegyezett egyhangulag minden tag. Szó volt arról is, hogy a Szeged megmentése érdekében működő katonaság részére külön pl. 500 frtnyi jutalom szavaztassék meg a közgyülés által, hanem többek felszólalása után ez inditványt elvetették; ellenben az értekezlet azon komikus határozatot hozta (dr. Emmer inditványa folytán) hogy a Szeged töltésein működő katonaságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott(!) A tanácskozás végén bejelentetett, hogy Deutsch Károly egyleti tag 50 frtot küldött, felét Szeged, felét pedig Dorozsma részére. Brázay Kálmán 100 frtot irt alá. felét Szeged, felét vidéke számára.

— Az árverperselyek ügyében. Fölkerettünk a következő kérelem közlésére: A magyar gazdasszonyok országos egylete által a vidéken lakó tisztelt közönség rendelkezésére kibocsátott árva-perselyek kiürítése tekintetében a választmány mindazon nemeskeblü emberbarátokhoz, kik a könyöradományra szorult országos árvák sorsa enyhitése czéljából gyüjtő-perselyeket vettek jóakaró gondozásuk alá — oly bizodalomteljes kérelemmel fordul, miszerint azokat nem anynyira egyleti ellenőrzés, mint inkább önönmaguk megnyugtatása végett, akár a helység elöljárója, akár az illető plébános, vagy egyéb hiteles személyek, illetve bizalmi férfiak közreműködése mellett kiüriteni a perselyt, további szives használatra a legalkalmasabbnak vélt módon ismét lezárni, — az egész eljárásról aláirásukkal és pecsétjükkel ellátandó nehány sort felvenni s ennek kiséretében a kiüritett pénztartalmat jutányosabb postai költségek elérhetése indokából lehetőleg papirban vagy postautalványnyal az egyleti elnök (Budapest, IX. ker. vámházkörut 15. sz.) vagy a persely-bizottsági elnök (Budapest, IV. ker. Lipót-uteza szerb udvar) lakására elküldeni s végre a feladásról nyert postai vevényt az átszármaztatandó pénzösszeg nyugtája gyanánt tekinteni — szivesked-jenek. A választmány nevében: Damjanich János özvegye egyleti elnök. Kralovánszky Istvánné, persely-bizottsági elnök. Gróf Batthyány Lajosné, Kármán Lajosné, egyleti alelnökök.

Fővárosi ügyek.

— A köztisztaság érdekében. Lapunk egy olvasója fölkért a következő felszólalás közlésére: Bátorkodom a főv. egészségügyi bizottság figyelmét az V. kerületben lévő részvényház melletti mocsárra felhivni. E mocsár már most — a melegebb időjárás beálltával — oly kártékony bűzt terjeszt maga körül, hogy ezt eltürni az arra menni kényszerülőknek valóságos kin. Ezen a bajon egyesek nem segithetnek, miért is az egészségügyi bizottságot a közérdek hivja fel arra, hogy a részvényház számára vagy megfelelő emésztő gödröt készittessen vagy pedig a mocsárt naponta fertőztelenittesse.

— Adókivető bizottságok. Az adókivető bizottságok a III. osztályu kereseti adólajstrom tárgyalását szerdán, márczius 12-kén, a következő régi telekkönyvi házszámok alatt összeirt felekre nézve folytatják: az I. és II. kerületi a krisztinavárosi 461, házszámtól végig; a III. kerületi az ujlaki 250-től végig; a IV. kerületi a 371–410; az V. kerületi a 102—107; a VI. kerületi az 1233—1273; a VII. kerületi a 393—398 s végre a józsef-ferenczváros-kőbányai az 1038—1100 józsefvárosi számok alatt.

TÁVIRATOK.

Árviz.

Szeged, márcz. 11. Felad. 6. ó. 50 p. érk. 8. ó. (Saját külön tudósitónktól.) A város mindinkább visszanyeri bizalmát. Most már nagyobb számmal sietnek a városiak a töltés védelmére. Herrich és Boross kormánybiztosok felküldött jelentéseikben konstatálják a helyzet némi javulását. A kubikolás rendszeresen folyik a töltéseknek tovább emelésére. Előleges intézkedés történt, hogy szükség esetén a körtöltéssel parallel uj töltés hányassék nagyobb biztonság elérésére. Keméndyné inditványára a nők 250 munkást állitottak költségükön.

A katonai erő hiánya felette érezhető. Idején érkezve kétszer annyi katonaság sokat segithetett volna; most nines honnan rögtön ide vezényelni. A közlekedési vonalak megszakadása folytán a budapesti hirlapok két napi késedelemmel érkeznek ide. Ma délután a szél erősebb hullámokat vert a gáthoz. A veszélyesebb pontokon a munkások abban akarták hagyni dolgukat, mivel a hullámok felcsaptak és a töltést benedvesitették. Estefelé az ebbeli veszély kisebbedett.

Az indóház csatornáin szabad folyást engednek a viznek a kubik gödrökbe. Szakértők a védelem szempontjából a kiöntésnek az anyamederbe vezetése végett a vöröskeresztiek matyhidi, tápai és algyevi átvágásokat szélesitik. 14 mázsa dynamit érkezett a szélesitések eszközlésére. A viz egy-két lábnyi eséssel foly az anyamederbe. az apadás mégis csak csekély. A válság még korántsines elhárítva bár a veszedelem nem nő.

Szeged, márcz. 11. Feladatott 7 órakor, érk. 8. ó. (Saját külön tudósitónktól.) Ma reggel a fővárosi mentő bizottsága „Csongrád" gőzhajón Hadzsi kapitány vezénylete alatt Gerster Ferenczcsatorna igazgatóval és Zubovicscsal Tápé és Algyő községek segélyezése végett kirándult Szegedről. Előbb ugyan Szatymázra szándékoztak menni, 150 utász beszállitása végett, de az átvágás csekélysége miatt czélhoz nem juthattak. A környéken mindenütt a legkétségbeejtőbb állapotok vannak. Tápé felső része romokban hever, a lakosság a töltésekre menekült mindenestől, s innen felcsleges apró marháit Szegedre szállitja. Az átvágásokon a csolnakokért fizetést zsarolnak, ezt a visszaélést azonban megszüntették. Emberélet eddig nem veszett. Tápéről az elöljáróság előbb menekült, mint a lakosság, mely az árvizet amazok mulasztásának tulajdonitja. Tápéban két hét óta egy őrmester a parancsnok, tiz emberrel, ki szigoruan megtiltotta éjjel a házak látogatását, hogy a fosztogatásnak ekként véget vessen. Algyőn a Pallavicini-kastély és az egész falu viz alatt áll; a kimagasló töltéseken 400 vásárhelyi munkás várakozott, kik Szegedre szállittattak. Több munkás nem jöhetett, mert jelentés szerint a mindszent-apátfalvai töltésen az ár növekedik. s igy ott is szükség van a munkaerőre.

Dorozsmán kétszáz és néhány ház összedőlt. A városiak elmenekültek a zsombolyai magas partokra. Ezek most Dorozsmától elvágvák.

Szeged, márczius 11. Feladatott este 8 órakor, érkezett 9 ó. (Saját külön tudósitónktól.) A szilléri és a vasuti töltés keresztezésénél egyre óriás erőt igényel az árviz keresztül törésének megakadályozása. A munkások nem birják a csurgás nyilását megtalálni. Midőn a karikatöltést nagyobb körben alkalmazák, rájöttek, hogy a töltésben rókának kellett lyukat vájni görbületesen és több helyen. Szerencsére a viznek nines annyi rohama, hogy áttörjön. Másik veszélyesebb pont az indóház, hol a csatornából kiömlő viz a pornyi elöntést képez. Itt összpontositják a munkálatokat. Szatymáz és Szeged között az osztrák államvasut kivágott helyén, Faschkó Sándor mérnök a kormánybiztos beleegyezésével, a közlekedés helyreállitása végett pilotákra ideiglenes hidat igyekszik csinálni. Ha ez sikerül, a közlekedés a fővárossal folytonosabb lesz; az államvasut naponta 50 ezer frtnyi kárt szenved. A szegedi főjegyző Szatymáz felé járván, méréseket tett; tapasztalata szerint az eddigi természetes magaslatok melyek ártért nem képeztek, két egész kilencz lábmély vizzel boritvák. Vannak a kiöntésen apró magaslatok, hol házi és vad állatok összeszorulnak; ironiája a sorsnak, hogy az éhes menekülők tanyáról vadásznak rájok. Vizi madarak seregestől ellepték az árvizes vidéket.

A mai rendkivüli tanácsülésben délelőtt a kormánybiztos felkéretett, hogy az indóház a városfelőli oldalán belső karikatöltés vonatását rendelje el, minthogy a külső vonal ötven öl hosszuságban alig tartható. Eddig nincs intézkedés. Ugyane gyülés felterjesztést intézett a belügyminiszterhez **100,000 forintnyi előleg** utalványozása iránt, minthogy a csaknem százezer frtba került vedelem után a városi pénztár kiürült. Ezt oly kivánságnak tekintik, melyet a kormánynak okvetetlen teljesiteni kell. De ha nyolcz perczentes kölcsönkép adja a kormány e pénzt, mint 1876-ban eltökélték, más módon beszerezni azt. A hangulat a birtokos osztályban a védelmi költségek folytonossága miatt olyan, hogy csak gyökeres vizszabályozsi reformok és az ártérbe tartozó községek sorsának kivételes törvénynyel való biztositása esetén hajladók létöketehelyekbe kötni. **Némelyek házaikat potom áron kinálják, hogy végkép megválhassanak az állandó veszedelemtől.** Az algyeviek elhatározták, hogy áttelepednek a Pallavicini által felajánlott vizmentes homokosra; a zsellérek azonban világgá szélednek, minthogy nines kilátásuk munkát kapni az árvizes földeken.

Temesvárról az ottani rendkivüli városi közgyülés megbizásából küldött érkezett, fáklyát és 600 forintot hozva a tápaiak, algyeviek és dorozsmaiak részére.

Szeged, márcz. 11. Felad. este 9 óra 50 p., érk. 10 ó. (Saját külön tudósitónktól.) A tanács jelzett határozatában következőt tudat a kormánybiztossal: Rendelje el a kormánybiztos a karikatöltés kiépitését katonaság által annál inkább, minthogy szerencsétlenség bekövetkeztének esetén a tanács a felelősséget magáról elháritja. A kormánybiztos elhatározta a városi küldöttséggel holnap a töltésre menni, a helyszinén leendő megálliapodás végett. A töltést védő mérnökök nézete eddig az volt, hogy a karikatöltéssel sok munkaerőt foglalnának el a többi gyönge pontoktól.

Erre szerintök csak akkor kell nagyobb erőt forditani majd, mikor a kubik-gödrök megteltek; addig lokalizálás a mentő eszköz. — Dorozsmára az onnét ide jött főjegyzőt elküldték, hogy Szatymázról egy század katonaságot vigyen a mutatkozó zavarok meggátlására. Dorozsmán az elfogott szegedi embereket még mindig fogva tartják; katonaság fogja őket kimenteni. A „Csongrád" expedicziójáról visszatért, most inditják Algyőre ujolag embereket hozni.

Aggodalommal nézünk a felhős éggel támadt erős szél elé. **A beállott erős hullámverésekkel a válság ismét veszedelemre fordul.** Mindenütt erőfeszitéssel dolgoznak.

Szeged. márcz. 11. (Feladatott 11 óra, érkezett 11 óra 30 percz.) Alulirottak becsületszavukkal kezeskednek, hogy a Herrich-féle 9-iken kelt, Szeged népének részvétlenségét hirdető táviratbotrányos és czélzatos valótlanság. Egyelőre ennyit, a többi majd jön. — Nagy Sándor, Eisenstädter Lukács, Mikszát Kálmán, Tatay László, ifj. Felmayer János, Kalmár István, Ströbl József.

(Éjfél után érkeztek.)

Szeged, márcz. 11. Feladatott az indóházban 11 óra 30 perczkor; érk. 1 óra 45 perczkor. (Saját külön tudósitónktól.) Szélvész keletkezett. A felkorbácsolt áradat a töltésre veri a hullámokat. 9 órakor a munkásokat elhagyta bátorságuk. A szilléri-gát beszögellésénél ásóval és talicskával futásnak indultak. **Mindenütt kiabálják: „meneküljünk jó a viz"!** A napközben nyugodt városban általános felfordulás uralkodik. Kocsik, emberek tömegei borzasztó zavarban száguldoznak. A városházát ezer és ember holmikkal lepi el. Az izgatottság a szombati napnál is nagyobb fokra hágott.

A biztos fegyverre paranesoltatja a katonákat. A kivül menekülni készülő munkások előtt a katonák elzárják az utakat, visszahajtják, a kit előkaphatnak; ezernél több ott hagyta a legveszélyesebb pontokat. A töltés állapota valóban aggasztó. Az indóháznál földes zsákok ezreit tömik a nyiladozó pontokon. Vad sötétségben a fáklyák mellett dolgozó munkásokat folyvást biztatni kell. A **katasztrófa küszöbön**. Ha a viharossá erősödő szél nem csillapodik. Fáklyákért táviratoznak Temesvárra, mert félnek, hogy a szegedi készlet nem lesz elég. Rémitő e szegény nép balsorsa, melylyel élet-halál harcz között hajszálon lebeg. **A legroszszabbtól lehet minden órában tartani.** A nép álmatlanul, kétségbeesés között, tulzottnál tulzottabb hirekkel zaklatva fut föl-alá az utczákon.

Szeged, márcz. 12. (Az „Egyetértés" távirata) Feladatott 12 ó. 30 p., érk. 1 órakor. Óriás szél dühöng. A vasuti töltésen átcsapkod az ár. A rémület általános. A vidéki munkások megfutamodtak, némelyeket katonaság terel vissza. A szegediek kétségbeesetten védik magokat. Ha a szél elmultát megérjük, meg vagyunk mentve. Verhovay, Zubovics és Eisenstädter este hajón Algyőre indultak menteni. Temesvárról, Aradról és Budapestről ezer-ezer fáklyát kért a főispán. **A veszély folyton növekedik**, a fáklyákat szél oltogatja, a védmunkák alig teljesithetők.

SZEGED, márcz. 12. (Saját külön tudósitónktól.) Feladatott 12 ó. 50 p., érk. 1 óra 25 p. **Az első és második őrház között a töltés beszakadt s ölnyi nyiláson rohan a városba a viz. A felügyelő a munkásokkal elmenekült, minden hős küzdelem hiába. A vihar egyre tart, a katasztrófa beállt. Intézkednek mentésről. Ötszáz utász küzd minden oldalon a megtámadt és roskadásban levő védvonalokon.**

—

Konstantinápoly, márcz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A porta az idegen nagykövetségekkel tudatta, hogy az eredetileg ajánlott török-görög határt megmásitani szándékozik. A nagykövetek részben megintették a török kormányt, hogy ezen eljárás Görögország és Törökország közt kellemetlen félreértésekre adhat alkalmat, részben pedig e kérdések nem adtak véleményt, mert kormányaik csak akkor vállalhatnának közbenjáró szerepet, ha a porta és Görögország közt közvetlenül egyezség nem jöhet létre.

Szentpétervár, márczius 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Krapotkin helyébe a czár suitejéből gr. Miloradowitsch vezér-őrnagy neveztetett ki charkowi helytartóvá. Az itteni franczia telep az innen távozó franczia nagykövet, Leflo tábornoknak hálafeliratot nyujtott át hazafias müködéséért.

Madrid, márcz. 11. A „Gaceta" a belügyminiszter körjegyzékét közli, melyben a hivatalnokokat felszólitja, támogatnák az őszinteséget a választásoknál.

Berlin, márcz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Jól értesült körökben azt hiresztelik, hogy az angol kabinet mint bulgár trónjelöltet Cumberland herczeget, a dán herczegnő Thyra férjét hozta javaslatba. Az orosz kormány állitólag készsnek nyilatkozott ezen jelöltséget támogatni.

Bécs, márcz, 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Itteni jól informált diplomatiai körökben biztosnak nyilvánitják azon hirt, hogy az osztrák-magyar nagykövet Konstantinápolyban meghagyást nyert a török konvenczió t, illetőleg a tárgyalást tökéletesen elejteni. A porta a konvenczió t csak azon három föltételi pont mellett akarta megkötni, ha a szultán felségi joga biztosittatik, ha Bosznia és Herczegovinában az okkupáczió határideje tüzetesen kimondatik és Novi-Bazár török és osztrák-magyar katonák által egyenlő számban elfoglaltatik. Ezen föltételek alapján gróf Andrássy alkudozni nem akar.

Berlin, márcz. 11. (Birodalmi gyülés.) Winterer interpellácziójára az elsass-lotharingiai nevelési törvény revisiójára nézve Herzog al-államtitkár válaszolt. A kormány nem szándékolta annak revisióját, ezután igazolja az állam felülvigyázatát és tagadja annak ellenséges irányát a katholikus egyház ellen. Gürber elsassi klerikális képviselő, ki az elsassi tanitók ellen a „banditák" szót használta. rendre utasittatott. A birodalmi tanács ezután Bühler javaslatát, egy európai congressusnak összehivása tárgyában, mely átalános lefegyverzést eszközöljön, visszautasitja. A javaslat mellett a centrum három tagja és a szoczialisták szavaztak.

Bécs, márcz. 11. A „Pol. Corr," jelenti Konstantinápolyból 10-kéről: Lobanoff herczeg a portának hozzá intézett jegyzékére a Tocqueville ügyben, melyre nézve a porta tiltakozást vélt felismerni Lobanoff egyik előbbi jegyzékében, ujra válaszolt. A tegnapelőtt benyujtott jegyzék fenntartja az első jegyzékben kifejtett kifogásokat, anélkül, hogy a török ellenválasz érveit megczáfolná. A török reokkupáczió csapatok előhada bevonult Drinápolyba, anélkül, hogy a muszkák a várost tökéletesen kiüritették volna. Az előbbi külügyminiszter Server pasa trapezunti kormányzónak neveztetett ki.

Berlin, márcz. 11. (Birodalmi gyülés.) A tengerészügyi etat tárgyalásánál Hänel felvilágositásokat kiván a „Grosser Kurfürst"-re, valamint Werner visszalépésére nézve is. Stosch miniszter kijelenti, hogy nem tud felvilágositást adni, mivel a vizsgálat függőben van, Werner elbocsátása nem egyébb katonai fegyelmi ténynél. Hänel az irományok előterjesztését követeli. Lasker legalább biztositást akar az iránt, hogy az irományok később be fognak terjesztetni. Stosch azt válaszolja, miszerint a kivánt felvilágositásokat szeretné ugyan adni, de az irományok előterjesztését nem igérheti. — Az itteni marhavásár elzárás 12-dikén megszünik.

Konstantinápoly, márcz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Drinápolyban ujabb zavargások voltak. Reuf pasa az utczán insultáltatott. A török csapatok ma bevonulnak Drinápolyba.

Cattaro, márcz. 11. (Az „Egyetértés" távirata). A kossovoi parancsnok most Prizrendben időzik, hogy az albán liga igazgatóival egyességet kössön, mely szerint egy 12000 főnyi albán segélycsapat Macedoniába küldetnék, ha a lázadás ott ujra kitörne. E csapat felett a a parancsnokság egy török tábornokra bizatnék.

Pétérvár, márcz. 11. Az „Ag. R." tagadja, hogy a conferenczia-javaslat Oroszországtól származott, erről csak a hirlapokban beszélték, de nem hivatalosan, ezáltal bebizonyult az általános egyetértés szüksége a nyilt kérdésre nézve a muszka okkupáczió bevégzése előtt. A czár és az udvar 29-dikén Livádiába indulnak; Giers pénzügyér a czárt odakiséri, Gorcsakoff herczeg itt marad.

Páris, márcz. ... niszter a bayonnei torv... elnököt pörbe fogatta, egy a sommitószek fegyelmi osztályában tanusitott bonapartikus tüntetésben való részvételéért. — Grévy elnök aláirta az amnesztia-rendeletet 151 személy részere, kik 1871-ben a commune-felkelésnél részt vettek.

Legujabb.

A képviselőház erdőügyi bizottsága mai ülésén megalakult és elnökévé: Tisza Lajost, jegyzőjévé: Perényi Zsigmond bárót választotta.

*

A horvát egyezmény tárgyában kiküldött országos bizottság holnap déli 12 órakor alakulási ülést tart.

*

A képviselőház VI. osztálya ma délután tartott ülésében mindenekelőtt a tegnap elhalasztott szavazás a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló tvjavaslat iránt ejtetvén meg, a megjelent 29 tag közül a javaslat mellett 16, ellene 12 tag szavazott, az elnök nem szavazott, s igy a tvjavaslat 4 szavazattöbbséggel átalánosságban elfogadtatott. A részleteknél a tudomásvétel kihagyását Vécsey Tamás inditványozta, kivüle felszólalt a javaslat mellett Pécsy Tamás miniszter. Központi előadóul Csávossy Béla választatott meg.

*

Az osztályok előadóiból alakult központi bizottság ma d. u. 5 órakor tartott ülésén tárgyalás alá vette a berlini szerződés beczikkelyezéséről szóló tvjavaslatot s azt a kilencz osztály véleménye alapján egyhangulag, a részleteknél „tudomásvételével" szavak kihagyásával, elfogadta. Előadóul Perényi Zsigmond b. választatott. A kormány részéről Tisza miniszterelnök volt jelen.

*

A képviselőház pénzügyi bizottsága mai ülésén az ordasfajszi Dunaszabályozás iránt Szeniczey és Szabélyi által tett inditvány került tárgyalás alá. Hosszas élénk tárgyalás után a bizottság 107,000 frtnak e czélra leendő fölvételét a költvégvetésbe határozza el.

Ezután Horvátország beligazgatási szükségletének kérdése vétetett fel. Ugyanis a költségvetés indokolásában 1.200,000 frt követelés van Horvátország irányában fentartva, melyet azonban a horvátok kétségbe vonnak. A pénzügyminiszter ezen kérdést a zárszámadások alapján a költségvetéstől elkülönitve véli tárgyalandónak ugy, hogy a követelés kérdését a regnikoláris bizottság tárgyalja és döntse el, de ezen eldöntésig a költségvetésbe a bevétel törvényszerü 45%-a vétessék fel. Az inditvány ellen Lukács Béla, mellette Hegedüs S. és Wahrmann Mór szóltak, a bizottság erre elfogadja azt.

Végül a gazdasági egyesület kérvénye és id. Ráday Gedeon és társainak inditványa tárgyaltatott, mely szerint a földmivelés és mezőgazdaság emelésére előirányzott 50.000 frt helyett 200.000 frt vétessék fel a költségvetésbe. A vitában többen vettek részt, s végül az ország pénzügyi helyzete tekintetéből a tételt 100.000 frtra emelte fel a bizottság. A kormány részéről jelen voltak Tisza, Szapáry, Péchy és Kemény miniszterek. Az ülés 9 órakor oszlott szét.

Bécsi tőzsde.

Bécs, márcz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A mai előtőzsdén az üzlet a tegnap esti árfolyamokkal indult meg; általában tartózkodó volt a tőzsde és a forgalom csekély maradt. Csak később fejlődött ki nagyobb élénkség vasuti papirokban, melyekben magasabb árfolyamok mellett több kötés történt. E körülmény, valamint a Szegedről érkező kedvezőbb hirek jó hatást gyakoroltak. Valuták üzlet nélkül.

Tiz óra — perez. Osztrák hitelrészv 235.80, magyar hitelrészvény 227.10, angol-osztrák 101.70, államvasut 250.—, lombard —, Napoleondor —.—, Unió-bank 69.60, papir rente 63.60—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 85.65—, márka 57.37½.

11 óra — perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 236.—, magy. hitelrészv. 226.90, angol-osztrák —.—, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleond'or 9.29—, unió-bank —.—, papir rente 63.60—.—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 85.65—, galicziai —.—.

A déli tőzsdén kezdetben az üzlet csendes volt, később élénk forgalom támadt, leginkább vasuti papirok kerestetnek. Valuták és váltók nem változtak.

Jegyeztettek: Osztr. hitelrészv. 236.—, magy. hitelrészv. 227.—, angol-osztrák 101.80, államvasut 250.25, lombard —.—, 1860-iki sors. —.—, 1864-iki sorsj. —.—, Napoleondor 9.29—, arany —.—, ezüst —.—, Frankfurt —.—, London 116.90, porosz. pénzutalv. —.—, török-sorsj. —.—, arany rente 76.35, magy. földtehterm. kötv. —.—, magy. vasuti kölcsön —.—, salgó-tarjáni —.—, magyar hitel 226.60, magyar záloglevél —.—, alföld 120.25 erdélyi —.—, magyar éjszakkeleti vasut 117.50 magy. keleti vasut —.—, keleti vasuti elsőbb kötv. —.—, magy. sorsj. —.—, tiszai vasut 189.— kincstári utalv. 1874. —.—, magyar aranyjáradék 85.60—.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, márcz. 11. Hitelrészvény 236.20. Lombard 65.— Aranyjáradék 76.30, London 116.70. Ezüst 100.—. Hitelsorsjegy 166.75. Porosz pénzutalvány 57.35. Arany 5 58. Török sorsjegy 21.70. Angol-osztrák 101.70. államvasut 250.— 20 frankos 9.29½. Rente 63.57. Galicziai 227.25. 1864-es 151.50. 1860-as 116.75. Frankfurt 56.75.

Bécs, márcz. 11 M. földtehterment. kötv. 81.75, Salgó-Tarján —.—. Magy. záloglevél 96.—. Erdély 87.50. Magy. kel. vas. 66.50. Magy. sorsjegy 88.25. Magy. földhitel —.—. Kincstári utalv. 1874. 118 60. Magy. vasuti kölcsön 103.—. Magyar hitel 226.75. Alföld 119.50. Magyar éjszak-keleti vas. 118.—. Kel.-vasuti elsőb. kötv. 63.60. Tiszai vasut 189.—. Arany járadék 85.55.

—

Bécs, márcz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) (Gabnaüzlet.) Buza tavaszra 9.30—9.35, őszre 9.60—9.70, rozs 6.30—6.90, zab tavaszra 5.85—6.15, kereskedelmi zab 6.15—6.20, tengeri május—juniusra 5.30—5.35, régi 5.95—6.05, uj 5.10 5.35, repczeolaj 34.—34.25 őszre 35.25—35.50, szesz 28.——28.25.

—

Bécs, márcz. 11 (Az „Egyetértés" távirata.) Matlekovics miniszteri tanácsos és Andreanszky és Mihalovics miniszteri titkárok, kik az osztrák-magyar vámkonferenczián a magyar kormányt képviselik, miután a vámkonferenczia Chlumetzky kereskedelmi miniszter távolléte miatt félbeszakittatott, vissza utaztak Budapestre.

4

HIRDETÉSEK.

Különlegességei

(Specialitäten)

az

OTTO FRANCZ, czégnek

Bécs, Máriahilferstrasse Nr. 38.

(a husvéti bárányhoz)

cs. k. kizár. szab.

PURITAS

Haj-ifjitó-tej.

„Puritás" nem hajfesték, hanem egy tejszerü folyadék, a mely a csaknem csodaszerü tulajdonsággal bir, fehér hajat megifjitani, vagyis lassanként legfeljebb tizennégy nap alatt, a hajnak eredeti szinét adja vissza.

Egy palaczk „Puritás" ára 2 frt (elküldésnél 20 krajczár költség.)

Hóvirág. Egyetlen szépitőszer sem versenyezhet kitünőség és jó hatásra a „hóviránggal" Olajos üditő alkatrészekbő előállitva, eltávolit ezen szer rövid idő alatt szeplőt, májfoltokat bőratkákat, bőrpattanásokat stb és az arczbőrnek fénylő fehérséget, üde és finomságot kölcsönöz. Legjobb védszer az őszi és téli zord levegő behatása ellen, azért nélkülözhetlen női szépitőszer, különösen a farsangban, ára 1 frt (elküldésnél 20 kr költség.)

Brilantine az egyedüli szer a szakál szépitése és puhán tartására, minden zsirosság hátrahagyása nélkül, ára egy palaczknak 80 kr, kicsi 50 kr.

Helmine szarvasmarhavelő-hajkenőcs orvosi utasitás szerint készitve, a haj szépitésére és fenntartására, megóv a hajhullás korpak[tól] déstől és erősiti a hajbőrt, ára egy nagy tégelynek 1 frt 5[0] kr, kicsi 1 frt.

Dió-olaj zöld dióhéjból gondosan készitve, azon kitünő tulajdonsággal, hogy a fehér, ősz és vörös hajnak egy természetesnek látszó sötét szint kölcsönöz, ára 1 nagy palaczknak 1 frt, kicsi 70 kr.

La Jeune igen jeles szakál-növesztő, melyel a szakált igen szép fekete, barna, vagy szőkére lehet festeni. Fekete vagy sötétbarna hajnál a La Jeune igen czélszerüen alkalmazható, ára egy levélkének a hozzá tartozóval 3 frt, annélkül 2 frt 50 kr.

Urania (Hajszesz) kitünő hatással a haj és hajbőrre, a kigőzölgést elősegiti, megőriz a korpa képződéstől és fakadásokból, előmozditja a hajnővést különösen kiállott betegségek után, u. m.: typhus, himlő, gyermekágy stb., ára egy nagy palaczknak 1 frt 50 kr, kicsi 80 kr.

Hippokrene, gyógyerejü szájviz rosz szag eltávolitására, rendkivül jóltevő és üditő hatással, ára 1 palaczknak 1 frt 50 kr kicsi 80 kr.

Ezen különlegességeken kivül vannak angol, franczia és német szépitő szerek (Parfümerien), szappanok és pipere tárgyak gazdag választékban raktáron, valamint rendkivül szép franczia dobozok karácsonyi és ujévi ajándékul igen olcsó áron.

Nagy raktár van fürdő, mozdó, szem, zuhany és ülőfürdőszivacsokból, valamint gyáriszivacsok, kaphatók:

OTTO FRANCZ, Bécs, VII. Mariahilferstrasse Nr. 38.

Budapesten: Török József gyógyszerésznél

Zágráb: Mittlbach Zs. gyógysz.	Nyitra: Tombor Kornél gyógysz.
Schwartz Tranjo „	Otocac: Tomay E. „
Alba: Dieballa G. „	Pancsova: Graff W. H. „
Arad: Rozsnyay Máty „	Pétervárad: Leodatto F. örökösei
Debreczen: Göltl Ferd. „	Pozsony: Soltz Rudolf.
Eszék: Gobetzki J. Dénes J. C.	Sissek: Kubanzi Ferencz gysz.
Salvator gyógytár.	Szeged: Kovács Alb
N.-Becskerek: Kokits A. F. gy	S.-A.-Ujhely: Pintér Ferencz.
N.-Kikinda: Zimmerer H.	Szeged: Meák Gyula gyógysz.
Güns: Küttel Istv. gyógysz.	„ Barcsay Károly.
Gyöngyös: Vozáry Tamás	Temesvár: Tárczay Istv. „
Kassa: Hegedüs Lajos.	Tokaj: Brezányi E. „
Károlyvár: Csiky Kristóf.	N.-Szombat: Stanzl H. „
Kolozsvár: Valentini E. A.	Sziklay A. „
Miskolcz: Dr. Szathy gyógysz.	Varasd: Dr. Halter A. „
N.-Enyed: Binder Agoston.	Verschetz: Strach Seb. „

Speculationen an der Wiener Börse

in allen Effecten werden von mir **coulantest** ausgeführt und kann das Engagement so lange bei mir bleiben bis selbes **mit Gewinn** realisirt wird.

Exotische Papiere

das sind alle im Coursblatt nicht notirten Effecten kaufe ich zu den **höchsten Preisen.**

Julius Grün Wechselstube

Wien, VII. Burggasse 2.

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak, ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménynyel használt mindennemü **gyomorbetegségek és emésztési bántalmak** (mint étvágytalanság, szorulás stb.) **vértorlódás** és **aranyér-bántalmak ellen.**

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisitások birólag üldöztetnek. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Franczia borszesz** és **só.

A legmegbizhatóbb önorvos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, üszők, gyuladt szemek, hüdés és mindennemü sértéseknél stb. stb.

Palaczkban használati utasitással együtt 80 kr o. é.

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitó.

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak: Budapest: Török J. gyógyszer., Uhl Berczella, Thallmayer és Seitz, Kochmeister Fr. utódai, Neruda Ferd., Hoffmann J., Szilber A. és Halbauer testvéreknél.

Kali-Créme-

Glycerin-szappan

MACZUSKI A. illatszerész által dr. Kéry István orvos és sebész-tudor, több tudományos társulat tagjainak utasitása szerint, Budapest, dorottya-utcza 6. sz.

Ezen szappan 25% tiszta kali és 10% finom glycerint tartalmaz.

A főtulajdonsága a kali-créme-glycerin szappanak abból áll, hogy **szeplőt, májfoltokat, bőr-átkákat, sőmőrt, fagydaganatot, sárgás** és **vöröses arczbőrt** és egyebb **bőrkiütéseket** rövid idő alatt teljesen eltávolit. **A kali-kréme-glycerin-szappan naponkénti** használata által a bőr rendkivül finom és ruganyossá válik, a ránczok eltünnek, sőt az előhaladott koruaknál is az arczbőr ifjodó kinézést nyer.

1 palaczk kali-kréme-glyceri-szappan folyadékban használati utasitással . . . 1 frt — kr.

1 drb kali-kréme glycerin-szappan . . . — frt 50 kr.

Valódi kapható nagyban és kicsinben Maczuski illatszerésznél ***Bécs, Kärntnerstrasse Nro. 26.***

Pesten: Török József gyógyszerész, Vértesi Sándor kir. udv. illatszerésznél.

Morison pilulái

a legjobb gyógyszert képezik, s milliókra menő, csodával határos gyógyitásokat eredményeztek.

Jó hatással vannak minden **emésztési zavarok, étel iránti undor, epe és idegbántalmak, bágyadtság, köszvény és csúz, sárgaság, májbaj, vesefájás, kő, aranyér, aranyér-sipoly, hátfájás és rendkivüli ugulások ellen, továbbá mirigy, daganatok, vizibetegség, szivdobogás, bőrbetegségek, sömör, görvély, orbáncz stb. ellen.**

Morison pilulái csupán növényi anyagokból vannak összeállitva, és hatással birnak a vérre, midőn azt tisztitják s a romlott nedveket ujakkal és egészségesekkel pótolják.

Az Angliában halhatatlanná lett Morisonnak 4 krajczáros aláirások utján hálából emlékszobrot emeltek, a mely a britt kollegium előtt áll, s London városának egyik diszét képezi.

Fő-ügynökünk Ausztria-Magyarország számára **Grosse Gyula** ur, **Krakkóban,** kihez a kereskedők s minden ismét eladók nagyobb megrendelések tétele végett utasittatnak.

1 pár kis doboz 1 frt 60 kr, 1 pár nagy 3 frt 50 kr., 1 doboz por 85 kr.

Utóbbi időben Párisból sok oldalról lettek utánzások magasztalva, mi óvjuk ezen hamisitványok megvásárlásától, a mi gyógyszereink csak nálunk Londonban készittetnek.

Az angol egészségi kollegium.

MORISON és TÁRSA.

Dr. Raufer G. M.

Pepsin-êt-pora

„Estomaticon."

A pepsin-ét-por „Estomaticon," melynek legkiválóbb alkatrésze a pepsin (tiszta gyomornedvből előállitott anyag, és az orvosi tudomány első tekintélyei által a legjobb emésztő szernek elismert) a gyomor szervezetnek életerős müködést kölcsönöz, egészséges és tiszta vért állit elő és a testnek előbbi erejét és egészségét, az embernek az elvesztett jó kedélt és életörömöket adja vissza. Az étvágyat és székelyést előmozditja, eltávolit minden emésztési nehézséget, étvágyhiányt, gyomorgörcsöt, gyomorkatarust, aranyeret, sárgaságot, sápkort, beteges szint, elsoványodást, szédülést, ideges reszketést, fejszakgatást, görcsöket és mindennemü rosszullétet, gyomorterhelést, eltávolit a gyomorból és az egész testből zsiros és nyálkás nedveket, megszorult szelet, valamint minden főfájást.

A pepsin-ét-por minden alsó-test és gyomor betegeknek gyors és biztos segélyt nyujt és rendszeres használat mellett az egyetlen és biztos szer a melancholia és hypochondricus kedelhangulat ellen.

Különös hatással használtatik azok által, kiknek gyomruk a szeszes italok mértékletlen élvezése által az emésztésre meggyengült.

Nem elcserélendő más, többnyire hatásnélküli, hamis drága gyomorporral.

Utánzattól és hamisitástól az óvakodás ajánltatik, ára:

1 doboznak használati utasitással . . . . — frt 60 kr.

10 „ „ „ . . . . 5 frt — kr.

Központi raktár:

Bécs, IV., Schäffergasse Nr. 21.

NOLL K. ès társa

1870. év óta bejegyzett czég

Bécs, Gisellastrasse Nr. 6. Bécs,

ajánlják magukat

mindennemü állam- és ipar-értékpapirok, sorsjegyek, arany és ezüst pénzek legjutányosabb

eladására és bevásárlására

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesittetnek.

Az elgyengült férferő hires mü ugyanott kapható.

E münek ára 2 forint 50 kr.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, és a

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket,** hugycsőszükületeket, friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást,** a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint: ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget is, katonai és polgári** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán az évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

specialista **WEISS J.**

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, korona-herczeg-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn. Naponkint délelőtt 7-10-ig, d. u. 1-4-ig, este 7-8-ig

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Hilfe für Männer

jeden Alters, welche sich schwach fühlen, durch ein sehr sinnreich construirtes chirurgisches Instrument. **Aertzlich begutachtet — augenblicklicher Erfolg garantirt.** Broschüren, alles Nähere enthaltend, verschickt unter Couvert gegen Einsendung von 30 kr. in Briefmarken der General-Agent **Bujatti,** Nürnberg Weinmarkt Nr. 5.

Gyökeres

szőllővesszők,

20 legjobb fajtáju gyökeres szőllővessző, — a kőbányai Őhegyről, kapható

WAGNER GYULA

szénkereskedőnél

Kőbányán.

Tüzmentes

pénzszekrények

legjobbak és legolcsóbbak kaphatók csak az **által. Wiener Cassen-Fabrik raktárában. Bécs,** Stadt, Schottenring 22. **Budapest,** sugárut, Bazár 10.

A tavaszi évadra DISZES

Felöltő	12 frt
Felöltő (különleges) .	20 frt
Papi felso kabátok .	20 frt
Havelok . . .	18 frt
Zekke öltöny . . .	20 frt
Vadász kabát . . .	8 frt
Szolgai ruha . . .	22 frt
Nadrágok . . .	5 frt
Mellények . . .	2 frt
Gyermek öltönyök . .	10 frt

és feleb.

Mindez legujabb divat szerint kitünő tartósan dolgozva a legjutányosb határozott árakon (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB

csász. és kir. udvari szállitónál

Budapesten,

Kristóf-tér 2. sz. I. emelet

a „Nagy Kristóf"-hoz.

Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tőzsdei megbizások

a pesti bécsi és frankfurti tőzsdére a pillanatnyi árfolyam szerint a leglelkiismeretesebben teljesittetnek. — Tanácsot és felvilágositást, játék és letétértékek iránt, irásbeli vagy szóbeli kérdezősködésekre a legkészségesebben nyujt bérmentve

Bettelheim és társa bankháza

Budapest, váczi-utcza a „vas tuskó"-hoz.

A Hoff János cs. kir. udvari malátakivonat-gyárának, Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8. Budapest, kalap-utcza 10.

Tüdőfájdalmak és étvágytalanság ellen

Legujabb 2 gyógyjelentés.

Mell- és gyomorbajtól megmentve, a Hoff János-féle maláta-gyógygyártmány által. Elismerve, hogy nőm mell- és gyomorbaja a Hoff János-féle első és valódi malátakivonat-egészségi sör által nagy mértékben javult, kérek ezen kitünő gyógyszerből utánvétellel számomra még 11 palaczkot küldeni. Eger, 1878. november 29-én.

Némethy Elemér

birósági telekkönyvvezető.

A Hoff János-féle maláta-kivonat jeles hatása.

Tisztelt ur! Kérek számomra postautánvéttel 15 palaczk malátakivonat sört és 5 zacskó czukorkát küldeni. Miután a maláta-sör nekem igen használt, barátaimnak is ajánlottam azt, kik legközelebb szinte rendelni fognak. Keszthely, 1878. deczember 1-én.

Neumark József.

Hoff János fiókja: Budapest, kalap-utcza 10-ik szám.

Arak:

Maláta-kivonatu egészségi sör egy palaczk 60 kr, 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt, — ½ kilo **maláta-csokoládé** I. 2 frt 40 kr, ¼ kilo 1 frt 30 kr, ⅛ kilo 70 kr, II. ½ 1 frt 60 kr, ¼ kilo 90 kr, ⅛ 50 kr, III. ½ kilo 1 frt, ¼ kilo 60 kr, ⅛ kilo 35 kr. **Maláta-bonbon** 1 zacskó 60 kr, 35 és 15 kr. **Gyermek-tápláló malátaliszt** 1 üvegcse 1 frt. **Egy maláta-fürdő** 80 és 50 kr. — **Maláta-kivonat** 1 üvegcse 1 frt, kisebb 60 kr. — **Malátaszappan** 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb megrendelésnél megtelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban számittatik.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) márcz. 11.

Termény		Irányz.	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm frtól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm frtól	frtig
Buza								
bánsági	uj	szilárd	74	—.—	—.—	75	8.25	8.35
»	»		76	8.40	8.50	77	8.70	8.85
»	»		78	9.10	9.25	79	—.—	—.—
»	»		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki	»	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»	»		76	8.90	9.—	77	9.15	9.30
»	»		78	9.50	9.65	79	9.70	9.80
»	»		80	9.85	9.90	81	—.—	—.—
pestvidéki	»	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»	»		76	8.60	8.70	77	8.75	8.80
»	»		78	9.—	9.15	79	9.20	9.30
»	»		80	9.40	9.50	81	—.—	—.—
fehérmegyei	»	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»	»		76	8.60	8.75	77	8.80	8.90
»	»		78	9.10	9.30	79	9.45	9.55
»	»		80	9.65	9.75	81	—.—	—.—
bácskai	»	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»	»		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
»	»		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
»	»		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi	»	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»	»		76	8.05	8.20	77	8.25	8.40
»	»		78	8.55	8.75	79	8.80	8.90

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammonként frttól	frtig
Rozs	szilárd	—	70—72	5.75	5.95
Árpa	»	takarmány	60—62	5.25	5.50
»	szilárd	égetnivaló	62—64	6.30	7.—
»	»	sörfőzdei	64—66	7.40	8.50
Zab	»	—	36—40	5.40	5.60
Tengeri	»	bánsági	75	4.70	4.75
»	szilárd	másnemü	73	4.60	4.70
Repcze	lanyha	káposzta	nélkül	—.—	—.—
»		bánsági		—.—	—.—
Köles	szilárd			5.20	5.50
Kendermag	»			—.—	—.—

Szokványgabona, határidőre		Irányzat		100 kilogramm ára pénzben	100 kilogramm ára áruban
buza		szilárd	tavaszra	8.67½	8.72½
»				—.—	—.—
rozs			május—junius	4.98—	5.02—
tengeri				—.—	—.—
zab		szilárd	tavaszra	5.55—	5.60—
»				13⅝	14⅞
repcze bánáti		»	aug.—szept.	13⅞	13⅛

Szilva lanyha bosn. hord. p. 15.50 á. 16.— szák. p. 15.— á. 16.— szerb. p. 14.25 á. 14.75
Szesz lanyha, régi módu élesztő, h. n. p. 29. áru 29.50.
» » uj módu és burgonya, p. 26.50, á. 26.75.

Értékpapirok

Államadósság		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön	befizet. 120 frt	103.25	103.75
Gömöri államvasuti záloglev.	100 frt	—.—	—.—
Magy. keleti vasut I. kib.	300 frt	63.75	64.25
» » » II. kib.	200 frt	76.⅝	76.75
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.		66.50	67.—
Magy. sorsjegy-kölcsön 100 frt		88.25	88.75
» » 50 frt		88.25	88.75
1871-iki magy. államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
1872-iki » v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
1873-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%		—.—	—.—
1874-iki » f. ez. 6%		—.—	—.—
Magy. aranyjáradék 6% adómentes		118.50	—.—
» földtehermentesitési kötvények		85.50	85.70
» »		81.75	82.50
» » 1867. záradékkal		77.50	78.50

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi	77.—	78.—
» » 1867. záradékkal	75.60	76.50
» » horvátországi	—.—	—.—
» » erdélyi	76.75	77.50
Magy. orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	83.—	83.25
Osztrák államadósság papirban 5%	63.50	63.75
» ezüst kamat jan.—jul. 5%	64.—	64.50
» » apr.—okt. 5%	64.—	64.50
» kisorsolás 1860-ból á 500 frt	116.50	117.50
» 1860-ból á 100 frt	126.50	127.50
» 1864-ből á 100 frt	151.—	152.—
» 1864-ből á 50 frt	150.—	151.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%	90.25	90.75

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Biztositó társulatok.			
192.—	Első magy. bizt. társ.	befiz. 800 frt	2275.—	—.—
45.—	Pannonia viszb. társ.	» 300 »	595.—	605.—
9.—	Pesti bizt. intézet	» 100 »	108.—	109.—
15.—	Duna viszbizt. társ.	» 300 »	124.—	126.—
	Vasutak.			
—.—	Alföld-fiumei	» 200 »	120.—	120.50
—.—	Déli vasut	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Éjszakkeleti vasut	» 200 »	116.50	117.50
—.—	Erdélyi vasut	» 200 »	89.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Osztrák államvasut	» 200 »	—.—	—.—
15.—	Pécs-barcsi vasut	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Vágvölgyi vasut	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. társ.	» 500 »	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya	» (.) »	—.—	—.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	» 200 »	241.—	243.—
	Bankok.			
6.—	Ált. m. municip. hitelb.	» 200 »	—.—	—.—
21.—	» » hitelbank	» 200 »	227.—	227.50
—.—	Bihari keresk. bank	» 140 »	—.—	—.—
—.—	Franko-magy. b. (lesz. a.)	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank	» 200 »	—.—	—.—
3.—	Iparbank, budapesti	» 100 »	—.—	—.—
—.—	Kisbirt. földh. intézete	» 80 »	44.—	46.—
2.—	Lipótv. bank rész.-társ.	» 100 »	—.—	—.—
—.—	Magy. ált. földh. részv. ts.	» 140 »	31.—	32.—
2.—	Magy. jelzálog hitelb.	» 60 »	—.—	—.—
13.—	Osztr. hitelintézet	» 160 »	236.80	237.—
8.—	I. magy. iparbank	» 200 »	120.—	122.—
41.—	Pesti keresked. bank	» 500 »	540.—	545.—
3.—	Pest-budai kézm. bank	» 100 »	61.—	63.—
14.—	Szászeki hitelbank	» 100 »	—.—	—.—
	Takarékpénztárak.			
7.—	Országos központi	» 100 »	92.—	92.50
200.—	Pesti első hazai	» 1000 »	2380.—	2400.—
30.—	Pest-budai fővárosi	» 200 »	383.—	388.—
60	Pesti külvárosi	» 150 »	51.—	52.—
8.—	Pakrac-darnvár-kutinjai	» 50 »	—.—	—.—
—.—	Vas-zalamegyei első	» 100 »	—.—	—.—

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Gőzmalmok.			
50.—	Concordia-malom	befiz. 500 frt	560.—	562.—
125.—	Első budapesti	» 500 »	1500.—	1510.—
30.—	Erzsébet	» 200 »	288.—	—.—
50.—	Hengermalom	» 500 »	780.—	800.—
38.—	Lujza	» 160 »	265.—	270.—
40.—	Molnárok és sütők	» 260 »	353.—	360.—
200.—	Pannonia	» 1000 »	1425.—	1450.—
60.—	Viktoria	» 300 »	500.—	510.—
	Különféle vállalatok.			
7.—	Alagut	» 105 »	32.—	83.—
20.—	Ganz és társ. vasöntöde	» 400 »	252.—	254.—
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár	» 200 »	260.—	265.—
12.—	Gyapjum. és biz. t. első m.	» 200 »	145.—	—.—
32.—	Keresked. test. épülete	» 210 »	—.—	—.—
20.—	Könyvnyom. „Athenaeum"	» 200 »	340.—	—.—
50.—	» Pesti részv. t.	» 500 »	—.—	—.—
—.—	Kőszén és téglagyár	» 200 »	36.—	38.—
—.—	Rima-murányi vasmü	» 500 »	—.—	—.—
7.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	» 100 »	90.—	92.—
—.—	» » vasöntöde	» 100 »	76.—	78.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde	» 200 »	58.—	60.—
35.—	Serfőzde első magy.	» 500 »	435.—	440.—
15.—	Sertéshizlaló	» 200 »	135.—	140.—
—.—	Sóskuti kőbánya	» 500 »	—.—	—.—
22.—	Spodium és csontlisztgyár	» 200 »	—.—	—.—
5.—	Szálloda részvénytársaság	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Tégla és mészégető, ujlaki	» 200 »	—.—	—.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	» 300 »	68.—	69.—
	Záloglevelek.			
	Magy. földhit. int. papir értékü	5½%	96.25	96.50
	» » » »	5%	88.50	—.—
	» » » arany v. ezüst	5%	105.—	—.—
	» jelzálogbank	5½%	84.—	85.—
	» ált. földh. részv. társ.	6%	—.—	—.—
	» » » »	5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	6%	97.50	—.—
	Kisbirtokosok földhitelintézete	7%	95.—	—.—
	» »	6%	85.—	—.—
	Elsőbbségek.			
	Dunagőzh. társ. befiz. 300 frt	5%	—.—	—.—
	» » 300 »	6%	—.—	—.—

Értékpapirok			Utolsó árkelet pénz	áru
Kassakeleti vaspálya	5%	befiz. 300 frt	—.—	—.—
» » ar.	5%	» 300 »	—.—	—.—
Magy. gallcz. vasp.	5%	» 500 »	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya	5%	» 200 »	—.—	—.—
„Hitel" földh. és szöv.	5%	» 100 M.	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenf. vas.	6%	» 200 frt	—.—	—.—
Kassa-oderb. vasut	5%	» 200 »	—.—	—.—
Vágvölgyi vasut	5%	» 200 »	—.—	—.—
» » részk.	7½%	» 200 »	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	6%	» 100 »	92.—	—.—
Budapesti malom	6%	» 100 »	—.—	—.—
Kőszén és téglagy. köt.	6%	» 100 »	—.—	—.—
Lloyd és tőzsdeépület	5%	» 100 »	76.—	76.50
Magánsorsjegyek.				
Osztrák hitelintézet			166.—	167.—
Pénznemek.				
Cs. k. arany			5.52	5.54
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.28—	9.30
20 frankos arany			9.28—	9.30
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegyek			57.30	57.40
Váltók árfolyama.				
Német bankpiaczok 100 márk.		4½%	56.80	57.—
Amsterdam 100 hollandi frtért		4%	96.15	96.40
Brüssel 100 frankért		4%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		4%	—.—	—.—
Zürich 100 frankért		3%	46.10	46.20
London 10 font sterlingért		4½%	45.95	46.05
Szentpétervár 100 rubelért		5%	116.65	116.85
		6%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde-távirat márcz. 11

M. földtm. kötv.	81.75	M. keleti vas. elsőbbs.	63.60
Salgó-tarjáni	—.—	Tiszai vasut	189.—
Magyar záloglevél	96.—	Kincstári utalv.	—.—
Erdélyi kötv.	87.50	Hitelrészvények	236.20
Magy. kel. vas.	66.50	Államvasut	250.—
Magy. sorsjegy	88.25	Hitel-sorsjegy	166.75
Magy. földhit.	—.—	Napoleond'or	9.29½
Kincst. utalv.	118.60	Arany	5.58
Magy. vasuti kölcs.	103.—	Aranyjáradék	85.55
Magy. hitelrészv.	226.75	1860-iki sorsj.	116.75
Alföld	119.50	Ezüst	100.—
M. éjszakkeleti vas.	118.—	London	116.70

Bécsi tőzsde márczius 10.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	63.50	63.65
» » » feb.—aug.	5%	63.50	63.65
» » ezüst. jan.—juli.	5%	64.05	64.20
» » » ápr.—okt.	5%	64.10	64.25
Sorsolással, 1839-ből egész sorsj. pp.		—.—	—.—
» 1839-ből ötöd		—.—	—.—
» 1854-ből 250 ft	4%	113.—	113.25
» 1860-ból 500 ft	5%	116.75	117.25
» 1860-ból 100 ft	4%	126.75	127.25
» 1864-ből 100 ft		149.50	150.50
Como járadék 42 lira		25.—	26.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft	5%	143.50	144.—
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	99.—	100.—
Arany rente	4%	75.25	76.40
B. Földteherm. k. 100 frt pp:			
Csehországi	5%	102.—	103.—
Bukovinai	5	83.25	83.50
Galicziai	5	88.—	88.25
Karinthia	5	96.50	97.50
Horvátországi	5	86.—	87.—
Morvaországi	5	98.25	100.—
Alsó-ausztriai	5	104.50	105.—
Felső-ausztriai	5	99.75	100.75
Salzburgi	5	96.—	97.—
Sziléziai	5	96.50	98.—
Erdélyi	5	76.75	77.—
Stájerországi	5	99.50	100.50
Tiroli	5	99.—	—.—
Temesi bánság	5	77.25	78.—
» 1867-iki sorsolási záradék.	5	75.50	76.25
Magyar	5	81.75	82.25
» 1867-iki sorsolási záradék.	5	78.—	78.50

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozás 100 frtos	5%	102.—	103.—
Magy. vas. kölcs. 120 frt, (300 fło.)	5%	103.50	103.75
Magyar aranyrente adómentes	6%	85.45	85.60
Magy. nyeremény 100 frt		87.75	88.25
» szőlődézsma-váltság 100 frt		82.50	83.—
» kölcsön 1871. 30 millió		—.—	—.—
» » 1873. 54 millió		—.—	—.—
» kincstári utalv. 1874.	6%	118.50	118.75
Keleti vasuti elsőbbs. 1869	5%	63.80	64.20
Magy. államköt. (keleti vasut) 1873.	5%	76.25	76.75
Magy. állami kötv. 1876. ar.	5%	66.50	67.—
Gömöri záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön		99.—	99.25
Bécs városi kölcsön visz. fiz.	5%	97.25	97.75
Pestvárosi kölcsön 100 frt	6%	89.50	—.—
Török vasuti kölcsön 400 frt		22.—	22.25
D. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 ftos . 120 frt bef.		100.80	101.—
Magy. földh. részv. t. 200 ftos		133.50	134.—
Osztr. » intéz. 200 ftos	40%	—.—	—.—
» hitelintézet 160 ftos		234.10	234.30
Magyar ált. hitelintézet 200 frtos		227.—	227.25
Alsó-ausztriai leszámit. társas. 500 ftos		750.—	760.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos		212.—	214.—
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%		—.—	—.—
Magy. ált. municip. 200 frt bef. 40%		—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt		792.—	793.—
Unió-bank 100 frt		69.50	70.—
Forgalmi bank ált. 140 frt		108.—	109.50
Bécsi bankegylet 100 frt		111.50	112.—

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	39.—	40.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt	119.25	119.75
Báttaszék-dombóvári	—.—	—.—
Osztr. dunagőzhajózási társ. 500 frt	524.—	526.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	168.—	168.50
» Lincz-Budweis 200 frt	—.—	—.—
Eperjes-tarnovi (magy. részv.)	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	2087.—	2092.—
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst	133.—	133.25
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	155.50	156.50
Károly-Lajos pálya 200 frt	224.50	225.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	104.—	104.50
Lemberg-czernovitzi-jassii pálya 200 frt	123.25	123.75
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	612.—	614.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	115.75	116.25
Rudolf pálya 200 frt ezüst	121.75	122.—
Első erdélyi pálya 200 frt	89.—	89.—
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	248.50	249.—
Déli pálya 200 frt	65.50	66.—
Dél-északnémet összekötő pálya 200 frt	—.—	—.—
Tiszai pálya 200 frt	189.—	190.—
Bécsi Tramway 200 frt	176.75	177.—
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	85.50	86.—
» északkeleti első 200 frt ezüst	116.—	116.50
» nyugati székesfeh.-grácai 200 frt	111.50	112.—
F. Ipar és keresk. vállal. részv.		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	—.—	—.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt	—.—	—.—
Pesti épitőtársaság 250 frt 40% befiz.	—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	—.—	—.—
Liesingi sörfőzde 100 frt	50.—	50.50
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	42.50	43.50

	Pénz	Áru
Pesti vaggon-kölcsön 80 frt	—.—	—.—
„Securitas" viszb. társ. 300 frt	—.—	—.—
Fegyvergyár bécsi 100 frt	147.—	150.—
G. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelint. sors. 5% ezüst	112.—	—.—
» » 33 éves visszaf. 5%	97.25	97.75
Nemzeti bank p. p. 5%	—.—	—.—
» » o. é. 5%	100.10	100.30
Osztrák jelzálogbank 5%	99.—	99.50
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	102.90	103.10
Magyar földhitelint. 5½%	96.—	96.50
» » aranyban	104.—	—.—
» jelzálogbank 5½%	84.25	85.—
» általános földhitel részvénytárs.	—.—	—.—
» kisbirtokosok hitelint. 6% sors.	83.50	84.—
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt 5%	72.60	72.90
Alföld-fiumei pálya 200 frt	70.50	71.—
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt	68.—	68.50
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%	95.50	—.—
» » » 6%	102.50	103.50
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	94.—	94.40
Erzsébet pálya 1862-ki kibocsátv. 5% ez.	91.50	91.75
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	64.50	65.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	102.—	—.—
» » » 100 frt o. é.	98.50	—.—
» » » 100 frt 5% ez.	103.—	103.30
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	88.40	88.70
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	85.—	86.—
Károly Lajos pálya 300 frt	100.50	100.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 5%	71.40	71.80

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi pálya I. kib. 1865.	78.—	78.50
» » » II. » 1867.	80.25	80.75
» » » III. » 1868.	73.40	73.70
Osztrák észak-nyugati pálya 300 frt ez.	88.40	88.70
Rudolf-pálya 300 frt	77.—	77.25
Erdélyi-pálya 200 frt	64.25	64.50
Állampálya 500 frank	160.50	161.50
» 1874. kibocsátv.	158.—	159.—
Déli pálya 500 frank	112.75	113.—
» 200 frt 5% ez. 400 frt o. é.	113.—	113.50
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	87.50	88.50
» » ez. 100 frt 5%	83.—	—.—
Tiszavidéki pálya 5—	86.25	86.75
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5% ez.	65.75	66.—
Magyar-északkeleti pálya 300 frt 5%	68.50	69.—
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	67.25	67.75
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	166.50	167.—
Clary 40 frt p. p.	32.—	33.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	99.50	100.—
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.—	23.50
Keglevich 10 frt p. p.	16.—	16.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	16.—	16.50
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	32.50	33.—
Pálffy 40 frt p. p.	31.—	32.—
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	17.—	17.50
Salm 40 frt p. p.	43.—	43.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	18.25	18.75
St.-Genois 40 frt p. p.	35.—	35.50
Stanislau városi 20 frt o. é.	23.—	23.50
Triest város 100 frt p. p.	117.75	118.25
» » 50 frt o. é.	61.—	63.—

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		26.—	26.50
Windischgrätz 20 frt p. p.		30.50	31.—
Váltók (3 hóra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	96.25	96.—
Brüsseli 100 frk	2½	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 m	4	56.75	57.—
London 10 font sterl.	3	116.75	117.—
Milanó 100 lira	5	—.—	—.—
Marseillei 00 frk.	2	—.—	—.—
Paris 100 frk.	2	46.15	46.—
Zürich 100 frk.	3½	—.—	—.—
Pétervár 100 rubel	6	—.—	—.—
A valuták árfolyama.			
Cs. arany		5.54—	5.55—
» » recés		5.54—	5.55—
Osztrák-magyar 8 frt. arany		—.—	—.—
20 frankos arany		9.29—	9.30—
20 márk, darabja		11.46—	11.48—
Orosz imperiale		9.55—	9.56—
Sovereigns		11.71	11.72
Török arany lira		10.54	10.57
Mária Terézia tallér		—.—	—.—
Egyleti tallér		—.—	—.—
Ezüst		—.—	—.—
Ezüst rente szelvény		—.—	—.—
Német bir. bankjegy		57.35	57.40
Orosz papir rubel		1.14¼	1.14½

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszárnya rostély-utcza 3. szám.

Az „Egyetértés“ melléklete
— 70-ik számához. —

Páris, márczius 9.

— Saját levelezőnktől. —

(Boldog emberek. — Hirlapok. — Botrány és gyilkosság. — Miniszter bukfence és rendőrkémek megugratása. — Mazas, St. Pelagie és a Roquette börtönök. — A Quillotine. — III. Napoleon) — Rabok jegyzetei Cambrose és Dagobert király. — Felségsértés. — Rákóczy induló.)

Nem hiszem, hogy volna még olyan boldog és szerencsés természetü nép a földkerekségén, mint a párisi; munkás, szorgalmatos, jókedvü és fürge. Épen ezen kiváló tulajdonainál fogva nem éri be azzal, a mit tesz, cselekszik vagy teremt, neki ujság is kell; és mentől bizarrabb és excentrikusabb az, annál inkább fokozódik érdeke, annál inkább érzi magát kielégitve, az elfoglalja; s addig mig az tart, annak él. Megjegyzendő azonban, hogy semminek sem szabad soká tartani, különben belé un. Ez Páris lakosságának karaktere.

A párisi mindenekelőtt a kereskedelmi és financziális dolgokért érdeklődik, de mindjárt azután a politika jön, mi iránti érdeklődésében talán még rajtunk magyarokon is tul tesz. Mind ez azonban nem elegendő üdvösségére, neki botrány is kell. Ilyen alkalommal természetesen port vernek a lapok, s mentől nagyobb a botrány, annál inkább kapdossák el azokat.

Párisban minden ember olvas lapokat, és a mi a maga nemében különös: minden osztálynak meg van „saját ujsága.“ A kocsisé a „Rappel“, a szakácsnéé a „Petit Journal“, a szoba cziczusé a „Petit Caporal“, csapszékekben a „Lanterne“, „Nouveau Journal“ és „Voltaire“ honosak; a borkereskedők és kupeczek kedvencz lapja a „Siécle“; a pénzüzér és journalista a késón megjelenő „Soir“-t el nem mulasztja soha a komoly emberek a „Temps“ és a „Les Debatot“ olvassák; mig a fesiett életü nők — cocotte-ok, járda-taposók és a „haute-volée“ a „Figaróban“ leli gyönyörét.

Egy ilyen botrányos hetet éltünk le a mai napon, melyen a hét végződik; volt politikai skandalum, volt társadalmi botrány. Egy egész litániája az interpellátióknak egy miniszter saltomortáléja, rendőr spitzlik ugratása; egy elő nem sorolható lajstroma a gyilkoságok, öngyilkoságok, szökések, csábitások és szerelmi kalandok tragikomikumának. A párisiak meg vannak a héttel elégedve, és ezuttal annyival is inkább, mert sem az egyiknek, sem pedig a másiknak vége nincsen, s még bele sem unhattak, mert alig születtek meg, az első, plane azt mondhatni permanenssé vált; mig az utóbbiak a törvényszék elé kerültek, a delinquens a mazási börtönök setét cellájába. Oda került Rembilienszki lengyel származásu, mesterségére mérnök, fiatal ember is, kedvese Fellerach Mári meggyilkolásának vádja alatt, mely Páris közepének legnépesebb városrészében, a saulnieri sikátorban követtetett el.

A Mazasból jövök, hová egy hirlapiró társammal nyertem engedelmet a Prefecturától. Nem szándékom a mazasi börtönökről, sem pedig ezen iszonyt gerjesztő és komor jellegü szállodának vendégeiről irni, kik különféle vádak sulya alatt foglalják el annak szük celláit, s talán ugyanazokat, — melyekbe az 1851. deczember 2-ki galád merénylet ádáz mestere, a később III. Napoleon neve alatt ösmert Lajos Bonaparte vettetett czinkosai által, mint több jeles nevek között, Cavaignac, Changarnier, Lamoriciére, Raspail, Blanqui, Louis Blanc és számos társait! Szerencséről beszélhettek azok, kik akkoron az erőhatalom és a fejedelmi zsarnokság bünrészesei által a Sainte Pelagieben lettek bebörtönözve. A különbség e két börtön között majdnem oly nagy, mint a Mazas és La Roquette között, hová csupán a már elitéltek jutnak, a borzadalmas börtön előtti Place de La Roquette kis terén át, — melyen a guillotint szokták felállitani! . . .

Rembilienski is egy ilyen kis czellába van elzárva, melynek összes butorzata egy a talajhoz erősitett kis asztal, egy megerősitett szék és padozati ágyból áll. Melléje egy fegyencz van rendelve, ki reá felügyel és jelentéseket tesz. Atyja, ki jómódu ember, pénzt tett a börtön igazgatóság rendelkezésére, hogy fia élelmezését kivülről hozathassa, mi az elővizsgálat alatt megengedtetik. Mindent tagad; és nyugodtsága, jó álma, rendkivüli étványa meglepő. Egész napon át olvas. A könyveket a mazasi börtön könyvtárából nyerik a foglyok, melyek kiváló részeit: Egy hajótörés története. Robinzon, Magazin pitoresque, Családi muzeum és Jules Verne, Utazás a világ körül képezik. Engem leginkább e humanus berendezés, a könyvtár érdekelt; több könyvet vettem kezembe, valamennyi el van halmozva a foglyok jegyzeteivel; többek között, egy serdülő ifjut ábrázoló metszés alatt olvastam: „Ilyen voltam én is egykoron!“ a másik lapon ugyan az a kézirás, azon lakonicus szóban foglalta össze megjegyezését, melylyel Cambronne tette át meghallhatatlanná Waterloonál. Egy másik könyvben egy kis tájkép alatt olvastam a következő melancholikus kifakadást: „Jótékonyságot, kincset képes helyettesiteni a szabadság!“ Végre madame Desbordes-Valmore egy kis kedves elbeszélése végén e meglepő és fantasztikus észrevétel tintával van irva: „Nagyon sok paszulyt adnak itten enni, az engemet egész napon bánt.

Még egy kis heti skandalumot kell feljegyeznem, a mely ugyan nem itten Párisban, hanem Portugal „magas köreiben“ idézett elő nagy feltünést és indignátiót; de visszahatása van a párisiakra, annyiból, miután a vétkes maga az államfő. Grévy, a Resp. elnöke. Természetes tehát, hogy habár a bünteny Lissabonban fedeztetett is fel, a párisiaknak is van abban érdekök.

Az eset valóságos crimen lese majestatis!

Grévy ur levelet irt ő felsége portugali királynak. Ezt már magában véve is nehezitő körülménynek tekinti a monarchikus hierarchia, de a dolog komolysága nem csupán abban rejlik, hogy az emberfia levelet irt a királynak, hanem abban, hogy levelét igy czimezte: „Montrés cher, et grand ami! — Nagyon kedves, és nagy barátom! — A jövő lissaboniak valószinüleg nem ösmerték a hivatalos formát, melyet a Resp. elnöke koronásfők irányában használ. A portugaliak megütköztek a felett; mig a párisiaknak egy jó napot szerzett az a hét folyamában.

A portugali lapok mind kikeltek ezen konfidencziális megszólitásért, kivéve a Campeao das Provincias“, mely egy hosszu czikk végén igy okoskodik: „Bizony, még is csak furcsa, de szép dolog az a respublika, melyben az egyszerü kisvárosi polgár egy isten kegyelméből lett felség és souverain magaslatára emelkedhetik!“

Ime egy hét lefolyása, melynek végén nekünk magyaroknak is jutott valami. Ma van az utolsó nagy hangverseny az óriási Hippodromban, melyet Berlioz évfordulójának emlékére rendeznek, ki nemzeti zenénket a külföldön a Rákóczy indulóval megörökitette, mit nagyon sajnálok, hogy el kell mulasztanom — de gyászban vagyok.

Varjassy Béla.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A képviselőház ma befejezte a közmunka és közlekedési miniszter költségvetésének tárgyalását és megkezdte a földmivelés, ipar és kereskedelmi minisztériumét. Az első szónok Csatár Zsigmond volt, ki a főváros nyilt sebére a soroksári Dunaág elzárására mutatott reá, s kérdést intézett e tárgyban a közlekedési miniszterhez. Péchy meglehetős kitérőleg válaszolt s védelmezte a kormány e kedvencz eszméjét. Simonyi Ernő az átruházási jog, mint a budget megsemmitője, ellen emelt szót; Madarász József és Péchy T. felszólalása után a ház elvetette Simonyi inditványát. A vasuti tanfolyamra előirányzott összegnél György Endre nyujtott be egy inditványt, melyet a ház Hegedüs Sándor, Simonyi Ernő s Wahrmann Mór felszólalásai után elvetett. A beruházások czimnél Halász Bálint kért felvilágositást a minisztertől a szabályozási munkálatok iránt. A felügyeletek s felülvizsgálatok czimnél Simonyi Ernő szólalt fel, s számokkal mutatta ki: hogy sok az e czélra előirányzott 15,000 frt. Péchy védte a javaslstot; Madarász József Simonyi Ernő inditványát pártolta. — Csatár Zsigmond bebizonyitotta, hogy Péchy Tamás előbbi szavai ellenkeznek a most mondott állitásokkal, s miután ezen összeg egy része a soroksári zsilipre való felügyeletre van előirányozva, ujra rá tér ennek czélszerütlenségére s azt mondja, hogy a miniszter már egy izben megigérte neki, miszerint felnyittatja a zsilipet, s daczára ennek az még sem történt meg. A zsilipre felügyelő őr azonban nagyobb ur, mint a miniszter, mert az jó „sáp“-ért nagy szárazság idején szivesen felnyitja azt. Csatár ezen szavain, Jankovics Miklós az „örökös-kormánybiztos“ igen indignálódott, s kétségbe vonta, hogy az ott alkalmazott állami közeg megvesztegethető volna, de különben sem nyithatná fel a zsilipet, — mert a kulcs nem az őrnél, hanem másnál van. Erre nagy zaj támadt. Csatár Zsigmond személyes kérdésben kért szót, s megigérte, hogy bebizonyitja, miszerint történt visszaélés, Az elnök több izben volt kénytelen Jankovicsot felszólitani, hogy maradjon a tárgynál; s az ellenzéki padoknál azt kérdezték tőle, hogy mondja meg, kinél van a kulcs. Ő persze ezt nem vallotta be, hanem Csatár Zsigmond jelentette ki, hogy Jankovics kormánybiztosnál van a soroksári zsilip kulcsa. Péchy miniszter felelt Rohonczy Gedeon interpellácziójára a Tiszavölgyet fenyegető árvizveszély tárgyában. Rohonczy tudomásul vette a választ. A dálya-vinkovezei vasutra előirányzott tétel függőben hagyatott. Itt Miklós István szólalt fel, s rövid szavakkal fejté ki, hogy az előirányzott összeg nem tartozik ide, mert az, boszniai okkupáczióból eredő kiadás. A földmivelés-, ipar és kereskedelmi miniszter költségvetésének tárgyalásánál felszólaltak; Wahrmann Mór előadó, id. Ráday Gedeon gr., Simonyi Ernő, br. Kemény Gábor, Mukics Ernő és Ugron Gábor.

II.

A képviselőház ülése márcz. 11-én d. e. 10 órakor.

Elnök; Ghyczy Kálmán.

Jegyzők: Antal Gy., Baross G., Molnár A.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza K., Pauler T., Kemény G., Trefort A., Péchy T., Szende B., Bedekovics K.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Elnök bemutatja Selmecz város feliratát a fényüzési adók eltörlése tárgyában: Budapest VI. kerületi polgári körnek kérvényét a magyar nyelvnek a népiskolákban leendő oktatása tárgyában. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

A kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Bemutatja továbbá a házpénztárnokának kimutatását mult évi oktober 18-tól deczemb. 31-ig eszközölt bevételről és kiadásról.

A kimutatás kiadatik a számvizsgáló bizottságnak.

Végül jelenti, hogy az erdőügyi bizottság megalakult, elnökké Tisza Lajost, jegyzővé Perényi Zsigmond bárót választotta. Az I. osztály pedig elnökké Bánffy Béla grófot, a II. osztály elnökké Plachy Tamást választotta, a pénzügyi bizottság Zsedényi Ede helyébe elnökké Ordódy Pált választotta.

Tudomásul vétetnek.

Következik a napirend: a költségvetés, jelesül a közlekedési miniszter költségvetési tárgyalásának folytatása.

A folyókra előirányzott költségeknél:

Csatár Zsigmond a soroksári Duna-ág elzárására vonatkozólag intéz kérdést a közlekedési miniszterhez.

Péchy Tamás azt mondja, hogy már vannak tervek az iránt kidolgozva, hogy e vonalon a hajózás eszközöltessék. A ház elfogadja az előirányzott összeget.

Simonyi Ernő: a kezelési költségekre előirányzott összeg között, a budget realitása érdekében az átruházási jogot nem kivánja megadatni.

Péchy Tamás szerint szükséges a virement.

Madarász József pártolja Simonyi Ernő inditványát. Az előirányzott összegek az átruházási joggal együtt megszavaztattak.

A kereskedelmi akadémián levő vasuti tanfolyam segélyezésére előirányzott 3000 forintnyi összeget:

György Endre törültetni, s müszaki egyének kiképzésére fordittatni inditványozza.

Hegedüs Sándor, **Simonyi** Ernő és **Wahrmann** Mór felszólalása után a ház elfogadja az előirányzott összeget.

A budapesti dunarész szabályozásának költségeinél.

Halász Bálint: intéz kérdést a kormányhoz, hogy ugy van-e a szabályozás tervezve, hogy nagyobb vizállások mellett a vizveszélyek meg fognak akadályoztatni.

Péchy Tamás azt mondja, hogy a munkálatok akként fognak megtétetni, hogy a czélnak megfeleljenek.

Az előirányzott összeg megszavaztatik.

A felügyeleti és kezelési költségeknél **Simonyi** Ernő azt kérdi a minisztertől, hogy miért alkalmaztatnak ide külön hivatalnokok, külön fizetéssel. E tételt törültetni kivánja. **Péchy** Tamás azt mondja, hogy specialis munkára, külön hivatalnokok szükségesek. **Madarász** József ugy veszi észre, hogy itt a hivatalnokok két fizetést kapnak. A miniszter előadása szerint ezek miniszteri hivatalnokok, s mint ilyenek mindenesetre kapnak fizetést, itt pedig külön fizettetnek.

Péchy azt mondja, hogy e hivatalnokok csak egy fizetést kapnak, s e fizetés ezen czim alatt van felvéve.

Csatár Zsigmond a soroksári gát ügyét emliti fel. Előadfa, hogy ő több oda való polgár megkeresésére kérte ezen zsilip megnyitását, a miniszter ezt megigérte, ki is jelentette, hogy még az nap elrendelte, de a megnyitás, daczára a miniszter rendeletének, nem történt meg. Megjegyzi, hogy biztos tudomása van, miszerint a zsilipnél alkalmazott őr azt kis borravalóért megnyitja; a szárazság idején szintén csak akkor nyitja meg, ha „sáp“-ot kap.

Elnök figyelmezteti Csatárt, hogy a felügyeleti költségvetésről van szó, szoritkazzék erre. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Ide is tartozik!)

Csatár Zsigmond pártolja Simonyi Ernő felfogását.

Jankovich Miklós nem tartja az igazsággal megegyezhetőnek Csatár állitásait. Az emlitett őr nem nyithatja fel a gátat, mert a zsilip kulcsa nem az őrnél van. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hát hol van?)

Elnök felkéri Jankovicsot maradjon a tárgynál...

Jankovich Miklós: Ha a t. elnök ur megengedte a t. képviselő urnak itt, . . . (Zaj.)

Elnök: Bocsánatot kérek, ha én szólani akarok, méltóztassék engem meghallgatni. (Halljuk! Halljuk!)

Jankovich Miklós: Én a t. elnök urat tiszteletteljesen meg fogom hallgatni.

Elnök: Én a t. képviselő urat arra kérem, hogy méltóztassék a tárgynál, vagyis a felügyeleti kérdésnél maradni, a mely most tanácskozás alatt van. (Helyeslés. Felkiáltások a szélső baloldalon: Halljuk, hol van a kulcs!)

Jankovich Miklós: Én tisztelettel meghajlom a t. elnök ur ezen rendreutasitó kijelentése előtt, és csupán csak azt jegyzem meg. (Zaj. Felkiáltások a szélső baloldalon: Hol van a kulcs?!) hogy Csatár képviselő urnak szabad volt itt támadást intézni, de nekem nem szabad a védelmet előadnom. (Zaj bal felől.)

En ezek után áttérek a tárgyra és arra, a mit a felügyelőségre nézve Csatár képviselő ur mondott. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hol van a kulcs?!)

Németh Albert: Halljuk hát, hol van a kulcs.

Elnök: Addig, mig a t. képviselő ur azt czáfolta, a mit Csatár képviselő ur mondott, nem is akadályoztam őt a szólásban, hanem csak arra kértem, hogy méltóztassék a tárgynál maradni. (Helyeslés. Felkiáltások a szélső baloldalon: Hol van a kulcs!)

Jankovics Miklós: A felügyeleti költségekre vonatkozólag azt vagyok bátor megjegyezni, hogy az előttem szólott t. képviselő urak bocsássák meg, ha azt mondom, hogy nem méltóztatnak valósággal tisztában lenni az iránt, hogy miről van itt szó. (Halljuk!) A felügyeleti költségek azon tisztviselők fizetései, a kik a Dunaszabályozással elfoglalvák. (Halljuk! Halljuk!)

Simnnyi Ernő: Ki az, kinél a kulcs van!

Jankovich Miklós: Csatár Zsigmond képviselő ur e felügyelőségre azt jegyezte meg, hogy a miniszternek az nem szolgálhat mentségül, hogy ez nem saját minisztersége alatt állittatott fel. Bocsánatot kérek, ezzel még a miniszter ur nem mondotta azt, hogy e felügyelőség nem életképes és nem szükséges. Az előttem szólt t. képviselő ur pedig azt akarta — legalább az én nézetem szerint — deklarálni, hogy, mert e költségek nem szükségesek, a tisztviselőknek nem kell fizetést adni. (Felkiáltások szélsőbalról: De hol van a kulcs!)

Engedelmet kérek, ezen szakférfiak, kiknek fizetéséről itt szó van, nem arra vannak csak hivatva, hogy a szabályozásnál egy pár napig tartó, vagy pedig egy pár ezer forint értékü munkát ellenőrizzenek, vagy hajtsanak végre (Zaj balfelől! Halljuk! Halljuk! jobbfelől.); mert ezeknek éveken át tartó és milliókra menő költségeket igénybe vevő munkát kell teljesiteniök és ellenőrizniök. (Helyeslés jobbról.) És legyenek meggyőződve a t. képviselő urak, hogy ezen szakközegeknek már igen sok hasznát vette az ország, a mennyiben a Dunaszabályozásnál netán előfordulható visszaéléseknek vették elejét éberségök által. (Ugy van! jobbról.)

Én tehát a kért összeget, mint olyant, a mely igen is nem csak azért, mert az előző miniszterek bevették, de azért, mert a Dunaszabályozás ily hatóságok, közegek és tisztviselők nélkül nem történhetik meg, mint szükségest ezennel megszavazom és kérem a t. képviselő urakat, legyenek meggyőződve, hogy ezen tisztviselők ezt nem mint extra fizetést kapják, hanem csakis rendes fizetésben részesülnek. (Helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Csatár Zsigmond: Személyes kérdésben kérek szót. (Zaj.) Tisztelője, sőt véghetlen becsülője vagyok annak, hogy a tévedések helyre igazittassanak; de nem vagyok barátja annak, hogy az ember beszéde elferdittessék. Egy szóval sem mondtam, hogy az őr kezében van a zsilip kulcsa, azt sem mondtam, hogy nem nagyobb ezen kulcs a csongrádi kis ajtókulcsnál. (Felkiáltások jobbfelől: Nem személyes kérdés.) Ezzel magyarázom szavaimat. Isten kedvező kegyelméből egy nehány év óta ismerjük egymást, de ezen ismeretség örökösen külön politikai téren talált bennünket. (Zaj.)

Elnök: Kénytelen leszek elvonni a szót a képviselő urtól, ha tovább méltóztatik menni szavai ért elmének helyreállitásánál. (Helyeslés jobb felől.)

Csatár Zsigmond: A mit elmondottam, méltóztassék megczáfolni, kérjen kiküldetni egy bizottságot, mely előtt mind a ketten igazolhassuk állitásainkat. Én azt állitom, hogy a soroksári Dunaágnál lévő felügyelő a zsilipet mindaddig zárva tartotta a jeleztem miniszteri intézkedés előtt (Felkiáltások jobb felöl: Ez nem helyre igazitás!), mig a szegény parti lakosoktól bizonyos dijat nem kapott. Ezt mondottam s ennek bizonyitására vállalkozom, tessék bizonyitani az ellenkezőt. (Nagy zaj.) Biztosithatom önöket t. képviselő urak, (Félbeszakitás) hogy az a zsilipkulcs, alkalmasint Jankovics képviselő s királyi biztos urnál van most, hihetőleg azért, mert közel áll a közmunka miniszterhez . . .

Elnök: A képviselő ur visszaélt jogával, melyet a házszabályok neki adnak arra nézve, hogy szavainak értelmét helyreigazitsa.

Péchy Tamás felszólalása után a ház elfogadja az előirányzott összeget.

Madarász József a következő javaslatot nyujtja be.

„A 38. lapon az 1. czim e) alatti felügyeletre és felülvizsgálatra előirányozott 15.000 forintra nézve a közmunka és közlekedési miniszter odautasittattik, hogy utólagosan, részletesen terjessze elő, hány hivatalnoknak és mily irányban adatik ki ez összeg.“

A ház **Péchy** felszólalása után elveti az inditványt.

A Tiszafolyamon Csongrádon alól eszközlendő átmetszésekre 700,000 forint van előirányozva.

Péchy Tamás e tétel alatt felel Rohonczy G. képviselőnek a Tiszavölgyet fenyegető árvizveszély tárgyában hozzá intézett interpellácziójára.

A miniszter felsorolja azon intézkedéseket, melyeket a Tisza áradása óta foganatositott. A Szegeden tett intézkedésre nézve azt mondja, hogy a miniszterium[illegible]nak majdnem minden mérnöke ott van. Az évről-évre növekvő árvizveszély meggátlására nézve tüzetesen felvétette mind a Tisza, mind a Duna, egy szóval minden magyarországi nagyobb vizre vonatkozó azon tervezetet, melynek alapján az azon folyó mentén levő vidéknek megvédhetése keresztül vihető leend.

Az alsó Tisza medrét mélyiteni kell, mert ha ez nem fog [illegible]ittetni, akkor Szegednél, de a Szegeden felüli [illegible]keken is a viz lassu folyása által feltorlódik az a viz, mely felülről jön. Igéri, hogy Török-Becse [illegible] védelmét is eszközölni fogja.

Rohonczy Gedeon tudomásul veszi a miniszter válaszát, és a következő határozati javaslatot nyujtja be:

Tekintettel arra, hogy az alsó tiszavölgyi átmetszések emelése és sikeresitésére szánt 2.100 000 frtnak második 700,000 frtnyi részlete, mely az idei költségvetésben foglaltatik, távolról sem elegendő arra, hogy az évről-évre fokozott mérvben veszélyeztetett alsó Tiszavidék érdekei megmentésére szükségessé vált segélyt nyujtana és az évente magasabb árviz pusztitását apasztsa: felhatalmazza a ház a közmunka és közlekedési miniszter urat, hogy e 700,00 frton felül az 1880-ban igénybe veendő harmadik részlet tetemes részét a munkálat mielőbbi befejezésére és az átmetszések sikeresitésére még e jelen évben igénybe vehesse és a szükséghez képest feldolgoztathassa.

Péchy Tamás azt mondja, hogy ez inditvány a budgetet nem alterálja s ő e részben a ház bölcseségét praeokkupálni nem akarja, de kötelességének fogja ismerni, a ház intenczióját ismerve e tekintetben előterjesztést tenni, azaz póthitelt kérni.

Irányi Dánielnek nincs legkisebb kifogása sem az inditvány ellen, sőt azt mint czélszerüt üdvözli. De egy költségvetési tételről lévén szó, azt hiszi, hogy a határozati javaslatot előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz kell utasitani.

Dániel Ernő felszólalása után, javaslat a pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

A dálya-vinkovczei vasut épitésére 1,200.000 frt van előirányozva.

Péchy Tamás kéri e tétel függőben tartását, mindaddig, mig az erre vonatkozó tvjavaslat tárgyaltatni fog.

Miklós István fentartja magának a jogot a költségvetés e tétele ellen majd a tárgyaláskor tenni meg kifogásait és észrevételeit.

Most csak azt jegyzi meg, hogy a dálya-vinkovczei vonalra 1.2000,000 frttal előirányzott tételben foglalt 11%-nyi felülfizetést nem tekinti a költségvetésbe valónak, — mert e 11%-nyi dijazás a boszniai okkupáczió által előidézett katonai czélokra volt szükséges, és igy Magyarország költségvetésébe fel nem vehető. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

E tétel függőben hagyatik, s a vallás- és közoktatási miniszter költségvetésének letárgyalása után fog napirendre tüzetni.

A magy. kir. államvasutaknál **Helfy** Ignácz és **Péchy** Tamás szólanak.

Az állami gépgyár tiszta jövedelmi feleslege 60.000 frtban van előirányozva.

Hoffmann Pál figyelmezteti a minisztert arra, hogy ez utóbbi években az állami gépgyár a hazai kis iparral lépett versenyre, mely különben is oly sok nehézséggel küzd. Az állami gépgyárnak pedig nem lehet hivatása a hazai kisipart háttérbe szoritani, kéri a minisztert, igyekezzék annak elejét venni.

Péchy Tamás igyekezni fog, hogy az állami gépgyár ezután csak magához méltó munkát vállaljon.

Az előirányzat elfogadtatik.

Ezzel a közmunka és közlekedési miniszterium költségvetésének részletei is letárgyaltatván,— következik a földmivelés-, ipar, és kereskedelmi miniszterium költségvetése.

A bevételnél: szabadalmi dijak czim alatt 13.000 frt van előirányozva. E czim **Jabab** Bogdán felszólalása után változatlanul megszavaztatott.

A gazdaság különböző ágainak emelésére 50.000 frt van előirányozva.

Wahrmann Mór előadó kéri a házat, hagyja függőben e tételt, mind addig, mig a pénzügyi bizottság a gazdasági egyesület e tétel felemelése iránti kérvényét letárgyalja

Id. **Ráday** Gedeon gr. pártolja előadó inditványát s a következő javaslatot nyujtja be: „A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium költségvetésével 3. czime alatt javasolt 50,000 frt helyett 200,000 frt felvételét inditványozzuk. (Felkiáltások a szélső balon: Nincsen több.)

Simonyi Ernő, s **Kemény** Gábor br. felszólalásai után a ház elhatározza, hogy e czim függőben marad.

A gazdasági tanintézetek czimnél:

Mukics Ernő szólal fel, s emlékezteti a kereskedelmi minisztert, hogy 1869-ben több képviselő inditványára utasitotta a ház az akkori kereskedelmi minisztert, hogy az ország északi és déli részében egy-egy különálló felsőbb gazdasági intézet felállitása iránt javaslatot készitsen. Kérdi, hajlandó-e a ház ezen nagyfontosságu határozatát foganatositni? s van e kilátás, hogy a legközelebbi jövőben be fogja terjeszteni e javaslatot.

Kemény Gábor b. azt mondja, hogy van hajlandósága ezen segiteni, — de iskolát kiadások nélkül létesiteni nem lehet. Örülni fog, ha az ország déli részén egy intézet felállitását javaslatba hozhatja,

Mukics Ernő és **Wahrmann** Mór előadó felszólalásai után a magyar-óvári gazdasági akadémiára 60.2[illegible]0 frt szavaztatik meg.

A keleti marhavész és egyéb járványos betegségek elfojtatására 39.000 forint van előirányozva.

Wahrmann Mór előadó: A pénzügyi bizottság 80.000 frt megszavazását hozza javaslatba.

Ugron Gábor: Óhajtaná, ha statisztikailag konstatálni lehetne, — mennyiben hurczoltatik be a marhavész Romániából vagy Oroszországból. Tanulmányozni kellene azon kérdést, hogy a romániai és oroszországi szarvasmarha-behozatal megtiltásával nem lehetne-e a baj behurczolását megszüntetni. Kéri a minisztert, tanulmányozza e kérdést, hogy a jövő költségvetésnél már tájékozva legyen a baj mivoltáról, s intézkedhessék orvoslásáról. (Helyeslés.)

Kemény Gábor br. szerint azt tanulmányozni, hogy honnan jön a marhavész, felesleges, — mert az jön déli, jön északi szomszédainktól.

Az előirányzott 80.000 forint elfogadtatik.

Kiadás személyes járandóságok czimén előirányoztatik 39,[illegible]60 frt.

Wahrmann Mór előadó, a pénzügyi bizottság javaslata alapján 38,460 frtot javasol megszavazni.

A ház 38,460 frtot szavaz meg.

Bevétel összesen 7900 frt.

A pénzügyi bizottság javaslata alapján 8,875 forint szavaztatik meg e czimen bevételnek.

Ezzel az ülés véget ért.

A holnapi ülés napirendje: Az inditvány- és interpellácziós könyvek felolvasása után a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszier költségvetése fog tárgyaltatni. Esetleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter költségvetése fog tárgyalás alá vétetni.

Ezzel az ülés véget ért.

Az osztrák delegáczió ülése márczius 11-dikén.

Az ülés kezdődik 11 órakor.

Elnök: Coronini gróf; jegyző: Terlago gróf.

A közös kormány részéről jelen vannak: Andrássy Gyula gr., Bylandt-Rheidt és Hoffmann Lipót báró.

Dr. **Sturm** előadó felolvassa a budget-bizottság jelentését.

A közös kormány előterjesztését az 1878-ra megszavazott 60 millióból elköltött 41,720,000-hoz 5 millió póthitel megszavazása iránt, a budget-bizottság 11 szóval 9 ellen elveti.

Pirquet b. hosszabban fejtegeti, hogy az 5 milliót annál inkább meg kell szavazni, minthogy az a hadügyminiszteriumnak olyan károk helyrehozására kell, melyek keletkeztét meg nem akadályozhatta; kell ez 5 millió utak, barakkok, laktanyák épitésére. Megszavazza a póthitelt.

Engort b. szintén e szempontokból indulva ki, a póthitelt megszavazza.

Russ nem szavazza meg a póthitelt s a bizottság ajánlatát, mely 11 szavazattal 9 ellen megtagadta az 5 milliót, elfogadja. A sziszek-novi vasutat, a fontosat föl nem épitették, hanem a dálya-bródi vasutat, melyre szükség nincs, azt fölépitették. A kormány szilárd, rendkivül költséges hidat kiván épiteni a Száván — béke idején — katonai szempontból.

Az oroszok hid nélkül keltek át a Dunán háboru idejében s a folyó bizonyára van olyan szeszélyes, mint a Száva. Pirquet báró azt mondja, hogy azzal a kevéssel, mely a galibat okozta ne törődjünk. Persze, ez nekünk 8[illegible]00 frtba került. Nem szavazza meg a póthitelt.

Dr. **Sturm** előadó: a bizottmány [illegible]ge és kisebbsége között lényeges eltérés nincsen, — de tény, hogy e vasuti hid hadi czélokra nem használható. A kért 5 millió különben nézete szerint nem [illegible]ra szükséges, mit czélul emlegetnek, hanem [illegible] által okozott [illegible] valahogy [illegible]elyre pótolni.

Bylandt hadügyminiszter mindenekelőtt a jelentés azon része ellen fordul, mely szerint kezdetben kevés, később sok csapat mozgósittatott, kezdetben nem lehetett arra gondolni, hogy heves ellentállás lesz, miután a törökök azt mondották, hogy békés fogadtatásra utasitották a boszniai hatóságokat. Midőn a fölkelés általánosabb lett, nagyobb mozgósitás vált szükségessé. A nagyobbszerü mozgósitás által vált lehtségessé az okkupáczió gyors befejezésére. Áttérve az 1878. okkupaczionális javaslatra, a hadügyminiszter megjegyzi, hogy az 5 milliónyi többlet a közlekedés és épitkezésekre fordittatott. A Boszna völgyében egy közlekedési ut okvetlenül szükséges, mindenekelőtt azonban biztos utat épiteni a birodalom felé. Philippovics tábornok csakis azon feltétel alatt fogadta el a főparancsnokságot, ha biztositják neki a broodi hid gyors felépitését. A hidat a Száva furcsa szeszélyei folytán nem fából, hanem vasból kellett épittetni. Egy ily közlekedési eszköz fontossága kitünik az orosz-török birodalomban tett tapasztalatokból is. A muszka hadsereg ugyanis elvolt vágva Romániától és ha a törökök kizsákmanyolják plevnai diadalaikat, az orosz hadsereg ki nem kerülhette volna a katasztrófát. Végül szónok kéri az 5 millió póthitel megszavazását, melyre okvetlen szükség van.

A hadügyminiszter felszólalása után szavazásra került a két inditvány. A bizottság inditványa elvettetett és Pirquet inditványa névszerinti szavazás után 35 szóval 22 ellen elfogadtatott. E szerint az öt milliós póthitel megszavaztatott. Pirquet inditványa mellett szavaztak az urak házának tagjai, a lengyelek, a jogpárt tagjai és a képviselőház alkotmánypártjából Pirquet, Kübek, Kochanovski, Schier és Stradi.

Következett az 1879-iki „rendkivüli szükséglet tárgyalása. **Sturm** előadó azzal vezeti be a vitát, hogy sajnálatát fejezi ki a felett, hogy a házszabályok szerint nem válaszolhatott a hadügyminiszternek. Ajánlja a bizottság inditványának elfogadását.

Az általános vitánál **Promber** sajnálatát fejezi ki a felett, hogy a sulypont a bizottságokra van helyezve, ugy, hogy az összülésben a delegatusnak már nincs dolga. Andrássy politikájára megjegyzi, hogy miután bevégzett tényekkel állunk szemben, azon ugy sem lehet változtatni. Azon indokolással, hogy pénzügyi viszonyaink nagyon szomoruak, a 30 millió mellett szavaz. Sajnálja, hogy a bizottság azon kijelentése, hogy a megszavazott hitelt nem szabad más czélra forditani, nem hozta az összülés elé. A külügyminiszter elismeri ugyan a parlamentek illetékességét Bosznia kormányzására, de ezt csak elméletileg ösmeri el. Végül arra kéri a hadügyminisztert, hogy bocsássa haza a tartalékosokat.

Klaic szól, s az okkupált tartományok kormányzására megjegyzi, hogy az roszabb, mint volt Törökország alatt. Kéri a kormányt, hogy a szükséges törvényjavaslatot lehetőleg gyorsan terjeszsze a képviselőházak elé.

Sturm reményli, hogy a hadügyminiszter ismételni fogja az összülésben a tartalékosokra tett nyilatkozatát. Klaic beszédére megjegyzi, hogy sajátságos, miszerint az okkupáczió barátai most az okkupácziót vészteljesnek tartják.

Bylandt kijelenti, hogy ez év utolsó negyedéig az okkupáló hadsereg létszáma jelentékenyen le lesz szállitva, de megjegyzi, hogy a leszállitás mellett sem elegendő 30 millió. Igéri, hogy a legközelebbi hónapokban legnagyobb mérvü reductió fog eszközöltetni. Ismétli, hogy főfigyelmét a tartalékosok szabadságoltatására forditja, kik oly nagy szolgálatokat tettek.

Az erre következett szavazásnál elfogadtatott a bizottság inditványa. (30 millió.)

A második inditványnál szót emel Grocholszky és kijelenti, hogy ő és elvtársai addig nem akarják a redukcziót Boszniában, mig a berlini szerződés teljesen végre nem hajtatott.

Andrássy gróf felvilágositja Grocholszkyt, hogy a redukczióra vonatkozó inditvány csak azon esetre vonatkozik, ha a helyzet békés lesz. És miután a bizottság is ily értelemben fogta fel a redukcziót, a kormány nem találta szükségesnek az inditványt el nem fogadni.

Sturm kiemeli azon sajátságos jelenséget, hogy azon delegatusok, kik a kormány inditványai mellett szavaznak, sokkal aggodalmasabban tekintenek a keleti események jövő fejlődése elé, mint a kormány. Megjegyzi, hogy a bizottság javaslata szerint a nagyobb reductió, békés viszonyok közt fog eszközöltetni.

Az erre következett szavazásnál az év végig eszközlendő redukczió elfogadtatott.

Az „Egyetértés" melléklete

— 70-ik számához. —

Páris, márczius 9.

— Saját levelezőnktől. —

(Boldog emberek. — Hirlapok. — Botrány és gyilkosság. — Miniszter buktetése és rendőrkémek megugratása. — Mazas, St. Pelagie és a Roquette börtönök. — A Quillotine. — III. Napoleon. — Bábok jegyzetei Cambrose és Dagobert király. — Felségsértés. — Rákóczy induló.)

Nem hiszem, hogy volna még olyan boldog és szerencsés természetü nép a földkerekségén, mint a párisi; munkás, szorgalmatos, jókedvü és fürge. Épen ezen kiváló tulajdonainál fogva nem éri be azzal, a mit tesz, cselekszik vagy teremt, neki ujság is kell; és mentől bizarrabb és excentrikusabb az, annál inkább fokozódik érdeke, annál inkább érzi magát kielégitve, az elfoglalja; s addig mig az tart, annak él. Megjegyzendő azonban, hogy semminek sem szabad soká tartani, különben belé un. Ez Páris lakosságának karaktere.

A párisi mindenekelőtt a kereskedelmi és financziális dolgokért érdeklődik, de mindjárt azután a politika jön, mi iránti érdeklődésében talán még rajtunk magyarokon is tul tesz. Mind ez azonban nem elegendő üdvösségére, neki botrány is kell. Ilyen alkalommal természetesen port vernek a lapok, s mentől nagyobb a botrány, annál inkább kapdossák el azokat.

Párisban minden ember olvas lapokat, és a mi a maga nemében különös: minden osztálynak meg van „saját ujsága." A kocsisé a „Rappel", a szakácsnéé a „Petit Journal", a szoba czicczusé a „Petit Caporal", csapszékekben a „Lanterne", „Nouveau Journal" és „Voltaire" honosak; a borkereskedők és kupeczek kedvencz lapja a „Siécle"; a pénzüzér és journalista a későn megjelenő „Soir"-t el nem mulasztja soha a komoly emberek a „Temps" és a „Les Debatot" olvassák; mig a fesiett életü nők — cocotte-ok, járda-taposók és a „haute-volée" a „Figaróban" leli gyönyörét.

Egy ilyen botrányos hetet éltünk le a mai napon, melyen a hét végződik; volt politikai skandalum, volt társadalmi botrány. Egy egész litániája az interpellátióknak egy miniszter saltomortáléja, rendőr spitzlik ugratása; egy elő nem sorolható lajstroma a gyilkoságok, öngyilkoságok, szökések, csábitások és szerelmi kalandok tragikomikumának. A párisiak meg vannak a héttel elégedve, és ezuttal annyival is inkább, mert sem az egyiknek, sem pedig a másiknak vége nincsen, s még bele sem unhattak, mert alig születtek meg, az első, plane azt mondhatni permanenssé vált; mig az utóbbiak a törvényszék elé kerültek, a delinquens a mazási börtönök setét cellájába. Oda került Rembilienszki lengyel származásu, mesterségére mérnök, fiatal ember is, kedvese Fellerach Mári meggyilkolásának vádja alatt, mely Páris közepének legnépesebb városrészében, a saulnieri sikátorban követtetett el.

A Mazasból jövök, hová egy hirlapiró társammal nyertem engedelmet a Prefecturától. Nem szándékom a mazasi börtönökről, sem pedig ezen iszonyt gerjesztő és komor jellegü szállodának vendégeiről irni, kik különféle vádak sulya alatt foglalják el annak szük celláit, s talán ugyanazokat, — melyekbe az 1851. deczember 2-ki galád merénylet ádáz mestere, a később III. Napoleon neve alatt ösmert Lajos Bonaparte vettetett czinkosai által, mint több jeles nevek között. Cavaignac, Changarnier, Lamoriciére, Raspail, Blanqui, Louis Blanc és számos társait! Szerencséről beszélhettek azok, kik akkoron az erőhatalom és a fejedelmi zsarnokság bünrészesei által a Sainte Pelagieben lettek bebörtönözve. A különbség e két börtön között majdnem oly nagy, mint a Mazas és La Roquette között, hová csupán a már elitéltek jutnak, a borzadalmas börtön előtti Place de La Roquette kis terén át, — melyen a guillotint szokták felállitani! . . .

Rembilienski is egy ilyen kis czellába van elzárva, melynek összes butorzata egy a talajhoz erősitett kis asztal, egy megerősitett szék és padozati ágyból áll. Melléje egy fegyencz van rendelve, ki reá felügyel és jelentéseket tesz. Atyja, ki jómódu ember, pénzt tett a börtön igazgatóság rendelkezésére, hogy fia élelmezését kivülről hozathassa, mi az elővizsgálat alatt megengedtetik. Mindent tagad; és nyugodtsága, jó álma, rendkivüli étványa meglepő. Egész napon át olvas. A könyveket a mazasi börtön könyvtárából nyerik a foglyok, melyek kiváló részeit: Egy hajótörés története. Robinzon, Magazin pitoresque, Családi muzeum és Jules Verne, Utazás a világ körül képezik. Engem leginkább e humanus berendezés, a könyvtár érdekelt; több könyvet vettem kezembe, valamennyi el van halmozva a foglyok jegyzeteivel; többek között, egy serdülő ifjut ábrázoló metszés alatt olvastam: „Ilyen voltam én is egykoron!" a másik lapon ugyan az a kézirás, azon lakonicus szóban foglalta össze megjegyezését, melylyel Cambronne tette át meghallhatatlanná Waterloonál. Egy másik könyvben egy kis tájkép alatt olvastam a következő melancholikus kifakadást: „Jótékonyságot, kincset képes helyettesiteni a szabadság!" Végre madame Desbordes-Valmore egy kis kedves elbeszélése végén e meglepő és fantasztikus észrevétel tintával van irva: „Nagyon sok paszulyt adnak itten enni, az engemet egész napon bánt.

Még egy kis heti skandalumot kell feljegyeznem, a mely ugyan nem itten Párisban, hanem Portugal „magas köreiben" idézett elő nagy feltünést és indignátiót; de visszahatása van a párisiakra, annyiból, miután a vétkes maga az államfő. Grévy, a Resp. elnöke. Természetes tehát, hogy habár a büntény Lissabonban fedeztetett is fel, a párisiaknak is van abban érdekök.

Az eset valóságos crimen lese majestatis!

Grévy ur levelet irt ő felsége portugali királynak. Ezt már magában véve is nehezitő körülmény, tekinti a monarchikus hierarchia, de a dolog komolysága nem csupán abban rejlik, hogy az emberfia levelet irt a királynak, hanem abban, hogy levelét igy czimezte: „Montrés cher, et grand ami! — Nagyon kedves, és nagy barátom! — A jövő lissaboniak valószinüleg nem ösmerték a hivatalos formát, melyet a Resp. elnöke koronásfők irányában használ. A portugaliak megütköztek a felett; mig a párisiaknak egy jó napot szerzett az a hét folyamában.

A portugali lapok mind kikeltek ezen konfidencziális megszólitásért, kivéve a Campeao das Provincias", mely egy hosszu czikk végén igy okoskodik: „Bizony, még is csak furcsa, de szép dolog az a respublika, melyben az egyszerü kisvárosi polgár egy isten kegyelméből lett felség és souverain magaslatára emelkedhetik!"

Ime egy hét lefolyása, melynek végén nekünk magyaroknak is jutott valami. Ma van az utolsó nagy hangverseny az óriási Hippodromban, melyet Berlioz évfordulójának emlékére rendeznek, ki nemzeti zenénket a külföldön a Rákóczy indulóval megörökitette, mit nagyon sajnálok, hogy el kell mulasztanom — de gyászban vagyok.

Varjassy Béla.

ORSZÁGGYŰLÉS.

I.

A képviselőház ma befejezte a közmunka és közlekedési miniszter költségvetésének tárgyalását és megkezdte a földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszteriumét. Az első szónok Csatár Zsigmond volt, ki a főváros nyilt sebére a soroksári Dunaág elzárására mutatott reá, s kérdést intézett e tárgyban a közlekedési miniszterhez. Péchy meglehetős kitérőleg válaszolt s védelmezte a kormány e kedvencz eszméjét. Simonyi Ernő az átruházási jog, mint a budget megsemmitője, ellen emelt szót; Madarász József és Péchy T. felszólalása után a ház elvetette Simonyi inditványát. A vasuti tanfolyamra előirányzott összegnél György Endre nyujtott be egy inditványt, melyet a ház Hegedüs Sándor, Simonyi Ernő s Wahrmann Mór felszólalásai után elvetett. A beruházások czimnél Halász Bálint kért felvilágositást a minisztertől a szabályozási munkálatok iránt. A felügyeletek s felülvizsgálatok czimnél Simonyi Ernő szólalt fel, s számokkal mutatta ki: hogy sok az e czélra előirányzott 15,000 frt. Péchy védte a javaslstot; Madarász József Simonyi Ernő inditványát pártolta. — Csatár Zsigmond bebizonyitotta, hogy Péchy Tamás előbbi szavai ellenkeznek a most mondott állitásokkal, s miután ezen összeg egy része a soroksári zsilipre való felügyeletre van előirányozva, ujra rá tér ennek czélszerütlenségére s azt mondja, hogy a miniszter már egy izben megigérte neki, miszerint felnyittatja a zsilipet, s daczára ennek az még sem történt meg. A zsilipre felügyelő őr azonban nagyobb ur, mint a miniszter, mert az jó „sáp"-ért nagy szárazság idején szivesen felnyitja azt. Csatár ezen szavain, Jankovics Miklós az „örökös-kormánybiztos" igen indignálódott, s kétségbe vonta, hogy az ott alkalmazott állami közeg megvesztegethető volna, de különben sem nyithatná fel a zsilipet, — mert a kulcs nem az őrnél, hanem másnál van. Erre nagy zaj támadt. Csatár Zsigmond személyes kérdésben kért szót, s megigérte, hogy bebizonyitja, miszerint történt visszaélés, Az elnök több izben volt kénytelen Jankovicsot felszólitani, hogy maradjon a tárgynál; s az ellenzéki padoknál azt kérdezték tőle, hogy mondja meg, kinél van a kulcs. Ő persze ezt nem vallotta be, hanem Csatár Zsigmond jelentette ki, hogy Jankovics kormánybiztosnál van a soroksári zsilip kulcsa. Péchy miniszter felelt Rohonczy Gedeon interpellácziójára a Tiszavölgyet fenyegető árvizveszély tárgyában. Rohonczy tudomásul vette a választ. A dálya-vinkovczei vasutra előirányzott tétel függőben hagyatott. Itt Miklós István szólalt fel, s rövid szavakkal fejté ki, hogy az előirányzott összeg nem tartozik ide, mert az, boszniai okkupáczióból eredő kiadás. A földmivelés-, ipar és kereskedelmi miniszter költségvetésének tárgyalásánál felszólaltak; Wahrmann Mór előadó, id. Ráday Gedeon gr., Simonyi Ernő, br. Kemény Gábor, Mukics Ernő és Ugron Gábor.

II.

A képviselőház ülése márcz. 11-én d. e. 10 órakor.

Elnök: Ghyczy Kálmán.

Jegyzők: Antal Gy., Baross G., Molnár A.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza K., Pauler T., Kemény G., Trefort A., Péchy T., Szende B., Bedekovics K.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Elnök bemutatja Selmecz város feliratát a fényüzési adók eltörlése tárgyában: Budapest VI. kerületi polgári körnek kérvényét a magyar nyelvnek a népiskolákban leendő oktatása tárgyában. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

A kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Bemutatja továbbá a házpénztárnokának kimutatását mult évi oktober 18-tól deczemb. 31-ig eszközölt bevételről és kiadásról.

A kimutatás kiadatik a számvizsgáló bizottságnak.

Végül jelenti, hogy az erdőügyi bizottság megalakult, elnökké Tisza Lajost, jegyzővé Perényi Zsigmond bárót választotta. Az I. osztály pedig elnökké Bánffy Béla grófot, a II. osztály elnökké Plachy Tamást választotta, a pénzügyi bizottság Zsedényi Ede helyébe elnökké Ordódy Pált választotta.

Tudomásul vétetnek.

Következik a napirend: a költségvetés, jelesül a közlekedési miniszter költségvetési tárgyalásának folytatása.

A folyókra előirányzott költségeknél:

Csatár Zsigmond a soroksári Duna-ág elzárására vonatkozólag intéz kérdést a közlekedési miniszterhez.

Péchy Tamás azt mondja, hogy már vannak tervek az iránt kidolgozva, hogy e vonalon a hajózás eszközöltessék. A ház elfogadja az előirányzott összeget.

Simonyi Ernő: a kezelési költségekre előirányzott összeg között, a budget realitása érdekében az átruházási jogot nem kivánja megadatni.

Péchy Tamás szerint szükséges a virement.

Madarász József pártolja Simonyi Ernő inditványát. Az előirányzott összegek az átruházási joggal együtt megszavaztattak.

A kereskedelmi akadémián levő vasuti tanfolyam segélyezésére előirányzott 3000 forintnyi összeget:

György Endre törültetni, s müszaki egyének kiképzésére fordittatni inditványozza.

Hegedüs Sándor, **Simonyi** Ernő és **Wahrmann** Mór felszólalása után a ház elfogadja az előirányzott összeget.

A budapesti dunarész szabályozásának költségeinél.

Halász Bálint: intéz kérdést a kormányhoz, hogy ugy van-e a szabályozás tervezve, hogy nagyobb vizállások mellett a vizveszélyek meg fognak akadályoztatni.

Péchy Tamás azt mondja, hogy a munkálatok akként fognak megtétetni, hogy a czélnak megfeleljenek.

Az előirányzott összeg megszavaztatik.

A felügyeleti és kezelési költségeknél **Simonyi** Ernő azt kérdi a minisztertől, hogy miért alkalmaztatnak ide külön hivatalnokok, külön fizetéssel. E tételt törültetni kivánja. **Péchy** Tamás azt mondja, hogy specialis munkára, külön hivatalnokok szükségesek. **Madarász** József ugy veszi észre, hogy itt a hivatalnokok két fizetést kapnak. A miniszter előadása szerint ezek miniszteri hivatalnokok, s mint ilyenek mindenesetre kapnak fizetést, itt pedig külön fizettetnek.

Péchy azt mondja, hogy e hivatalnokok csak egy fizetést kapnak, s e fizetés ezen czim alatt van felvéve.

Csatár Zsigmond a soroksári gát ügyét emliti fel. Előadja, hogy ő több oda való polgár megkeresésére kérte ezen zsilip megnyitását, a miniszter ezt megigérte, ki is jelentette, hogy még az nap elrendelte, de a megnyitás, daczára a miniszter rendeletének, nem történt meg. Megjegyzi, hogy biztos tudomása van, miszerint a zsilipnél alkalmazott őr azt kis borravalóért megnyitja; a szárazság idején szintén csak akkor nyitja meg, ha „sáp"-ot kap.

Elnök figyelmezteti Csatárt, hogy a felügyeleti költségvetésről van szó, szoritkazzék erre. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Ide is tartozik!)

Csatár Zsigmond pártolja Simonyi Ernő felfogását.

Jankovich Miklós nem tartja az igazsággal megegyezhetőnek Csatár állitásait. Az emlitett őr nem nyithatja fel a gátat, mert a zsilip kulcsa nem az őrnél van. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hát hol van?)

Elnök felkéri Jankovicsot maradjon a tárgynál...

Jankovich Miklós: Ha a t. elnök ur megengedte a t. képviselő urnak itt, . . . (Zaj.)

Elnök: Bocsánatot kérek, ha én szólani akarok, méltóztassék engem meghallgatni. (Halljuk! Halljuk!)

Jankovich Miklós: Én a t. elnök urat tisztelettel teljesen meg fogom hallgatni.

Elnök: Én a t. képviselő urat arra kérem, hogy méltóztassék a tárgynál, vagyis a felügyeleti kérdésnél maradni, a mely most tanácskozás alatt van. (Helyeslés. Felkiáltások a szélső baloldalon: Halljuk, hol van a kulcs!)

Jankovich Miklós: Én tisztelettel meghajlom a t. elnök ur ezen rendreutasitó kijelentése előtt, és csupán csak azt jegyzem meg. (Zaj. Felkiáltások a szélső baloldalon: Hol van a kulcs?!) hogy Csatár képviselő urnak szabad volt itt támadást intézni, de nekem nem szabad a védelmet előadnom. (Zaj bal felől.)

Én ezek után áttérek a tárgyra és arra, a mit a felügyelőségre nézve Csatár képviselő ur mondott. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hol van a kulcs?!)

Németh Albert: Halljuk hát, hol van a kulcs.

Elnök: Addig, mig a t. képviselő ur azt czáfolta, a mit Csatár képviselő ur mondott, nem is akadályoztam őt a szólásban, hanem csak arra kértem, hogy méltóztassék a tárgynál maradni. (Helyeslés. Felkiáltások a szélső baloldalon: Hol van a kulcs!)

Jankovics Miklós: A felügyeleti költségekre vonatkozólag azt vagyok bátor megjegyezni, hogy az előttem szólott t. képviselő urak bocsássák meg, ha azt mondom, hogy nem méltóztatnak valósággal tisztában lenni az iránt, hogy miről van itt szó. (Halljuk!) A felügyeleti költségek azon tisztviselők fizetései, a kik a Dunaszabályozással elfoglalvák. (Halljuk! Halljuk!)

Simonyi Ernő: Ki az, kinél a kulcs van!

Jankovich Miklós: Csatár Zsigmond képviselő ur e felügyelőségre azt jegyezte meg, hogy a miniszternek az nem szolgálhat mentségül, hogy ez nem saját minisztersége alatt állittatott fel. Bocsánatot kérek, ezzel még a miniszter ur nem mondotta azt, hogy e felügyelőség nem életképes és nem szükséges. Az előttem szólt t. képviselő ur pedig azt akarta — legalább az én nézetem szerint — deklarálni, hogy, mert e költségek nem szükségesek, a tisztviselőknek nem kell fizetést adni. (Felkiáltások szélsőbalról: De hol van a kulcs!)

Engedelmet kérek, ezen szakférfiak, kiknek fizetéséről itt szó van, nem arra vannak csak hivatva, hogy a szabályozásnál egy pár napig tartó, vagy pedig egy pár ezer forint értékü munkát ellenőrizzenek, vagy hajtsanak végre (Zaj balfelől! Halljuk! Halljuk! jobbfelől.); mert ezeknek éveken át tartó és milliókra menő költségeket igénybe vevő munkát kell teljesiteniök és ellenőrizniök. (Helyeslés jobbról.) És legyenek meggyőződve a t. képviselő urak, hogy ezen szakközegeknek már igen sok hasznát vette az ország, a mennyiben a Dunaszabályozásnál netán előfordulható visszaéléseknek vették elejét éberségök által. (Ugy van! jobbról.)

Én tehát a kért összeget, mint olyant, a mely igen is nem csak azért, mert az előző miniszterek bevették, de azért, mert a Dunaszabályozás ily hatóságok, közegek és tisztviselők nélkül nem történhetik meg, mint szükségest ezennel megszavazom és kérem a t. képviselő urakat, legyenek meggyőződve, hogy ezen tisztviselők ezt nem mint extra fizetést kapják, hanem csakis rendes fizetésben részesülnek. (Helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Csatár Zsigmond: Személyes kérdésben kérek szót. (Zaj.) Tisztelője, sőt véghetlen becsülője vagyok annak, hogy a tévedések helyre igazittassanak; de nem vagyok barátja annak, hogy az ember beszéde elferdittessék. Egy szóval sem mondtam, hogy az őr kezében van a zsilip kulcsa, azt sem mondtam, hogy nem nagyobb ezen kulcs a csongrádi kis ajtókulcsnál. (Felkiáltások jobbfelől: Nem személyes kérdés.) Ezzel magyarázom szavaimat. Isten kedvező kegyelméből egy nehány év óta ismerjük egymást, de ezen ismeretség örökösen külön politikai téren talált bennünket. (Zaj.)

Elnök: Kénytelen leszek elvonni a szót a képviselő urtól, ha tovább méltóztatik menni szavai értelmének helyreállitásánál. (Helyeslés jobb felől.)

Csatár Zsigmond: A mit elmondottam, méltóztassék megczáfolni, kérjen kiküldetni egy bizottságot, mely előtt mind a ketten igazolhassuk állitásainkat. Én azt állitom, hogy a soroksári Dunaágnál levő felügyelő a zsilipet mindaddig zárva tartotta a jeleztem miniszteri intézkedés előtt (Felkiáltások jobb felől: Ez nem helyre igazitás!), mig a szegény parti lakosoktól bizonyos dijat nem kapott. Ezt mondottam s ennek bizonyitására vállalkozom, tessék bizonyitani az ellenkezőt. (Nagy zaj.) Biztosithatom önöket t. képviselő urak, (Félbeszakitás) hogy az a zsilipkulcs, alkalmasint Jankovics képviselő s királyi biztos urnál van most, hihetőleg azért, mert közel áll a közmunka miniszterhez . . .

Elnök: A képviselő ur visszaélt jogával, melyet a házszabályok neki adnak arra nézve, hogy szavainak értelmét helyreigazitsa.

Péchy Tamás felszólalása után a ház elfogadja az előirányzott összeget.

Madarász József a következő javaslatot nyujtja be.

„A 38. lapon az 1. czim e) alatti felügyeletre és felülvizsgálatra előirányzott 15.000 forintra nézve a közmunka és közlekedési miniszter odautasittatik, hogy utólagosan, részletesen terjessze elő, hány hivatalnoknak és mily irányban adatik ki ez összeg."

A ház **Péchy** felszólalása után elveti az inditványt.

A Tiszafolyamon Csongrádon alól eszközlendő átmetszésekre 700,000 forint van előirányozva.

Péchy Tamás e tétel alatt felel Rohonczy G. képviselőnek a Tiszavölgyet fenyegető árvizveszély tárgyában hozzá intézett interpellácziójára.

A miniszter felsorolja azon intézkedéseket, melyeket a Tisza áradása óta foganatositott. A Szegeden tett intézkedésre nézve azt mondja, hogy a miniszteriumnak majdnem minden mérnöke ott van. Az évről-évre növekvő árvizveszély meggátlására nézve tüzetesen felvétette mind a Tisza, mind a Duna, egy szóval minden magyarországi nagyobb vizre vonatkozó[illegible] azon tervezetet, melynek alapján az azon foly[illegible] mentén levő vidéknek megvédhetése keresztül [illegible]hető leend.

Az alsó Ti[illegible] medrét mélyiteni kell, mert ha ez nem fog [illegible]ittetni, akkor Szegednél, de a Szegeden felül[illegible]eken is a viz lassu folyása által feltorlódik az [illegible]iz, mely felülről jön. Igéri, hogy Török-Becse va[illegible] védelmét is eszközölni fogja.

Rohonczy Gedeon tudo[illegible]sul veszi a miniszter válaszát, és a következő h[illegible]rozati javaslatot nyujtja be:

Tekintettel arra, hogy az alsó tiszavölgyi átmetszések emelése és sikeresitésére szánt 2.100 000 frtnak második 700,000 frtnyi részlete, mely az idei költségvetésben foglaltattik, távolról sem elegendő arra, hogy az évről-évre fokozott mérvben veszélyeztetett alsó Tiszavidék érdekei megmentésére szükségessé vált segélyt nyujtana és az évente magasabb árviz pusztitását apassza: felhatalmazza a ház a közmunka és közlekedési miniszter urat, hogy e 700,00 frton felül az 1880-ban igénybe veendő harmadik részlet tetemes részét a munkálat mielőbbi befejezésére és az átmetszések sikeresitésére még e jelen évben igénybe vehesse és a szükséghez képest feldolgoztathassa.

Péchy Tamás azt mondja, hogy ez inditvány a budgetet nem alterálja s ő e részben a ház bölcseségét praeokkupálni nem akarja, de kötelességének fogja ismerni, a ház intenczióját ismerve e tekintetben előterjesztést tenni, azaz póthitelt kérni.

Irányi Dánielnek nincs legkisebb kifogása sem az inditvány ellen, sőt azt mint czélszerüt üdvözli. De egy költségvetési tételről lévén szó, azt hiszi, hogy a határozati javaslatot előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz kell utasitani.

Dániel Ernő felszólalása [illegible] javaslat a pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

A dálya-vinkovczei vasut épitésére 1,200.000 frt van előirányozva.

Péchy Tamás kéri e tétel függőben tartását, mindaddig, mig az erre vonatkozó tvjavaslat tárgyaltatni fog.

Miklós István fentartja magának a jogot a költségvetés e tétele ellen majd a tárgyaláskor tenni meg kifogásait és észrevételeit.

Most csak azt jegyzi meg, hogy a dálya-vinkovczei vonalra 1.2000,000 frttal előirányzott tételben foglalt 11%-nyi felülfizetést nem tekinti a költségvetésbe valónak, — mert e 11%-nyi dijazás a bosznai okkupáczió által előidézett katonai czélokra volt szükséges, és igy Magyarország költségvetésébe fel nem vehető. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

E tétel függőben hagyatik, s a vallás- és közoktatási miniszter költségvetésének letárgyalása után fog napirendre tüzetni.

A magy. kir. államvasutaknál **Helfy** Ignácz és **Péchy** Tamás szólanak.

Az állami gépgyár tiszta jövedelmi feleslege 60.000 frtban van előirányozva.

Hoffmann Pál figyelmezteti a minisztert arra, hogy ez utóbbi években az állami gépgyár a hazai kis iparral lépett versenyre, mely különben is oly sok nehézséggel küzd. Az állami gépgyárnak pedig nem lehet hivatása a hazai kisipart háttérbe szoritani, kéri a minisztert, igyekezzék annak elejét venni.

Péchy Tamás igyekezni fog, hogy az állami gépgyár ezután csak magához méltó munkát vállaljon.

Az előirányzat elfogadtatik.

Ezzel a közmunka és közlekedési miniszterium költségvetésének részletei is letárgyaltatván,— következik a földmivelés-, ipar, és kereskedelmi miniszterium költségvetése.

A bevételnél: szabadalmi dijak czim alatt 13.000 frt van előirányozva. E czim **Jabab** Bogdán felszólalása után változatlanul megszavaztatott.

A gazdaság különböző ágainak emelésére 50.000 frt van előirányozva.

Wahrmann Mór előadó kéri a házat, hagyja függőben e tételt, mind addig, mig a pénzügyi bizottság a gazdasági egyesület e tétel felemelése iránti kérvényét letárgyalja

Id. **Ráday** Gedeon gr. pártolja előadó inditványát s a következő javaslatot nyujtja be: „A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium költségvetésével 3. czime alatt javasolt 50,000 frt helyett 200,000 frt felvételét inditványozzuk. (Felkiáltások a szélső balon: Nincsen több.)

Simonyi Ernő, s **Kemény** Gábor br. felszólalásai után a ház elhatározza, hogy e czim függőben marad.

A gazdasági tanintézetek czimnél:

Mukics Ernő szólal fel, s emlékezteti a kereskedelmi minisztert, hogy 1869-ben több képviselő inditványára utasitotta a ház az akkori kereskedelmi minisztert, hogy az ország északi és déli részében egy-egy különálló felsőbb gazdasági intézet felállitása iránt javaslatot készitsen. Kérdi, hajlandó-e a ház ezen nagyfontosságu határozatát foganatositni? s van e kilátás, hogy a legközelebbi jövőben be fogja terjeszteni e javaslatot.

Kemény Gábor b. azt mondja, hogy van hajlandósága ezen segiteni, — de iskolát kiadások nélkül létesiteni nem lehet. Örülni fog, ha az ország déli részén egy intézet felállitását javaslatba hozhatja,

Mukics Ernő és **Wahrmann** Mór előadó felszólalásai után a magyar-óvári gazdasági akadémiára 60.2[illegible]0 frt szavaztatik meg.

A keleti marhavész és egyéb járványos betegségek elfojtatására 39.000 forint van előirányozva.

Wahrmann Mór előadó: A pénzügyi bizottság 80.000 frt megszavazását hozza javaslatba.

Ugron Gábor: Óhajtaná, ha statisztikailag konstatálni lehetne, — mennyiben hurczoltatik be a marhavész Romániából vagy Oroszországból. Tanulmányozni kellene azon kérdést, hogy a romániai és oroszországi szarvasmarha-behozatal megtiltásával nem lehetne-e a baj behurczolását megszüntetni. Kéri a minisztert, tanulmányozza e kérdést, hogy a jövő költségvetésnél már tájékozva legyen a baj mivoltáról, s intézkedhessék orvoslásáról. (Helyeslés.)

Kemény Gábor br. szerint azt tanulmányozni, hogy honnan jön a marhavész, felesleges, — mert az jön déli, jön északi szomszédainktól.

Az előirányzott 80.000 forint elfogadtatik.

Kiadás személyes járandóságok czimén előirányoztatik 39,[illegible]60 frt.

Wahrmann Mór előadó, a pénzügyi bizottság javaslata alapján 38,460 frtot javasol megszavazni.

A ház 38,460 frtot szavaz meg.

Bevétel összesen 7900 frt.

A pénzügyi bizottság javaslata alapján 8,875 forint szavaztatik meg e czimen bevételnek.

Ezzel az ülés véget ért.

A holnapi ülés napirendje: Az inditvány- és interpellácziós könyvek felolvasása után a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter költségvetése fog tárgyaltatni. Esetleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter költségvetése fog tárgyalás alá vétetni.

Ezzel az ülés véget ért.

Az osztrák delegáczió ülése márczius 11-dikén.

Az ülés kezdődik 11 órakor.

Elnök: Coronini gróf; jegyző: Terlago gróf.

A közös kormány részéről jelen vannak: Andrássy Gyula gr., Bylandt-Rheidt és Hoffmann Lipót báró.

Dr. **Sturm** előadó felolvassa a budget-bizottság jelentését.

A közös kormány előterjesztését az 1878-ra megszavazott 60 millióból elköltött 41,720,000-hoz 5 millió póthitel megszavazása iránt, a budget-bizottság 11 szóval 9 ellen elveti.

Pirquet b. hosszabban fejtegeti, hogy az 5 milliót annál inkább meg kell szavazni, minthogy az a hadügyminiszteriumnak olyan károk helyrehozására kell, melyek keletkeztét meg nem akadályozhatta; kell ez 5 millió utak, barakkok, laktanyák épitésére. Megszavazza a póthitelt.

Engert b. szintén e szempontokból indulva ki, a póthitelt megszavazza.

Russ nem szavazza meg a póthitelt s a bizottság ajánlatát, mely 11 szavazattal 9 ellen megtagadta az 5 milliót, elfogadja. A sziszeknovi vasutat, a fontosat föl nem épitették, hanem a dálya-bródi vasutat, melyre szükség nincs, azt fölépitették. A kormány szilárd, rendkivül költséges hidat kiván épiteni a Száván — béke idején — katonai szempontból.

Az oroszok hid nélkül keltek át a Dunán háboru idejében s a folyó bizonyára van olyan szeszélyes, mint a Száva. Pirquet báró azt mondja, hogy azzal a kevéssel, mely a galibat okozta ne törődjünk. Persze, ez nekünk 80[illegible]00 frtba került. Nem szavazza meg a póthitelt.

Dr. **Sturm** előadó: a bizottmány t[illegible]ége és kisebbsége között lényeges eltérés nincsen, — de tény, hogy e vasuti hid hadi czélokra nem használható. A kért 5 millió különben nézete szerint nem [illegible]ra szükséges, mit czélul emlegetnek, hanem [illegible] által [illegible] okozták valahogy helyre pótolni.

Bylandt hadügyminiszter mindenekelőtt a jelentés azon része ellen fordul, mely szerint kezdetben kevés, később sok csapat mozgósittatott, kezdetben nem lehetett arra gondolni, hogy heves ellentállás lesz, miután a törökök azt mondották, hogy békés fogadtatásra utasitották a boszniai hatóságokat. Midőn a fölkelés általánosabb lett, nagyobb mozgósitás vált szükségessé. A nagyobbszerü mozgósitás által vált lehtségessé az okkupáczió gyors befejezésére. Áttérve az 1878. okkupaczionális javaslatra, a hadügyminiszter megjegyzi, hogy az 5 milliónyi többlet a közlekedés és épitkezésekre fordittatott. A Boszna völgyében egy közlekedési ut okvetlenül szükséges, mindenekelőtt azonban biztos utat épiteni a birodalom felé. Philippovics tábornok csakis azon feltétel alatt fogadta el a főparancsnokságot, ha biztositják neki a broodi hid gyors felépitését. A hidat a Száva furcsa szeszélyei folytán nem fából, hanem vasból kellett épittetni. Egy ily közlekedési eszköz fontossága kitünik az orosz-török birodalomban tett tapasztalatokból is. A muszka hadsereg ugyanis elvolt vágva Romániától és ha a törökök kizsákmányolják plevnai diadalaikat, az orosz hadsereg ki nem kerülhette volna a katasztrófát. Végül szónok kéri az 5 millió póthitel megszavazását, melyre okvetlen szükség van.

A hadügyminiszter felszólalása után szavazásra került a két inditvány. A bizottság inditványa elvettetett és Pirquet inditványa névszerinti szavazás után 35 szóval 22 ellen elfogadtatott. E szerint az öt milliós póthitel megszavaztatott. Pirquet inditványa mellett szavaztak az urak házának tagjai, a lengyelek, a jogpárt tagjai és a képviselőház alkotmánypártjából Pirquet, Kübek, Kochanovski, Schier és Stradi.

Következett az 1879-iki „rendkivüli szükséglet tárgyalása. **Sturm** előadó azzal vezeti be a vitát, hogy sajnálatát fejezi ki a felett, hogy a házszabályok szerint nem válaszolhatott a hadügyminiszternek. Ajánlja a bizottság inditványának elfogadását.

Az általános vitánál **Promber** sajnálatát fejezi ki a felett, hogy a sulypont a bizottságokra van helyezve, ugy, hogy az összülésben a delegatusnak már nincs dolga. Andrássy politikájára megjegyzi, hogy miután bevégzett tényekkel állunk szemben, azon ugy sem lehet változtatni. Azon indokolással, hogy pénzügyi viszonyaink nagyon szomoruak, a 30 millió mellett szavaz. Sajnálja, hogy a bizottság azon kijelentése, hogy a megszavazott hitelt nem szabad más czélra forditani, nem hozta az összülés elé. A külügyminiszter elismeri ugyan a parlamentek illetékességét Bosznia kormányzására, de ezt csak elméletileg ösmeri el. Végül arra kéri a hadügyminisztert, hogy bocsássa haza a tartalékosokat.

Klaic szól, s az okkupált tartományok kormányzására megjegyzi, hogy az roszabb, mint volt Törökország alatt. Kéri a kormányt, hogy a szükséges törvényjavaslatot lehetőleg gyorsan terjeszsze a képviselőházak elé.

Sturm reményli, hogy a hadügyminiszter ismételni fogja az összülésben a tartalékosokra tett nyilatkozatát. Klaic beszédére megjegyzi, hogy sajátságos, miszerint az okkupáczió barátai most az okkupácziót végteljesnek tartják.

Bylandt kijelenti, hogy ez év utolsó negyedéig az okkupáló hadsereg létszáma jelentékenyen le lesz szállitva, de megjegyzi, hogy a leszállitás mellett sem elegendő 30 millió. Igéri, hogy a legközelebbi hónapokban legnagyobb mérvü redukció fog eszközöltetni. Ismétli, hogy főfigyelmét a tartalékosok szabadságoltatására forditja, kik oly nagy szolgálatokat tettek.

Az erre következett szavazásnál elfogadtatott a bizottság inditványa. (30 millió.)

A második inditványnál szót emel Grocholszky és kijelenti, hogy ő és elvtársai addig nem akarják a redukcziót Boszniában, mig a berlini szerződés teljesen végre nem hajtatott.

Andrássy gróf felvilágositja Grocholszkyt, hogy a redukczióra vonatkozó inditvány csak azon esetre vonatkozik, ha a helyzet békés lesz. És miután a bizottság is ily értelemben fogta fel a redukcziót, a kormány nem találta szükségesnek az inditványt el nem fogadni.

Sturm kiemeli azon sajátságos jelenséget, hogy azon delegatusok, kik a kormány inditványai mellett szavaznak, sokkal aggodalmasabban tekintenek a keleti események jövő fejlődése elé, mint a kormány. Megjegyzi, hogy a bizottság javaslata szerint a nagyobb reductió, békés viszonyok közt fog eszközöltetni.

Az erre következett szavazásnál az év végig eszközlendő redukczió elfogadtatott.

A harmadik inditványnál **Grocholsky** Sturm vádjára azt válaszolja, hogy nem a kormány, hanem a monarchia mellett szavaz.

Andrássy gróf is védelmébe fogja a kormánynál kormánypártibb delegatusokat. A mi az inditványt illeti, a hadügyminiszter már kijelenté, hogy az előlegek szükségesek lesznek. Azt hiszi, hogy az inditvány nem képezhet nyugtalanságot és azért el fog fogadtatni.

Grocholsky a következő inditványt teszi: **A közös kormány felszólittatik, hogy a bosznia csapatok szükségleteinek fedezésére megszavazott pénzekből ne fedezze a közigazgatási költségeket.**

Demel delegatus a bizottság inditványának elfogadását ajánlja.

Erre **Sturm** előadó Grocholsky inditványával szemben megjegyzi, hogy a bizottság inditványába s szó „előleg“ helyett a „pótlék“-ot vette fel, miután a két országgyülés jóváhagyása nélkül a közös kormány előleget nem vehet fel. Ajánlja elfogadásra a bizottság inditványát.

Lichtenstein azt hiszi, hogy a határozati javaslat most mást máskép magyaráztatik.

Sturm azt feleli, hogy a bizottságban is csak igy értelmezte az inditványt.

Hoffmann közös pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a rezoluczió eredetileg másként hangzott, és csak a kormány felvilágositásai után lett megváltoztatva. Az első inditványban a „pótlék“ szó helyett az „előleg“ állt. A többi között Pirquet delegátusnak volt kifogása e szó ellen, s az előadó az előleg szót a pótlékkal helyettesitette.

A szavazásnál a bizottság inditványa **29** szóval **25** ellen elfogadtatott. A legközelebbi ülés bizonytalan.

Irodalom.

— Igen korszerü munka jelent meg müvelődésünk s társadalmunk számos nagy horderejü kérdéseiről, melyeket a „Felsőoktatás reformja és az uj magyar közmüveltség“ czimén foglal össze a munka szerzője Lánczy Gyula ur, ismert publicista és egyetemi magántanár. Nehéz dolog egy kisebb munka keretében, minő a Lánczy uré egy oly nagy tárgyat és annyi részletes reform javaslatot a kellő rendszerességgel és beható alapossággal tárgyalni. Lánczy ur teljesen bebizonyitotta hogy a nagy kérdésnek minden elágazásai felől kitünő tájékozottsággal és mély tanulmánnyal rendelkezik, tudományos és irodalmi fejlődésünk minden mo[illegible]tának kölcsönhatásait meg tudja birálni, é[illegible] összes magyar közmüveltség feltételeiről h[illegible] szempontokat és jól átgondolt elveket nyer[illegible] de a tulságos összefoglalás rovására kell i[illegible], hogy a munkának több részlete nem mu[illegible]ozik eléggé kifejtettnek és egyes eszm[illegible] épen nem gyakorolnak meg[illegible] va-góra. Lánczy ur [illegible] dolgot állit kategor[illegible] határozottsággal és tüz ki végleg bebizonyult igazságul, melyek még nagyon is a vita tárgyát képezik. Mert habár a közmüvelődésre vonatkozó javaslatai nem merő theorémák vagy egyéni speculatiók, sőt épen a müvelt nemzeteknek kivált az angolnak gyakorlati példáiból vannak véve nem kellene elfelednie, a mi munkájának idézeteiből is kivilágl[illegible]k, hogy ezek a kérdések ott is igen sok ellenmondásra adnak alkalmat és a közoktatásnak jelenleg uralkodó elvei Angliában a gondolkodó elmék között épen nem találtak feltétlen elismerésre. A mit Lánczy ur az akademiák és egyetemek viszonyáról mond, azt talán egyedül a speciális hazai vaskalaposság fogja tagadni. Csak annyit teszünk hozzá, hogy mi a felsőbb oktatást teljesen kivennők a felekezetek kezeiből. Igen találó itéletet mond Lánczy ur arról a vak hodolatról is, melylyel mi nálunk a német tudományosságnak adóznak és egész szellemi fejlődésünket a germanismus behatásának vetik alá. Az utolsó fejezetben, mely a köz nevelés hiányainak kihatását tárgyalja a társadalmi életre, a nemzeti szellemre, a köz- és magántevé-[illegible] több merész állitás mellett kitünően [illegible] megvilágitva a magyar nemzetnek erkölcsi [illegible] állapotát és kritikai elmeéllel kimutatva [illegible] utját. Mindenképen óhajtjuk, hogy a [illegible]kának sikerüljön tágasb körökben is meleg [illegible] felkülteni ama nagy czélok és fenkölt szempontok iránt, melyek a szerzőt vezérelték.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabna- és értéktőzsde márcz. 11.

Gabnatőzsde. Buza ma gyengén kináltatott, a vételkedv kedvező, az irány szilárd és körülbelül 15000 mm. adatott el, mázsánként 10 krral drágábban. Egyéb gabnanemüekben kevés a készlet és változatlan árak mellett csekély a forgalom.

Hivatalosan a következő kötések jegyeztettek:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79.5 k. 10.10 850 mm. 78.4 k. 10.—, 150 mm. 78 k. 9,95, 100 mm. 78 k. 9.25 (sárga), 300 mm. 78 k. 9.85, 400 mm. 77.5 k. 9.40 (sárga), 100 mm. 77 k. 9.55, 100 mm. 77 k. 9.57½, 100 mm, 76 k. 9.25, 100 mm. 76 k. 8.75, 1500 mm. 75.8 k. 9 frt.

Pestvidéki: 100 mm. 77 k. 9 frt 10, 300 mm. 75.6 k. 8 frt 75, 100 mm. 76.5 k. 9 frt 15.

Marosi: 400 mm. 77.5 k. 9 frt 40, 100 mm. 77 k. 8 frt 70 (sárga.)

Szabadkai: 4000 mm. 76.4 k. 9 frt 50 (szállitandó apriliskor), 400 mm. 75.5 k. 9 frt 05.

Aradi: 300 mm. 76 k. 8 frt 80.

Bánáti: 300 mm. 76 k. 8 frt 80, 100 mm. 75.3 k. 8 frt 40, 100 mm. 75 k. 8 frt 25 (rozsdás.) 500 mm. 74.5 k. 8 frt 45, 400 mm. 74 k. 8 frt 25.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 76 k. 8 frt 75, 100 mm 76.3 és 100 mm. 76 k. 8 frt 70, 100 mm. 76 k. 8 frt 85.

A kötések három havi fizetésre történtek.

Tengeri: bánáti 1000 mm. 4 frt 75 kr. készpénz mellett.

Határidőüzlet: Buza valamivel szilárdabb, egyébben nem történt változás, az irány szilárd.

Usance buza tavaszra 8.67½—8.72½.

Zab tavaszi 5.55—5.60.

Tengeri bánáti május—juniusra 4 frt 98—5 frt 2.

Káposztarepcze augusz.-szeptemberre 13⁶/₈—13.⁷/₈, bánáti julius—augusztusra 13³/₈—13⁴/₈.

Értéktőzsde. A tőzsde iránya nem változott; a hausse-irány tartós és az árfolyamok jelentékenyen emelkedtek. Jó hatást gyakoroltak a kedvezőbb szegedi hirek és azon körülmény, hogy külföldön tőzsdepapirok iránt nagyobb az érdeklődés. Helyi értékek is tartósan kedveltek és vevők nem sok eladásra ajánlt részvényt találnak. A forgalom kielégitő.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvények 235.50—236.40, magyar hitelrészvények 227, aranyjáradék 85.50.

A déli tőzsdén osztrák hitelrészvények 136.70—237, magyar hitelrészvények 227—227.25 köttetett, aranyjáradék 85.65—85.52½, nyereménysorsjegy 88.25—88.50. Helyi papirok közül Pannonia malom 1425-el vásároltatott, közuti vaspálya 240—241, Ganz és társa 250. Biztositó papirok közül pesti biztositó 107—108½, jött forgalomba. Uj vasutak szilárdabbak, valuták és váltók keveset változtak.

A hivatalos árfolyamot lásd tőzsdei táblázatunkon.

Esti tőzsde. Az esti tőzsdén az árfolyamok kissé gyengültek. Osztrák hitel részvények 236.50-ről 235.50-re estek, magyar hitel részvények 226.50, magyar aranyjáradék 85.50 köttetett.

Marhavásár.

— Utólagos jelentés a tegnapi marhavásárról. —

Bécs, márcz. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) Összesen felhajtatott 2556 db és pedig: 2111 db magyar, 208 db lengyel és 237 db német, valamennyi hizott marha. Nem szerint volt: 2456 db ökör, 45 db bika, 49 db tehén, 36 db bivaly. Bécs részére eladatott 1308 db, a vidék részére 1172 db, eladatlan maradt 81 db. Az árak következők voltak: magyar hizott ökör 48.50 57.50, lengyel 52—55.50, német 52—57, bika 48—52, tehén 48 52, bivaly 42 48 frt száz klgrmonként. — Lábon fizettek darabjáért 105—205 frt.

Bécs, márcz. 11. (Az „Egyetértés“ távirata.) (St. marxi sertésvásár.) Összesen felhajtatott 4205 db és pedig: 1138 db nehéz bakonyi. 1202 db közép és 1865 db malacz. Volt köztük: 916 db magyar, 1865 db orosz-lengyelországi, 1095 db szerb és 299 drb oláh. A nagy készlet folytán az üzlet lanyha volt, az árak ½—1 frttal estek és következők: nehéz bakonyi 37—41, közép 34—36, malacz 31—38 frt [illegible]enna és zsir 50—53.50 frt száz kilogrammonként.

Gya[illegible]u.

Budapest, márcz. 1[illegible] A gyapjuvásárra csak belföldi gyapju kereskedő[illegible] jelentek meg. A külföld nincs képviselve. Tegnap el[illegible]ott körülbelül 3000 mmázsa. A kereskedelmi gyapju [illegible] esett, durva áru teljesen el van hanyagolva.

Bécs, márcz. 10. Hétről-hétre kevesbedik az uj vevők száma. A mult héten több vevő fordult meg és finomabb gyapjuból körülbelül 1200 mm. adatott el. Az árak 100—115 frt per 56 kilogramm. A Budapestre készülő vevők ez utjokról lemondtak, mivel az itteni árakkal meg vannak elégedve. Itteni tulajdonosok, minél inkább közelednek az uj nyiráshoz, annál nagyobb eladási kedvet tanusitanak.

London, márcz. 5 Vevő számos, az árak jók és változatlanok. Ausztráliai gyapju iránt élénk a kereslet. Finomabb és alsóbb rendü áru csak kis mérvben vásároltatik. Az utóbbi napokban a hangulat egy kissé lanyhult ugyan, de kedvezőtlen eredményre azért még nem lehet következtetni.

Petroleum.

Trieszt, márcz. 10. Amerikai finomitott petroleum 100 kilo 12 frt 25 kr, Triesztből vámmentes.

Vegyes közlemények.

*** **Magyar dohány.** A franczia állami üzemek főigazgatósága — mint a „Pester Corr,“ értesül — 1.500,000 kologramm 1877. és 1878. évi termésü magyar levéldohányt — három minta szerint és pedig HA, HD, és HC jegyekkel ellátva — szándékozik vásárolni. A szállitás odaitélése a legfelsőbb dohánytanács ülésén április 29-én d. u. 2 órakor a franczia pénzügyminiszterium épületében fog m[illegible]ni lepecsételt minták alapján. A szé[illegible] franczia főkonzulátusban Bu[illegible] megtekinthetők. A minták, melyek szerint a szállitás történik, az állami üzemek épületében, Párisban, Quai d'Orsai 69. sz. a. naponként déltől 4 óra délutánig megtekinthetés végett ki lesznek állitva.

*** **Az egyesült budapest fővárosi takarékpénztár** ma tartotta Aebly Adolf elnöklete alatt rendes évi közgyülését. A határozatképesség konstatálása után felolvastatott az évi jelentés, melyből következőket emelünk ki: Takarékpénztári könyvecskékre való betétek 1878-iki tőkesitett kamatokkal együtt 32.841,552 frt 80 kr. Ebből visszafizetett betétek 19.855,086 frt 45 kr. marad a betétek állása 1878-ik év végével 12.986,466 forint 35 kr. Pénztári jegyekre való betétek 4.500,000 forint. — Ebből beváltatott 3.882,000 frt, ennekfolytán 1878. év végével maradt forgalomban 619.000 forint. Folyó számlára 1878. év végével volt 105.727 frt 40 kr, e szerint 1878. év végével maradt a betétek összállása 13.711.193 forint 83 kr, a betétek összállása e szerint a megelőző évhez képest 961 ezer 178 frt 99 krral növekedett. Előleg állami és egyéb értékpapirokra maradt 1878-ik év végével 549.89[illegible] frt 72 kr. Leszámitolási üzlet: A váltótárcza állása volt összesen 24.717.753 frt 8 kr, ebből maradt a váltótárczában 1878-ik év végével 5.175.416 frt 14 kr. Az óvatosság daczára, mi ez üzletágra fordittatott, 24 milliót meghaladó forgalomnál 13.247 frt 50 kr veszteséget szenvedett az intézet, mely összeg leirásba hozatott. — A jelzálogi kölcsön 1878-dik év végével volt: 3.604.894 frt 20 kr. Itt megjegyeztetik, hogy az intézet követelése biztositása czéljából végrehajtási árverésen 3 budapesti házat összesen 41.990 frtért vett meg. Miután az intézet törekvése emlitett házakat veszteség nélkül eladni, azok vételárait az átiratási illetékekkel együtt a mérlegben különféle adósok tételébe befoglaltatott. Mindazon által az ingatlanok jövedelmei a befektetett tőkék után kielégitő kamatot nyujtanak. A folyó számlaüzlet az intézet követeléseit 689,408 forintban tünteti ki. Az értékpapirok értéke 2.393,520 frt. A bank értékpapirjai az 1878-dik deczember 31-én jegyzett pénz-árfolyam szerint 49,102 frt 32 kr nyereséget eredményezett, mely tekintettel a mostani árfolyam ingadozásokra a jövőben netalán beálló árfolyam vagy egyéb veszteségek pótlására különleges tartalékalap gyanánt vétettek a mérlegbe. A hiteltulajdonosok egyletéből daczára a mostoha viszonyoknak jelentékeny veszteség az igazgatóság óvatos eljárása folytán nem keletkezett — s a hiteltulajdonosok pótfizetésektől megkimélve maradnak, sőt még 10.735 ft 82 krnyi összeg a tartalékalapra helyezhető. Ezen üzletből az állandó kamatokon kivül az alapszabályszerü nyereség osztályrész 14,048 frt 28 kr. Az intézeti pénztári összes forgalom 100,251.246 frt 61 kr. a mult évben kimutatott forgalomhoz képest 8,488.147 frt 73 kr. szaporodás mutatkozik. A mérleg tiszta jövedelmi egyenlege: 180,512 frt 14 kr., ebből levonva az alapszabályok szerint körülirt leirásokat t. i. 28,881 frt 93 kr., marad tiszta nyereség 151,630 frt 21 kr., melyre nézve az igazgatóság inditványozza, hogy minden részvény után 30 forint osztalék fizettessék, a fennmaradó 1630 forint 21 kr. pedig uj számlára irassék. E szerint részvényenként 15 százalék esik. A közgyülés tudomásul veszi az évi jelentést, el[illegible]fogadja az igazgatóság által tett inditványokat, s [illegible]dja a felmentvényt. A szelvények már holnaptól kezdve váltatnak be. A megejtett uj választásnál igazgatók lettek Harkányi Frigyes, Burián János, Országh Sándor, Rózsa Lajos, Bun József, Gardos Károly, Heinrich Ödön, Hugmayer J. K. Kohler J. C. Loisch Ede, Nagel Armin, Oppenheim J. S. Aebly Adolf és mint uj tagok: Andorffy Károly, Jalits Ignácz és Keppich Armin.

*** **Egy uj tőzsdeérték.** E napokban a bécsi tőzsdén egy uj értéket „mutattak“ be. A mostani tőzsde generaczió már alig fog emlékezni egy ily ünnepélyes aktusra, annyira kiment a divatból. 1873-ban májusig majd minden nap történt egy ilyen bemutatás és a tőzsde rendesen nagy örömmel fogadta az uj értéket: persze az még a krach előtt volt. Most már csak nagy óvatossággal lehet szárnyra ereszteni egy uj értéket, mert a közönség okult és nagyon bizalmatlan. Ezuttal a bemutató a bécsi földhitelintézet volt, mely átvevén az Albrecht vasut másod elsőbbségeit, azokat 88¼ árfolyammal bevitte a tőzsdére. A tőzsde kedvezően fogadta a vendéget és reménylik, hogy Páris és a német tőzsdék is szivesen fogják jegyezni.

Országos vásár. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Zalamegye területéhez tartozó Perlak községnek, megengedte, hogy az ott folyó évi február hó 25-ére esett, de meg nem tartathatott országos vásár helyett, folyó márczius hó 18-án, a Szabolcsmegye területéhez tartozó Nagy-Kálló városnak pedig, hogy az ott mult február hó 27-re esett országos vásár helyett, f. é. márczius hó 20-án pótvásár tartassék.

*** **Egy fejezet Olaszország pénzügyi történetéből.** Legközelebb fognak megjelenni Marmora Alfonzo olasz tábornok és államférfi emlékiratai. Olasz lapok érdekes részleteket közölnek a megjelenendő müből, a többi közt van egy sajátságos epizód Piemont pénzügyi sanyaruságairól. 1850-ben történt. Két háboru terhei nehezültek a kicsi tartományra és Ausztriának épen 75 milliót kellett fizetnie. Az államadósság szelvénye esedékes volt és öt nappal a határidő előtt a pénz még nem volt meg. A király elnöklete alatt minisztertanács tartatott, de senki sem tudott valami gyakorlati módot találni a nagy kérdés megoldására. Egyszerre felemelkedik Nigra pénzügyminiszter és az ülés felfüggesztését kérte. Gyorsan hazament és egy óra mulva megjött a még hiányzó 400.000 lirával. Saját vagyona volt ez összeg és kamat nélkül adta az államnak . . . Ez eset titokban maradt, a király, a miniszterek már mind meghaltak anélkül, hogy elárulták volna, hogy akkor mily nagy zavarban volt az állam és még csak most 29 esztendő mulva kerül a történet nyilvánosságra.

*** **Osztrák agitáczió a mübor ellen.** A hernalsi kereskedelmi és iparegyesület meghivására vasárnap számos bortermelő gyült össze és elhatározták, hogy kérvényt intéznek a birodalmi tanácshoz és ő felségéhez, melyben védelmet kérnek a mübor által megkárositott természetes bor kereskedelmének.

*** **Az Erzsébet-gőzmalom-társaság** ma tartá évi rendes közgyülését Hajós József elnöklete alatt. A határozatképesség constatáltatván, felolvasták az évi jelentést. A malom leörletett a mult évben 290732 métermázsa buzát, a miből 138,943 frt 28 kr. tiszta nyeresége lett. Ebből elesett a tartalékalapra 15%, igazgatóság és hivatalnokok jutalékára 16%. Kiosztandó nyereség 90,000 frt, a miből egy-egy részvényre 30 frt jut osztalékul; ez 15% jövedelemnek felel meg. A jelentés tudomásul vétetett s a felügyelő bizottság jelentése alapján a fölmentvény kiadatott s az osztalék kifizetésére április 1-je állapittatott meg. Végül Adler M., Keppich Herman, Kohner K. Spitzer Albert igazgatókat ujra megválasztották; Baumgarten Ignácz helyébe pedig, ki egészségi szempontból visszalépett Altschul S.-t választatott meg. Ennek helyébe a felügyelői bizottságba Frank F. lépett. Fischer részvényes az ülés végén az igazgatóságnak köszönetet szavazott.

A szolnoki ipartársulat m. évi mérlegéből kiemeljük a következőket: Vagyona: készpénz 363 frt 54 kr, követelés 461 frt 24 kr, a bőrüzlet után 383 frt 74 kr, ház és telek értéke 13.007 frt 95 kr, leltár 102 frt 90 kr, előleg 15 frt, 43 db 10 frtos kötvény 430 frt. Teher: Tiszavidéki takarékpénztár követelése 4000 frt, 250 db 10 frtos kamat nélküli kölcsönkötvény 2500 frt, 1878. decz. 31-én tiszta vagyon 8264 frt 37 kr, vagyon gyarapodás 1878-ban 1342 frt 55 kr.

*** **Az ó-budai takarékpénztár** tegnap tartotta rendes évi közgyülését. A határozatképesség konstatálása után felolvastatott az évi jelentés, melyből kitünik, hogy a társulatnak a lefolyt évből 6283 frt 5 kr. tiszta nyereménye eredt. Ebből a részvénytőke 5%-jaképen felhasználandó 2480 forint után fennmaradó 3803 frt 5 krból 300 frt a tartaléktőkéhez csatolva 570 frt 45 kr. az igazgatóság jutalékára, 380 frt 30 kr., 430 frt tisztviselői dij és 100 frt jótékony czélokra fordittatik. Ezen összegek levonása után az 1877. évről fennmaradt 550 frt 50 kr. nyeremény, és a részvénytőkének fennt kimutatott kamata 2480 frt hozzáadásával összesen 5052 frt 86 kr. felosztatik. Ebből részvényenként 5 frt kamat- és osztalékképen 4960 frt fizettetik ki a fennmaradó 92 frt 86 kr. pedig 1879-ik évi nyeremény- és veszteség számlára irat[illegible]. A jelentés jóváhagyatott és a közgyülés meg[illegible] a felmentést.

*** **A nagyváradi „László“ gőzhengermalom** [illegible]vtársaság 1878. mérlegéből kiemeljük, hogy a 270,000 frt részvénytőke után részvényenként 30 frtot = 40,500 frtot fizet.

*** **Gutmann, Boker & komp.** müncheni nagy bankház megbukott. A legnagyobb veszteségeket berlini bankczégek szenvedték.

*** **A bécsi földhitelintézet** elhatározta, hogy az ez évi szelvényeket tiz frankkal fogja beváltani.

*** **Házalási törvény.** A kereskedők és iparosok, kiknek üzletei a jelenlegi nyomasztó viszonyok terhe alatt panganak, kedvezőtlen állapotuk okát legalább részben azon körülményben is keresik, hogy a házalás majdnem minden korlátozás és ellenőrzés nélkül gyakoroltatik. — Még érvényben van ugyan az 1852. szeptember 4-diki patens, mely a házalást ugy Magyarországban mint Ausztriában szabályozza, de ezt legtöbb hatóság érvényen kivülinek tartja, holott ennek érvényessége az Ausztriával legujabban kötött vám- és kereskedelmi szerződés értelmében fenntartatott és Ausztriában tényleg alkalmaztatik is. Mindezen bajokon segitendő a kereskedelmi ministerium a házalási törvényjavaslat előmunkálataihoz fogott és azt folytatja.

*** **Orosz hadiköltségek.** Nem lesz érdektelen megtudni, hogy Muszkaország hadiköltségei, (melyek már nov. 13-ig 887 millió rubelre rugtak). az egyes kiadásoknál, hogy oszlanak fel. Az erre vonatkozó kimutatás csak az 1876-tól 1877. végeig terjedő kiadásokat foglalja magában, mely idő alatt 471.6 millió rubel adatott ki. Ez összegből kiadatott: pénzdijakra 49,070,016 rubel, ruházat és kórházakra 40,947.566 rubel, készletre 128.146699 rubel, fuvarra 64.530,318 rubel, szállitásra 55.362,563 rubel, csapatoknak vasuton való szállitására 24.870,577 rubel, lovakra 13.889,338 rubel, várak, ütegek és hajók kiegészitésére 10.730,041 rubel, fegyverekre 5.188,343 rubel, utakra 23.249,361 rubel, munizióra 7.942,147 rubel, ágyukra 7.247,272 rubel, mérnöki szükségletekre 4.005,256 rubel, orvosságokra 1.961,065 rubel, tözérségi szükségletekre 2.522,124 rubel, hajók vásárlása és bérlésére 1,572,809 rubel, aknák és hajókészülékekre 786,044 rubel lószállitás s hasonlókra 9.104,754. a főparancsnokok rendkivüli kiadásai 1.639,000 rubel, jutalmazások és segélyezésekre 2.187,607 rubel és a czári udvar fentartására a főhadiszálláson 2 millió 452,487 rubel.

** **A függő államadósság** ellenőrzésére kiküldött országos bizottság, Bécsben f. hó 3-ik napján tartott VI-ik ülésében, az államjegyek forgalmi összegét 1879. évi február hó végével következőnek találta: A bizottság saját följegyzései alapján, a tulajdonképeni államjegyek összege 1 forintosokban 81,377.489 frt, 5 frtosokban 112,178.280 frt, 50 forintosokban 151.366.950 forint, összesen 344,922.719 forint. A közös pénzügyministerium hivatalos közlése szerint, a sóbányákra bekeblezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 67,076.547 forint 50 kr, összesen 411,999.266 frt 50 kr.

*** **A galicziai gabnaüzlet hanyatlása** tárgyában összehivott enquete egy kilencz tagu bizottságot választott, mely elkésziti a jelentést a holnap tartandó összülés számára. Sochor vezérigazgató egy röpiratában azt bizonyitja, hogy a gabnaüzlet egyáltalán mindenütt, nemcsak Galicziában hanyatlott.

*** **A gabnakivitel helyzetéhez.** A gabna és lisztkivitel Ausztria-Magyarországból Dél-Németországba és a Svájczba még mindig élénk és jóval tulhaladja a m. év e szakának kivitelét. A Svájczba azért nagyobb kivitelünk, mert Francziaországnak ez idén saját fogyasztásra több árura van szüksége, Dél-Németországot is Ausztria-Magyarország uralja és Muszkaország csak a Felső-Rajna vidékén bir egy kis szállitópiaczczal. Amerika kivitele Európába az utóbbi időben nagyon hanyatlott, mert Amerikában igen felcsigázták az árakat. Németország azonban nem hajlandó az amerikaiaknak magasabb árt fizetni, és Ausztria-Magyarországhoz fordul a miért is a tavaszra élénk kiviteli üzletre számithatunk.

Napirend márczius 12-én.

Naptár. Szerda. Kath.: Rozina. Prot.: Rozina. Görög-Orosz: 1. Ó-Márczius. Napkél 6 óra 21 perczkor. Nyugszik 5 óra 59 perczkor.

Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor.

Főv. közgyülés d. u. 5 órakor.

Joseffy hangversenye a vigadó termében este 7½ órakor.

A bpesti szeretetház választmányi ülése a régi városházán d. u. 5 órakor.

Árverés: Kunszke Pál 7467 frt 64 krra b. Istvánmezőn, százház-utczában fekvő ingatlana, bpesti tvszéknél d. e. 10 órakor.

Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 óra közt nyitva.

Orsz. képzőművészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig nyitva.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.

Az állatkert nyitva egész nap.

Hajóforgalom márcz. 10-én.

A főv. Dunabalparton a következő jármüvek kötöttek ki: Ottenvald Antal mh. 60 mm. kukoricza, 10 mm. zab, 10 mm. kenyér és 25 mm. üres kosárral Szigetujfaluból. Wallenfeld Károly mh. 80 mh. falkővel Visegrádról. Ertner és Liebelx mh. 2295 mm. buzával Cservenkáról. Bruder Márton mh. 659 db távirda ruddal Dömösről. Luczenbacher Pál mh. 2800 mm. kőszénnel Táthról. Luczenbacher Pál mh. 2100 mm. kőszénnel Táthról. Kauser és Gervi mh. 1796 mm. buzával Tolnáról. Farkas Ferencz mh. 200 mm. márványkővel Süttőről. Wallenfeld Károly mh. 80 met. falkővel Visegrádról. Wallenfeld Károly mh, 80 met. falkővel Visegrádról. Dumgyerszky Lázár mh. 3000 mm, buzával Szenttamásról. Freud és Trebitser mh. 1950 mm. buzával Paksról.

Kivonat a hivatalos lap márcz. 11-iki számából.

Árverések a fővárosban. Wagner Lőrincz 979 frtra b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál márcz. 18., april 18. Kronberger János 62.294 frtra b. ingatl. bpesti tvszéknél april 7. Dvorsák János 717 frtra b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál márcz. 24.

Árverések a vidéken. Leof Ignácz 6069 frtra b. ingatl. Ürömben (pestvidéki tvszék) april 7., máj. 7. Gyuriczki János 1438 frtra b. ingatl. Nagyfaluban (nyitrai tvszék) april 11., máj. 12. Sárkány László 3307 frtra b. ingatl. Nádszegen (pozsonyi tvszék) april 29., máj. 30. Novák Károly 61,661 frtra b. ingatl. Urmezőn (m.-szigeti tvszék) máj. 12., jun. 16. Olhovniczky István 1082 frtra b. ingatl. Bosaczon (trencséni tvszék) márcz. 28., april 28. Kigyóssy Albert 7500 frtra b. ingatl. Agárdon (s.-a.-ujhelyi tvszék) máj. 12., jun. 16. Hoducz Vaszali 1135 frtra b. ingatl. Hosszuaszón (n.váradi tszék) márcz. 22., april 22. Lazistye község 2400 frtra b. ingatl. Lazistyén (l.-szt.-miklósi tszék) april 26., máj. 26. Mazuts János 1100 frtra b. ingatl. Karlován (n.-kikindai tvszék) april 5. Ifj. Pesti István 5919 frtra b. ingatlanai H.-K.-Kovániban (n.-váradi tvszék) april 2., máj. 2. Vass Antal 1416 frtra b. ingatl. Megyercsen (komáromi tszék) márcz. 21., april 21. Bens Frigyes 11,030 frtra b. ingó Kulán márcz. 20. Tesar Márton 1980 frtra b. ingatl. H.-Gurabon (pozsonyi tvszék) jun. 5., jul. 7. Horn Fülöp 3363 frtra b. ingatl. Hliniken (zsolnai jbir.) april 1., máj. 1. Lődi A. Ferencz 1706 frtra b. ingatl. Császáron (komáromi tvszék) april 22., máj. 23., Hrabovszky János 2000 frtra b. ingatl. Nagysenkviczen (pozsonyi tvszék) april 24., máj. 26. Konez Mária 1268 frtra b. ingatl. Nagysomkuton april 8., máj. 8. Kenesey József 8014 frtra b. ingatl. Küngösön (veszprémi tszék) márczius 15., april 15. Cziguth István 1785 frtra b. ingatl. Borhidán april 23., máj. 23. Poroszlay László 19,230 frtra b. ingatl. Debreczenben april 3. Bujnik Mihályné 1382 frtra b. ingatl. Terényben (b.-gyarmati tszék) márcz. 28. Pintér János 2442 frtra b. ingatl. B.-Gyarmaton april 2., máj. 2. Martinek Gyula 21,280 frtra b. ingatl. Csernegyházán (temesvári tszék) márcz. 21. Teller Márton 1450 frtra b. ingatl. B.-Sárkányon (székesfehérvári tszék) márcz. 24. Szirtek Károly 3118 frtra b. ingatl. Szolnokon april 15., máj. 15. Szedlák János 1498 frtra b. ingatlanai Vaálon (sz.-fehérvári tszék) márcz. 29. Stefanov Jován 3576 ftra b. ingatl. Tolvadián (módosi jbir.) apr. 2. Radoszavkovits Péter 2795 frtra b. ingatl. Ó-Palánkán april 20., máj. 25. Cseresega Julia 1269 frtra b. ingatl. Bolduron (lugosi tvszék) april 8., máj. 8. Posch János 2930 frtra b. ingatl. Pinkafőn (f.-eőri jbir) april 26., máj. 26. Beeski Endréné 6000 frtnyi bekeb. követelés Szatmár-Németiben márcz. 21. Fábry Adolf 39,781 frtra b. ingatl. Rumunyesten máj. 6., jun. 6. Goczerten máj. 7., jun. 7. Horváth János 3000 frtra b. ingó M.-Turon márcz. 27. Nagy Győzőné 2415 frtra b. ingatl. Tenkházán (somorjai jbir.) apr. 9., máj. 12.

Csődök. Krausmann Ferencz bpesti bej. keresk. ell., b. h. i. máj. 5., 6., 7., i. t. g. és p. ü. Füzesséry Géza. Róth Jakab h.-ardói (kassai tszék) lakos ellen, b. h. i. ápr. 22., 23., 24., p. ü. és i. t. g. Kiszely József.

Pályázat. A bpesti keresk. és váltótvszéknél szolgai állomásra 6 h. a.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota. Hiv fogadás szerdán délután 5—6 óráig.

Honvédelmi ministerium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.

Belügyministerium Budavár, országház. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 1—2 óráig.

Pénzügyministerium Budavár, Sz.-Háromság-té 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Földmiv. ipar s keresk. ministerium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Közlekedési ministerium Pest, tükör-utcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.

Igazságügyministerium Pest, Deák-utcza 14. sz. Hiv. fogadás vasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

E lapok 59. számában az ujdonságok rovatában „Állatember“ czim alatt egy miskolczi hir tétetett közzé, melynek szerzője nem mint állat-ember, hanem mint veszett eb marakodik. s mások becsületét minden alap nélkül marczangolja; persze anonym, — tehát mégis öntudatával bir annak, hogy meg van veszve, es fél hogy meglövik.

Ily aljas vádakkal szemben, mint aminővel tudósitó alólirottakat illeti, egyébre nem lehet hivatkozni a közvéleménynél. Neki pedig azt feleljük, hogy ő egy hazug, rágalmazó jellemtelen állat.

M—i Gy—a,
és ama bizonyos vadász czimborája.

Megnyitási jelentés,

Nadler testvérek

Uri-ruha-üzletünknek, az idő viszonyoknak megfelelő *fiók üzletét* mai napon nyitottuk meg

Budapesten, Deák-utcza és Deák-tér sarkán.

Mi, t. vevőink többszörös kivánatának hiszünk azáltal megfelelni, ha figyelmünket különösen az *olcsóság* és a *szép szabásra* forditjuk. Azon helyzetben leszünk, hogy nemcsak mint eddig, készitményeink *minősége*, hanem azok *olcsósága* által is eleget tevén, ezáltal minden versenynek sikeresen ellenálhassunk, és kérjük becses megrendeléseiket.
Tisztelettel

Nadler testvérek uri-ruha-üzlet fiókja:

Budapesten, Deák-utcza és Deák-tér sarkán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesittetnek.

Vasuti szállitó-levelek.

Az uj minta szerint, czégnyomással vagy anélkül nálunk megrendelhetők és pedig:
1000 drb teherszállitó-levél . . 5 frt.
1000 „ gyorsszállitó-levél . . 6 frt 50 krért.

Mindennemü más nyomtatványok nálunk szintén **igen jutányos árakon** megrendelhetők és vidéki megbizások pontosan és csinosan elkészittetnek.

Schlesinger és Wohlauer
könyvnyomda
rostély-utcza, Károly-laktanya.

Bakay Nándor szegedi mütani fonó-, szövő- és kötélgyára érdekében, tisztelettel értesiti a hazai közönséget, hogy ezen a család birtokában száz éve fönálló üzlet oly berendezést nyert, a melynek folytán, képviselővé történt megválasztatása mellett is, megrendelőit a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretes szilárdsággal kiszolgálandja.

Rendkivül leszállitott áron.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatalában (himző-utcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK“

történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Károly.**

Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr

Budapesti szinlapok.

Szerda, márczius 12-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A VILÁG URA.

Eredeti történeti szomorujáték 5 felv. Irta Szigligeti Ede.

Személyek:

Constantin	Kovács	Fabio	Benedek I.
Crispus	Nagy I.	Vetranio	Egressy
Fausta	K. Jászay M.	Lactantius	Komáromi
Heléna	Felekiné	Carus	Bercsányi
Licinius	Csillag T.	Korcsmáros	Sántha
Vitulius	Halmi	Polgár	Vizvári
Optatus	Körösmezei	1-ső)	Ujházi
Sempronius	Benedek J.	2-ik) katona	Hetényi
Marius	Pintér	3-ik)	Szigeti I.

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Az országos gazdasszony-egylet árvái javára

SWOBODÁNÉ Fischer Friderike asszony mint vendég.

Kapitány kisasszony.

Vig operette 3 felv. Egy régibb franczia szöveg után irta Zell F., forditotta Rákosi Jenő. Zenéjét szerzé Genée R. —

Személyek:

Maria Franciska	Sziklai E.	Fansett Misel	Swobodáné
Dom Domingosz	Együd	Dom Januario	Solymosi
Donya Antónia	Alszegi E.	Norberto	Jány
Lamberto	Kápolnai	Mungo	Polgár

Kezdete 7 órakor.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről, Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat / szem. vonat / „ „	8 óra 30 p. regg. / 9 óra 10 p. d. e. / 9 óra 20 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig	vegyes von.	11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Nagy-Marosig	„ „	4 óra — p. d. u.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	szem. vonat / „ „ / vegyes von.	7 óra — p. este / 10 óra 40 p. éjjel / 6 óra 55 p. regg.
Budapestről Czegléden keresztül, Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vona. / „ „	7 óra 25 p. „ / 6 óra 8 p. d. u.
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	szem. vonat / „ „	7 óra 20 p. regg. / 8 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat / vegyes von. / „ „	6 óra — p. regg. / 11 óra 8 p. d. e. / 3 óra 6 p. d. u.
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, Lemberg felé	szem. vonat / vegyes von.	7 óra 35 p. regg. / 11 óra 3 p. este
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	5 óra 47 p. d. u.
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat / „ „	7 óra 10 p. regg. / 9 óra 35 p. este
Budapestről, Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	szem. vonat / vegyes von.	7 óra 10 p. regg. / 11 óra — p. d. e.
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, Uj-Szőny felé	„ „	7 óra 10 p. regg.
Budapestről Kanizsáig	vegyes von.	11 óra — p. d. e.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat / személy von / vegyes von.	10 óra 15 p. este / 5 óra 38 p. d. u. / 6 óra 7 p. regg.
Érsekujvárról	„ „	12 óra 20 p. d. e.
Nagy-Marosról	„ „	8 óra 47 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat / szem. vonat	8 óra 8 p. regg. / 7 óra 53 p. este
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány felől	vegyes von. / „ „	8 óra 21 p. este / 8 óra 45 p. regg.
Czeglédről	„ „ / „ „	8 óra 25 p. regg. / 11 óra 54 p. d. e.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat / vegyes von.	11 óra 9 p. este / 11 óra 25 p. d. e.
Lemberg, Szerencs, Miskolcz, Hatvan felől	szem. vonat / vegyes von.	8 óra 17 p. este / 8 óra 14 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat / „ „	6 óra 18 p. regg. / 8 óra 38 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat / vegyes von.	8 óra 36 p. este / 2 óra 18 p. d. u.
Uj-Szőny, Győr, Pápa, Kis-Czell felől	„ „	9 óra 53 p. este
Kanizsáról	„ „	8 óra 18 p. d. u.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárás távirati jelentései 1879. évi márcz. 11-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m. m.	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	770.4	+ 5.9	D	3	derült
Prága	763.5	+ 7.1	DNy	4	borult
Bécs	765.1	+ 8.3	Ny	3	felhős
Sopron	764.8	+ 8.9	K	1	„
Magyar-Óvár	764.9	+ 7.4	DNy	1	borult
Trencsén	—	—	—	—	—
Besztercebánya	761.9	+ 5.8	Ny	1	borult
Budapest	763.8	+ 10.3	Ny	3	felhős
Szolnok	762.8	+ 8.3	D	3	„
Debreczen	763.4	+ 4.2	Ny	3	borult
Ungvár	760.5	+ 3.6	D	1	„
Szathmár	762.3	+ 2.2	DNy	2	„
Nagy-Szeben	764.4	+ 0.2	Ny	1	felhős
Orsova	764.8	+ 6.4	—	—	derült
Szeged	—	—	—	—	—
Csáktornya	765.2	+ 0.1	DNy	1	felhős
Zágráb	765.6	+ 3.4	D	1	„
Fiume	767.5	+ 7.6	—	—	derült
Póla	767.8	+ 4.8	K	1	köd
Lesina	768.6	+ 7.0	—	—	derült
Temesvár	768.4	+ 2.4	Ny	1	felhős

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás mindenütt sülyedett, Prágában 8.4 mmrel. A hőmérsék mindenütt emelkedett, Bregenzben 8.3 fokkal. Csapadék Pola 1 m. m. A Mehadia melletti Hercules fürdőben reggel 5 óra 23 perczkor, 6 másod perczig tartó földrengés. Ózon Budapesten nappal 7, éjjel 7. A tenger Pola és Lesina mellett csendes, Fiume mellett könnyen hullámzó.

Vizállás és időjárás.

Márczius	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
11	Budapesten	—	—	—	—
11	Pozsony	1.79	—	áradt	—
11	M.-Szigeten	0.61	—	„	felhős
11	Szatmáron	1.18	—	apadt	„
11	Tokajban	6.65	—	apadt	„
11	Szolnokon	7.27	—	apadt	„
11	Szegeden	7.49	—	—	„
10	Aradon	0.38	—	—	száraz
10	Nagy-Becskereken	1.45	—	—	„
10	Bezdánnál	2.43	—	—	„
10	Verbászon	1.79	—	—	„
11	Eszéken	—	—	—	szeles
11	Barcson	—	—	—	—
—	Mitrovitzon	—	—	—	—
—	Zimonyban	—	—	—	—
11	Sziszeken	4.75	—	apadt	száraz
11	Ó-Orsován	5.01	—	áradt	„